

گلاب شاہ نصیر

مرتب : ڈاکٹر نواز علی شوق

شاہ نصیر الہ آبادی، ثقافتی
دامیت، ہر فیرو

کلام

شاہ نصیر

مرتب

ڈاکٹر نواز علی شوق

شاہ نصیر الدین ادبی ۽ ثقافتی کمیٹی

نوشہرو فیروز

سڀ حق ۽ واسطا قائل

ڪتاب جو نالو	:	ڪلام شاه نصير
مرتب	:	ڊاڪٽر نواز علي شوق
ڇاپو پهريون	:	اپريل 2004
تعداد	:	هڪ هزار
ڪمپوزنگ	:	ونسر ڪمپوزرس، E-22، سچل ڳوٺ ڪراچي
ڇپائيندڙ	:	پير منير الدين ۽ سيد طارق علي شاه

اصلاحي سلسلي جي سهڪار سان

KALAM SHAH NASEER

Compiled By: Dr. Nawaz Ali Shouq

Published By: Pir Munirudin & S. Tariq Ali Shah

RS. 150 Only

انتساب

درریش صفت دوست

پياري سائين محسن علي شاه جي نالي

پلاڻي آهيئن، پرين پلاڻي پانهنجي
سڀاڻها سرچڙهيو، ڏوراپون نه ڏين
مان ڏي مديون ٿين، سڄڻ سڄاين ۾

(شاه)

نواز علي شوق

ٻه اکر

هيءَ هڪ حقيقت آهي ته ڪاڍ سنڌي زبان جي مقبول صنف آهي. سنڌ ۾ ڪافي ڳو شاعرن جو وڏو انگ نظر ايندو. جيئن ته ڪافيءَ ۾ موسيقيءَ سان گڏ پنهنجو ماحول هوندو آهي، تنهنڪري اها دل تي اثر ڪري ٿي.

مون ننڍي لاکون شاه لطيف، سچل سرمست، رکيل شاه، بيدل، بيڪس، بلڙي فقير، خوش خير محمد، مفتون همايوني، عثمان سانگي، شاه نصير، فقير هدايت علي نجفي تارڪ، روجل فقير، دريا خان، مير علي نواز علوي، غمدل فقير ۽ ٻين صوفي شاعرن جون ڪافيون مختلف ڳائڻن کان ٻڌيون. انهن صوفي شاعرن جي ڪلام مون تي تمام گهرو اثر ڪيو. ايم اي ڪرڻ کانپوءِ مون صوفي شاعرن جو ڪلام، شاعريءَ جا بياض ۽ ان قسم جو قلبي مواد ڪنو ڪرڻ شروع ڪيو.

فقير هدايت علي نجفي تارڪ جي سنڌي ڪلام تي Ph.D ڪرڻ کان پوءِ، صوفي شاعرن جي ڪلام جو مطالعو ڪندو رهيس. سالن جا سال مطالعو ڪرڻ کانپوءِ انهن جي ڪلام ۽ پيغام تي ڪتاب تيار ڪرڻ شروع ڪيم. حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رح تي چار ڪتاب تيار ڪيا اٿم. جي ڇپائي جا منتظر آهن. حضرت سچل سرمست تي پنج ڪتاب مختلف ادارن پاران ڇپجي چڪا آهن. ديوان تارڪ سنڌي ادبي بورڊ پاران ڇپجي چڪو آهي. مير علي نواز علوي جو ڪلام پڻ ڇپجي چڪو آهي.

فقير عثمان سانگي، شاه نصير، صوفي دلپت تي ڪتاب تيار ڪري ڪمپوز ڪرائي، ڪاپيون پيسٽ ڪرائي ڇڏيم. مون کي اميد هئي ته اهي ڪتاب هڪ نه هڪ ڏينهن ضرور ڇپبا. خاص طور عثمان سانگي ۽ شاه نصير جي ڪلام ڇپجڻ جو يقين هو. واقعي ٿيو به ائين. ڪجهه ڏينهن اڳ پير منيرالدين ۽ سيد طارق علي شاه قرب ڪري مون وٽ آيا ۽ هنن شاه نصير جي ڪلام جي گهر ڪئي ۽ چيائون ته، "اسان اهو ڪلام هن ئي مهيني ڇپرائي پڌرو ڪنداسون ۽ ميلي جي موقعي تي ان ڪتاب جي پڌرائي ڪئي ويندي." اهو ٻڌي مون کي تمام گهڻي خوشي ٿي ۽ مون پيسٽ ٿيل ڪاپيون سندن حوالي ڪيون.

مونڪي تمام گهڻي خوشي آهي جو هيءُ ڪتاب سهڻي نموني ڇپجي
پڌرو ٿيو آهي. ان لاءِ مان پير منيرالدين ۽ سيد طارق علي شاه جو ٿورائتو آهيان.

عثمان سانگي جو ڪلام محترم ساگر ابڙو ۽ سندس ساٿي ڇپرائڻ
گهرڻ ٿا. جلد ئي ان ڪتاب جون پيسٽ ٿيل ڪاپيون سندن حوالي ڪيون وينديون.
انشاء الله عثمان سانگيءَ جو ڪلام به جلد ئي ڇپجي ويندو.

حقيقت ۾ شاه نصير پنهنجي دؤر جو سنڌي ۽ سرائڪي جو تمام وڏو
شاعر هو. هن سنڌي ۽ سرائڪي کانسواءِ اردو ۽ فارسي ۾ پڻ ڪلام چيو آهي
جيئن ته اهو ڪلام هٿ نه اچي سگهيو تنهنڪري هن ڪتاب ۾ شامل ٿي نه سگهيو
آهي. اسان جي اها ڪوشش رهندي ته شاه نصير جو اردو ۽ فارسي ڪلام هٿ
ڪري ڪتاب جي ٻئي ڇاپي ۾ شامل ڪريون.

هيءُ ڪلام گڏ ڪرڻ ۾ محترم بشير احمد هيسباڻي گهڻي مدد ڪئي
جنهن لاءِ مان سندن تمام گهڻو ٿورائتو آهيان.

ڊاڪٽر نواز علي شوق

مقدمو

سند صدين کان صوفي سونهارن جي سر زمين رهي آهي. مختلف شهرن، وستين ۽ واهڻن ۾ صوفين جون درگاهون آهن، جتي ڀرت جا پانڌينڙا، اچي فيض حاصل ڪن ٿا. اهڙي هڪ درگاه صوفي عبدالحی نقشبندي جي نوشهري ۾ آهي. هو هڪ وڏو عالم ۽ عارف هو ۽ جهوڪ ميران پور جي صوفي بزرگ فضل الله قلندر (۱) جو دوست هو. سندن وفات کان پوءِ سندن فرزند شاھ نصير گادي نشين ٿيو.

شاھ نصير جي ولادت سن ۱۲۲۳ھ ۾ نوشهري شهر ۾ ٿي. هڪ زوايت آهي ت سندن والد صوفي بزرگ سائين عبدالحی کي خواب ۾ حضرت قلندر لعل شهباز رح هڪ فرزند جي ڄمڻ جي خوشخبري ٻڌائي هئي ۽ اهو پڻ فرمايو هئائون ت ان جي ساڄي ٻانهن جي هيٺان هڪ مهر لڳل هوندي. واقعي اهو خواب سورهن آنا سڄو ثابت ٿيو ۽ ٻارڙي کي قلندري مهر جو نشان هو، جيڪو ڄمڻ کان مرڻ گهڙي تائين قائم رهيو.

پير نول گهوٽ عارف عبدالحی جي هڪ گادي نشين جي چوڻ موجب سندن نسبي تعلق حضور جن جي مشهور صحابي حضرت جابر انصاري رض سان آهي. سندن وڏا عرب کان هجرت ڪري پهريائين اچي افغانستان جي هڪ شهر احرار ۾ رهيا، جتان کان سندن هڪ بزرگ حاجي محمد عثمان اچي نوشهري فيروز ۾ رهيو. سندن هڪ بزرگ حضرت شهاب الدين سير ٽئي يمن ۾ مدفون آهي.

شاھ نصير جي والد سائين عبدالحی بن حافظ حاجي عطا محمد کي "درگاه وارو سائين" سڏيو ويندو هو.

شاھ نصير ابتدائي تعليم پنهنجي والد بزرگ سائين عبدالحی کان حاصل ڪئي، ان کانپوءِ وڌيڪ تعليم مولوي محمد قاسم ۽ قاضي غلام محمد کان حاصل ڪيائون. مگر روحاني فيض پنهنجي وڏاڻن کان حاصل ڪيائون جنهن جو ذڪر هن هڪ هنڌ هن ريت ڪيو

سنڌي بيت ۽ ڪافيون صدين کان سنڌ ۾ مشهور آهن. ڪافي جي بيت ۾ غزل ڪا حيثيت ڪون ٿو رکي. ان جو وڏو سبب اهو آهي ت ڪافي اسان جي پنهنجي آهي. جڏهن ت غزل پرانو ۽ پرڏيهي آهي. غزل ايران ۽ هندوستان کان ڦرندو اچي هتي پهتو. حڪمران طبقي ۽ ڪن ٻين ٿورن ماڻهن ان کي پسند ڪيو. پر بهراڙي جو عام ماڻهو ايراني ماحول سان مانوس نه ٿي سگهيو. نرڪس، نستر ۽ لال جي عام ماڻهوءَ کي ڪهڙي خبر. ساڳيءَ ريت دل نادان، زلف پيچان، ساقِي ۽ ميخانا، سڀ هنن لاءِ نوان هئا. ايراني تشبيهون ترڪيبون ۽ زير اضافت وارا لفظ هنن لاءِ اوڀرا، اٿاوا ۽ ڳرا هئا. الو ميان! چئي سنڌي بيت ۽ ڪافي آلاپڻ واري مسڪين ماڻهوءَ جي انهن سان ڪهڙي دلچسپي ٿي سگهي ٿي. اهو ئي سبب آهي جو اڄ اوطاقتن ۽ اوتارن، درگاهن ۽ خانقاهن تي غزل بجاءِ سهڻي شاه لطيف، سچل سائين، بيدل، بيڪس، رکيل، بيدري فقير، خوش خير محمد، شاه نصير، مصري شاه، روحل، دريا خان، عثمان ۽ ٻين سون صوفي شاعرن جو ڪلام ٻڌڻ ۾ ايندو، جيڪو روح کي راحت رسائي ٿو. ڀڳت به ڀڳت جي موقعي تي صوفي شاعرن جو ڪلام ڳائيندا رهيا. خاص طور ڪنور ڀڳت جو راڳ سڄي سنڌ ۾ مشهور هو. ڪنور انهيءَ راڳ کي عبادت سمجهندو هو. گهڻو ڪري ڪافيون ئي اهڙيون ڳائيندو هو، جن ۾ نمرت، نمائشي، وينتي ۽ ماروئڙن سان محبت جو سهڻو سبق سمايل هوندو هو.

• نالي الڪ جي پيڙو تار منهنجو

• ڪيئن ريجهايان توکي، ڪيئن پرچاين

ڏس ڪو ڏانءُ

• آءُ کانگا ڪر ڳالهه، مون سان تن ماروئڙن جي

ماروئڙن جي، سانگيئڙن جي

حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رح کان وٺي موجوده دور تائين وايون ڪافيون صدين کان سنڌ واسين جي من جي مونجهه مٽائي، اندر اجاري، سڪ پریت، امن ۽ ايڪتا جا پر پيالا پياري نينهن جا نشا ڏياري مست و مست ڪنديون رهيون آهن. سچل سائين فرمايو

جنهن دل پيتا عشق دا جام
سا دل مست و مست مدام

شاه نصير ب شاه لطيف ۽ ٻين صوفي بزرگن جو تسلسل
آهي. هن ب انهن ساکين صنفن ۾ ڪلام چيو ۽ اهوئي پريت جو پيغام
ڏنو. اهوئي سبب آهي جو شاه نصير جو ڪلام نه فقط سنڌ ۾ هند ۾
پڻ بيحد مقبول آهي. آل انڊيا ريڊيو تان اڪثر سندن هي ڪافيون بهڻ
۾ اينديون آهن.

- غمزن سان غلام، ڪيو آ يار اسان کي
- شاه حسن جي شوق ۾، ويا لاڳاپا لهي لهي

شاه نصير هندو - مسلم ايڪتا (بهڙي) جو پرچارڪ هو.
اهوئي سبب آهي جو مسلمانن کان سواءِ ڪيترائي هندو سندن مريد
هئا. خاص طور لاڙڪاڻي ۾ سندن ڪهڙا مريد هئا، جتي پاڻ اڪثر
ويندا رهندا هئا، عاقل ڳوٺ ضلع لاڙڪاڻي وارو موهن فقير سندن خاص
مريد هو، جيڪو سٺو شاعر هو.

پنهنجي ڪلام ۾ ڪيترن ئي صوفياڻن نڪتن جي سهڻي
نموني سمجهاڻي ڏني اٿن. مثال طور هڪ بيت پيش ڪجي ٿو، جنهن
۾ نفي ۽ اثبات جو ذڪر تمام سهڻي نموني ۾ ڪندي، وحدت واري
واڌيءَ بابت بهڙائي ٿو.

جان جان ڪرين نفي، تان تان ٿو اثبات ٿئي،
نانهن نصير نگاه ۾ الف بنا ڪو اي
جت وحدت سنڌي وي، ٿئي نفي نه اثبات

حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي جن جڏهن حضرت خواج
محمد زمان لواريءَ واري سان ملڻ ويا ت خواج صاحب جن ان مهل
مراقبي ۾ محو هئا، شاه صاحب سندن ويجهو وڃي فرمايو:
سامي سفر هليا، ڪو پروڙي پنڌ،
جنيان هيٺان ڪنڌ، آءُ نه جيئنڊي ان ري
تنهن تي خواج صاحب جن ڪنڌ مٿي کڻي فرمايو:

ڪين آهين، ڪين ٽنين، وڃي ڪين ڪماءِ
لاڳاپا لوڪ جا "لا" سڀين لهره
سامي پوءِ سلنديا، ڳجهه پريان جي ڳالهه جو
اهو "ڪين" وارو فسلفو شاھ نصير هن ريت سمجھائي ٿو

ڪين کڻي وڃ ڪين ٿي، تون پي ٿي ڪي ڪين
ويندڙ وڃڻ وڃائي، رک قلب ۾ ڪي ڪين
ڪين نصير ڪين، ڪين کڻي ڪهر ڪين ۾
حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي رح فرمايو آهي:

سر جي تان سور، ساماني تان سک ويا
اهي ٻئي پور، نمائيءَ نصيب ٿيا.
اهو ساڳيو خيال شاھ نصير پنهنجي هڪ بيت ۾ هن ريت
پيش ڪيو آهي. جنهن ۾ سهڻي خيال سان گڏ تمام سهڻي ٻولي نظر
ايندي، فرمائي ٿو:

سور ٿيا ٿم سامهان، ننڍائي لاڪون
جيڏيون منهنجي من ۾، ڪينون اصل اوڻاڪون
هيندڙو هل حسن جي، ڦوڙي ڪيو ڦاڪون
جيئن چوڪ ڏني چاڪون، ٿين دل سورن ساڙي وڌي.
پنهنجي شهر نوشهري سان سندس نينهن جا ناتو هو، مٺي
محبوب کي منٿون ڪندي چوي ٿو:

هڪڙو ويهه اچي، نوشهري ۾ نصير چوي
سچ چوان ٿو سهڻا، چاڻچ ڳالهه سچي
رنگ تنهنجي ۾ رانول ويو روح رچي
تنهنجي ڪڏهن ڪجي، ڪنهن سان ڪندس ڪينڪي

شاھ نصير پنهنجي ڪلام ۾ سنڌ جي رومانوي داستانن کي
تمام سهڻي نموني ڳايو آهي. سندن ڪلام تي حضرت شاھ عبداللطيف
ڀٽائي جو اثر نمايان نظر اچي ٿو. سسني کي جڏهن ساهيڙيون پنهنونءِ
جي ڳولا کان روڪين ٿيون ۽ گهر ۾ ماٺ ڪري ويهي رهڻ جي صلاح
ڏين ٿيون، تڏهن سسني کين چوي ٿي تـ اي جيڏيون! مونکي گهر ويهي
رهڻ جون صلاحون نه ڏيو، مان پنهنونءِ واري رنگ ۾ رتل آهيان، تنهن

ڪري ڪيچ ڏي ڪاهي وينديس، جن جي پنهنونءَ سان پريٽ آهي، تن جو پنيور سان ڪهڙو ڪم:

سامهڙيون سرٿيون، مٿيون ٿيون مٺيءَ کي
ڪاهينديون سي ڪيچ ڏي، جي انهيءَ رنگ رتيون
جي پنهل سان پرتيون، سي ٿينديون باهه پنيور کي.

شاهه نصير شاهه لطيف جي پيروي ڪندي پنهنجي ڪلام ۾
جوگين ۽ سامين جو ذڪر ڪيو آهي. هو پنهنجي هڪ بيت ۾ ٻڌائي ٿو
تہ جوگي بئجڻ سولو نه آهي، چو تہ سڄي جوگيءَ کي جوگ ڪمانڊو
پوي ٿو ۽ پاڻ کي عشق جي آتش ۾ جلائين پوي ٿو. مطلب تہ جيڪو
ڏک نه ڏسندو ۽ سدائين سڪن جو طالب رهندو تہ اهو جوگي ڪونہ
چنبو. فرمائي ٿو:

جوگي چئي، جوگي نه ٿين، جوگ نه ڪمائين
منجهه آتش عشق جي، جان نه جلائين
چو سامي سدائين، نصير نروار ٿي.

حضرت شاهه عبداللطيف جيان شاهه نصير جي ڪلام ۾ سر
سارنگ ۾ چيل سهڻا بيت نظر اچن ٿا. هو پنهنجي هڪ بيت ۾ مينهن
جو ذڪر ڪندي ٻڌائي ٿو تہ، سارنگ سنڀار لڏي آهي، ڪڪرن جا
ڪڙڪاڻ آهن، مولا مينهن وسايا، ساري سنڌ سرهي آهي، فرمائي ٿو:

موٽي لڏيون ملڪ جون، سارنگ سنڀارون،
رعد جي رڙين کان، ٿيون طرحين تتوارون،
پرور جي پارون، ساري سنڌ نهال ٿي.

جيئن پٺاڻي سر مارئي ۾ وطن دوستيءَ جو درس ڏنو آهي،
تڙهي، ريت شاهه نصير پڻ وطن جي حب ۽ سانگينڙن جي سڪ جو
سهڻو سبق ڏنو آهي، پنهنجي هڪ بيت ۾ سانگينڙن جي سڪ جو
ذڪر ڪندي فرمائي ٿو:

سڪ ۾ سانگينڙن جي، سڙي ويم سرير
دل اندر آسمان ڏني، نئين وهان نير
وسري مور نه دل تان، بنان موت ملير
زهر برابر سومرا، پاڻيا ڪنڊون ڪير.

جيء اندر تـم جهير، ميان ماروئڙن جا.
شاھ نصير جي ڪن ڪافين ۾ سچل سر مست وارو رنگ نظر
اچي ٿو. سچل سانين جي هڪ مشهور ڪافي آهي:

ڏس عشق جو هي انصاف، سڀ مذهب ڪيائين معاف.
انهيءَ ڪافي کان متاثر ٿي شاھ نصير ساڳئي رنگ ۾ هڪ
تمام سهڻي ڪافي چئي آهي. هو عشق وارن جي تعريف ڪندي ٻڌائي
ٿو تـ عاشق اهي آهن، جيڪي سر قربان ڪن ٿا. بيا ڪوڙا ٻڌاڪي
آهن. سچن عاشقن جا سينا صاف هوندا آهن. فرمائي ٿو:

ڏس عاشقن جو انصاف، ڏين سر ڪهوري ڪهوري
عاشق سڀ ڪو نـانءُ سڏائي
اچا هنن ٿا لاف، اچا پنڌ اوري اوري
باهـ برهـ ۾ بهرن ٿا عاشق
باهر نه نڪري باف، چيائون نه چپ چوري چوري
شاھ نصير عاشق اهي سڏجن
سينا جن جا صاف، ڏين ڪنڌ ڪوري ڪوري
حسن ۽ عشق جو مضمون شاعريءَ جي سونهن ۽ سينگار سان ڪڍ
لازم ملزوم آهي. صوفي شاعرن من مان مير ڪڍي، حرص هوا ڇڏي،
سڀني مان ڪينو ڪڍي ڇڏيو، تڏهن حضرت عشق اچي سندن دل ۾
ڍيرو دمايو. اهو ئي سبب آهي جو شاھ نصير فرمايو آهي:

نڀن نڀ ڦٽاءِ، جي اٿي آتش عشق جي
ڇڏي حرص هوا سڀ، پير پرت ۾ پاءِ
لنو لالڻ سان لاءِ، جي اٿي سڌ سڪڻ جي.
بھي هڪ بيت ۾ ڪورن ۽ سڌرين کي تشبيه ڪندي فرمائي ٿا:

رکين سڌ سڪڻ جي، ٿو سمهين ساري رات
ٿو ۾ اهي ڪا نه ڪا، بره سڌي بات
مڪر ڪرين ٿو ماڻهن سان، ڪانهني طلب ٿات
اڳتي مٿان عشق جي، وائي ڪرين وات
لنو سڌي ڪا لات، نه ٿي، ”نصيرا“ دل ۾

شاه نصير جي ڪلام ۾ ڪٿي پٺاڻي وارو رنگ آهي ت
ڪٿي وري سچل ۽ بيدل وارو رنگ نظر اچي ٿو. رامڪلي جي ڪنڌي،
وارن بيتن وانگر شاه نصير ب ”جي پانين جوڳي ٿيان“ جي ڪنڌي،
وارا بيت چيا آهن. هڪ بيت ۾ قرآن پاڪ جي آيت آئيندي سهڻيون
صلاحون ڏيندي، فرمائي ٿو:

جي پانين جوڳي ٿيان، سڏون سڀني سنڌ
اينما ٿولو فخر و حُــم، الله، اک انيسي پٽ
ننهن ۾ نصير چئي، جان جڻو تون ڦٽ
ڏنهن محبت منهن ۾ مٺ، ت وايون ٿين وصال جون

شاه نصير مختلف سُر ۾ تمام سهڻا بيت چيا آهن، جن ۾
سر سسئي، سر جوڳ، سر سارنگ، سر مارئي ۽ سر بسنت اچي وڃن
ٿا. سر مارئي جو هڪ بيت هنر واري فن جو تمام سهڻو مثال آهي.
فرمائي ٿو

پسيون خاطر پيٽ جي، اچن پنهور پٽيون
ورڙا ڏين ويڙهين ۾، جيئن ڪوئي ڪام پٽيون
سڪند ستا سڃڻ تي، وين واه پٽيون
رات نصيرا روج ۾، منهنجون اکيون ڪين پٽيون
اهي پنهنوار پٽيون، ٻڌندا ڦٽ فراق جون.

هي هڪ حقيقت آهي ت شاه نصير ڪافيءَ جو شهنشاه
شاعر هو. سندس ڪافيون هند سنڌ ۾ مشهور ۽ مقبول آهن. شاه نصير
جي هيٺ ڏنل ڪافي سهڻي مضمون، اثرانگي انداز بيان ۽ سهڻي سنڌيءَ
جو اعليٰ مثال آهي. ان ۾ محبوب جي رمزن غمزن ۽ سڪ محبت کان
سواءِ عشق جو اعليٰ شان بيان ڪيو اٿائين. فرمائي ٿو.

الله: غمزن سان غلام، ڪيو آ يار اسان کي
ڪنهن کي دين مليو، ڪنهن کي دنيا
عشق اصل کان انعام، ڪيو آ يار اسان کي

عجيب جي اکرين جو مضمون هر شاعر پنهنجي ڪلام ۾ آندو
آهي سائين پٺاڻي بادشاه هجي يا سچل سرمست، بيدل هجي يا
بيڪس هر ڪنهن جو پنهنجو رنگ ۽ رنگ آهي، مصري شاه اکين جي
جيڪا تعريف ڪئي آهي، ان جو مثال ملن مشڪل آهي. فرمائي ٿو

ڪنڀانون ڪٽلي نيسڻ ڪهرا ڪلابي
 پري هاڃهه نرڪس عجب نيم خوابي
 ڪهرا ڪلابي ۽ نيم خوابي نيسڻ! سبحان الله! پر خيرپور جي
 ميرن جي هڪ خدمتگار مينهن جي ميهار پيرل ڦلپوڻي پنهنجي هڪ
 ڪافيءَ ۾ سانورين اکين جي سونهن نهايت ئي خوبصورت انداز ۾ بيان
 ڪئي آهي: ان ڪافيءَ جو تلهه ملاحظه فرمايو:

سهڻيون اڪيون تنهنجيون سانوريون
 سُر مي بنان وٽن سي سانوريون
 پر شاهه نصير جو انداز، نه فقط نيارو آهي، پر ڏاڍو پيارو آهي.
 ان ۾ سهڻيون تشبيهون ۽ سهڻي ٻولي نظر ايندي، فرمائي ٿو:

وه وه وه سڄڻ تنهنجيون اڪيون
 اڪيون رڳيون

ديدان دلبر تنهنجيون دٺاليون
 خون ڪرڻ لڏ پرين ٿو پاليون
 شهباز زري جان بڪيون

دٺالين کان دور ورهين ٿيون
 منجهڻون ڏاڍي چوه چٽن ٿيون
 سي ته ٻئي اسان سان بڪيون

نيسڻ نصير قريبن قهري
 سٺ ڏين جيئن باشا بحري
 وٽن اندر جون وڪيون

وه وه وه سڄڻ تنهنجيون اڪيون
 اڪيون رڳيون

مطلب ته شاھ نصير سنڌي سرائڪي ڪافي جو بلند پايو شاعر هو. ڪيترائي شاعر سندن ڪلام کان متاثر ٿيا ۽ ڪي سندن طالب ٿيا. سندن سلسلي جا هيٺيان مشهور شاعر ٿي گذريا آهن. موهن فقير (وفات ۱۸۰۵ع) رستم لغاري (وفات ۱۹۰۰ع) دريا خان ڪلهوڙو (وفات ۱۹۲۰ع) ۽ سندس ننڍو ڀاءُ نٿان علي فقير (وفات ۱۸۸۴ع) خوشبرام سودائي^۱. (جنهن سنه ۱۸۸۰ع ۾ شاھ نصير جي سلسلي جي شاعرن جو ڪلام ڪٺو ڪيو) ۽ موسيٰ فقير. مذڪوره مڙني شاعرن پنهنجي مرشد سائين شاھ نصير جي شان ۾ ڪافيون چيون. هتي موسيٰ فقير جي هڪ سنڌي سرائڪي گاڏڙ ڪافي پيش ڪجي ٿي جنهن ۾ هن پنهنجي مرشد سان عقيدت ۽ محبت جو اظهار ڪيو آهي:

تلھ: عشق سندنو ارباب. نقشبند وچ نوشهري دي
اسان داگيل هون. تنهن ڏيري دي
شاھ نصير جنهن دا نالا. بره پڇيندا بيحد بالا
وڏو نه آهي جنگ جواب. شاھ علي شهزوري دي
مئي دي مٿ اٿانهين آهن. صورت سانگي سردي چاون
جنهن دا هي هر تاب. جان جگر وچ چيري دي
هن اڏي تي ڪيئي اون. ڪڏ ڪڏ عاشق ڪنڌ ڪپاون
ڪسي نين ڪباب. هٿسون مرد مٿيري دي
صدق موسيٰ لک وار اٿاهون. محب مٿي مختيار اٿاهون
جنهن ختم ڪيتا سڀ حجاب. توجه نال تڪيري دي

^۱ موهن فقير جو مڪمل ڪلام بنده راقم جي ڪتب خاني ۾ موجود آهي.

^۲ دريا خان ۽ نٿان علي جو ڪلام فقير هدايت علي نجفي ڪڍ ڪيو هو. اهي ٻئي فلمي

ڪتاب راقم سنه ۱۹۶۵ع ۾ مرحوم ڊاڪٽر ميمڻ عبدالمجيد سنڌي وٽ ڏٺا هئا.

^۳ خوشبرام جو بياض ميان غوث محمد کوهن ڪوٽري ڪبير واري جي ڪتب خاني ۾ محفوظ آهي.

سنڌي ڪلام

بسم الله الرحمن الرحيم

بيت

ڪڏهن آهن آڱ. ڪڏهن وانگر وڃ،
ڪڏهن آب عميق ٿئي، لاهوني ڪنهن ڏاک،
ڪڏهن خالص خاڪ ٿئي، رات آهڙيءَ راک،
محويت جي ماڳ، بنهه نصير نفي ٿيو

جان جان ڪرين نفي، تان تان ٿو اثبات ٿئي،
ناهم نصير نگاهه ۾، الف بنا ڪو اي،
جت وحدت سندي وي، تتي نفي نه اثبات ڪو.

نانهن منجهان ٿي آهه، ڏس عبرت آهه جي،
آهه منجهان اظهار ٿئي، سندي نانگ نانهن،
آهه نصير نانهن، ٻئي محو ٿيا موج ۾.

ڪين ڪٿي وڃ ڪين ڏي، تون ٻي ٿي ڪي ڪين،
ويندڙ وڃڻ وڃائي رک قلب ۾ ڪي ڪين،
ڪين نصيرا ڪين، ڪين ڪٿي گهڙ ڪين ۾.

نه اڳ نه پوءِ، نه هيٺ نه مٿ،
نه ننهن نصير سان، نه پير نه هٿ،
هي جا وير سندي وٽ، سا قلزم ڪارونپار جي.

جيءَ جتي گهورڻ جا، ڪن ڪاهوڙي ڪيل،
نيهنن جا نصير چئي، اهي ناميان وجهن نيل،
تن ساجهر اڃ سويل، سر گهوري صدقو ڪيان.

ويو هنئين ۾ هنڌ ڪري، سندو طلب تير،
بچڻ تن جو بخت تي، ٿيئڙن حال زهير،
نيئين وهائڻ نير، نصيرا هر حال ۾.

نيئين ننڊ ڦٽاءِ، جي اٿي آتش عشق جي،
ڇڏي حرص هوا سڀ، پير پرت ۾ پاءِ،
لنؤ لالڻ سان لاءِ، جي اٿي سڌ سڪڻ جي.

صورت سچڻ جا ٿيا، هائيس هر جا،
پاڻهي اچي پنهنجو، بره لاتائين برجا،
دوست ڇڏي درجا، آيو نصيرا عام ۾.

اڃا اڃايل عشق کي، جاڻي آب اڪير،
محبوب منهن سان پياريو، شڪر ۽ شير،
پي پيالو پر ٿيو، شوقئون شاه نصير،
شهشاه شير، رنگ حسن ۾ رنگيو.

شل موئن مٿي ماڳ، نه ته فراقن فاني ڪيو،
دلبر تنهنجي درد جا، هن دل منهنجيءَ تي داغ،
هاڻي ڪاهي اچ تون ڪاڳ، خبر لهي اچ خير جي.

رت جهڙي روج سان، چولي اٿم ڇڪ،
نينهن ۾ نصير چوي، نيٺ ٿيا اٿم ٺڪ،
هاڻي هر سان هڪ، ڳالهه سدا اٿم سور جي.

نصيرا ناحق ڪري، ويا دلڙي ڌتاري،
موتائن نه منٿ سان، ويچاري واري،
محبت ٿي ماري، ٿا خوش وسن پنهنجي خيال سال.

خوش وتن پنهنجي خيال سان، رهن بي پرواه،
اسانڪي ڳاري وڌو، هت ڳارائي جي ڳالهه،
نيٺ نصيرا هنڌ ڪندي، سنڌي عاشقن آه،
ڪشش سنڌي ڪاه، شل موتائي آئيندي ماڳ تي.

موتئي مٿي ماڳ، نه ته فراقن فاني ڪيو،
سڄڻ سڪ تنهنجي چولي ڪئي اٿم ڇاڪ،
فنا ڪيس فراق، نه ته اڳ نه هيس اهڙي.

موڪلائي ماڳ وٺين، جانب تون ڄاڪون،
ڪاٺ ٿئي نه خوشيءَ جو، طلب تنهنجي ٿاڪون،
چوري وٺين ڇپن سان، ڇٽ اندر ڇاڪون،
محبت جون ماڪون، ٿيون نهوڙن نصير کي.

آتش عشق فراق جي، جڻو ٿي ٻاري،
نينهن جو نصير ڇٽي، ٿو ڳاراڻو ڳاري،
سڄڻ کي ساري، مري وينديس مٺڙا.

رکين سڌ سڪڻ جي، ٿو سمهين ساري رات!
تو ڀر آهي ڪانه ڪا، برهم سندي بات،
مڪرڪرين ٿو ماڻهن سان، ڪانهي طلب تات،
اڳتي مٿان عشق جي، وائي ڪرين وات،
لنڻ سندي ڪا لات، نه ٿي نصيرا دل ڀر.

سور ٿيا اٿم سامهان، ننڍاپي لاڪون،
جيڏيون منهنجي من ڀر، ڪيائون اصل اوطاقون،
هينڙو هل حسن جي، ڦوڙي ڪيو ڦاڪون،
جيئن چوڪ ڏئي ڄاڪون، ٿيئن دل سورن ساڙي وڌي.

دل سورن ساڙي وڌي، ڇاڪون جيئن ڏئي چوڪ،
نيٺ نصيرا نار ٿيا، محبت لائي موڪ،
هاڻي ڪپ ڪوڙي وه نوڪ، آيو نصير اوچتو.

آيو نصير اوچتو، ڪري لال لپيس،
هڪ سڄڻ اڳيئي سهڻو، ويتر ڪيائين ويس،
هاڻي ٿيا هائيس، صورت سڄڻ يار جي.

پڇندي پوڻيدار، ڏينهن گهڻا ويا گذري،
مون سان جي محبوب، تو ڪيا قول قرار،
ڏيئي دلاسو دل ڪي، ويئي ڳڻيان وار،
قادر ڪندو ڪينڪي، دل منهنجيءَ کان ڌار،
هاڻي نينهن نصيرا نار، وهن ٿا واديون ڪيو.

نصيرا هر حال ۾، نيٺ وهن واديون،
هڪ سورن ساڙي وڌو، ٻيو طلب ڪيون تعديون،
شوقتون ٽين شاديون، جي موتين تون منهنجا پرين.

✓ صورت تنهنجي سڄ، ويم سيني ۾ لڪجي،
تنهن طلب تاراج ڪيو، محبت ٻاريو مڇ،
هاڻي هيڏي اچ، ته ماڻهون ڏين مبارڪون،

هڪر ويهه اچي، نوشهري ۾ نصير چوي،
سچ چوان ٿو سهڻا، ڄاڻج ڳالهه سچي،
رنگ تنهنجي ۾ رانول، ويو روح رچي،
تنهنجي گڏهن ڪچي، ڪنهن سان ڪندس ڪينڪي.

ڪنهن سان ڪندس ڪينڪي، تنهنجي ڪچي ڪا،
ماري ميخ محبت جي، هنيئي جتي ۾ جا،
سچڻ تنهنجي سا، چڪائي ٿي چاڪڙا.

پسيون خاطر پيت جي، اچن پنهور پٽيون،
ورڙا ڏين ويڙهين ۾، جيئن ڪوئيءَ ڪام پٽيون،
سڪ نه ستا سيجن تي، وڻين واه پٽيون،
رات نصيرا روچ ۾، منهنجون اڪيون ڪين پٽيون،
اهي پنهور پٽيون، ٻڌاند ڦٽ فراق جون.

سُرُ تَسِي

ڪٿي ٻاروڇو پيل، ويا جي وٽڪار ڏي،
پئس پئيءَ تون تن جي، پهچي ڪرين پيل،
ڏولاڪا ڏونگر جا، سهج صحيح سيل،
ساجهر هلج سويل، متان پير وڃائين پرڄو.

اٿي هاڙهي هل، ساجهر سنڀري سسي،
گهڙي ويهه نه گهرم، پرينءَ ريءَ هڪ پل،
چت رکي چل، ته پهچين پنهنونءَ ڄام کي.

ڏينديون باهه پنيور کي، جي پرتيون پنهل ساڻ،
پاهڻ منجهه پئون ڪنديون، پرزا پنهنجو پاڻ،
ٻاروڇل جو پاڻ، ويو هنئين ۾ هنڌ ڪري.

رڙهي راهن تي، هيءَ نيمـاڻي نذر،
سائين! سقـيم کي، اچي ڏي آذر،
مران ٿي مردار ٿي، پنهل ملج ڪنهن پر،
هيڏا هن مسڪين تي، ڪجن ڪين ڏمر،
موت مٺا مشتاق ڏي، والي ڪري واهر،
ههڙا ظلم زير، سهي ڪين سقيم ٿي.

وينديس پٽيءَ تن، ساعت نه سري جن ري،
سرتين سندي صلاح ڪا، ڪانه ڪنديس ڪن،
جيءَ منهنجي سان جن، نصيرا ناحق ڪيو.

ساهيڙيون سرتيون، مٿيون ڏيو نه مٽي ڪي،
ڪاهينديون سي ڪيچ ڏي، جي انهيءَ رنگ رتيون،
جي پنهل سان پرتيون، سي ڏينديون باهه پنيور ڪي.

ويا جي وٽڪار، ٻاروڇو ٻيلهه ڪٿي،
وينديس پٽيءَ تن جي، ڇڏي ڪم ۽ ڪار،
پليو مون نه سرتيون، صاحب لڳ ستار،
ٿئي ساهه جتي کان ڌار، جيترو ڏسان نه انڪي.

جيترو ڏسان نه ان ڪي، ٿئي ساهه جتي کان ڌار،
آريائي نانءُ الله جي، مون ڏي موڙ مهار،
صاحب لڳ ستار، مڃ عرض مسڪين جو.

مڃ عرض مسڪين جو، مولا لڳ محب،
تن من تنهنجي تات آ، مونڪي تار طلب،
هاتي هوت ملج منجهه حب، نه ته مران ٿي مردار ٿي.

سسئي کي سورن جي، کان پئي ڪا ڪل،
 جو پنڌي ٻاروڇا ويا، محب مٿيارو مل،
 صبح سنڀارڻ سان، ڪامي ويڙيس ڪل،
 هيس جيءَ جڻيءَ ۾ جل، جانب لئي نصير چئي.

سسئي کي سورن جي ڪل پيئي ڪان،
 جاڳي نه ڄار ڪري، سرت رکيائين سان،
 پوءِ راهي ٿي رند سان، محبت جي ميدان،
 محب ملندءَ مان، ڪاه، نه موٽ نصير چئي.

سُر جوڳ

جوڳي چئي جوڳي نه ٿئين، جوڳ نه ڪمائين،
 منجهه آتش عشق جي، جان نه جلائين،
 ڇو سامي سڏائين، نصيرا نروار ٿي.

جي پائين جوڳي ٿيان، ٻار محبت جو مڇ،
 هستيءَ جي حباب جو، پيڄ ڪاڻو ڪڇ،
 منجهه رمز رنديءَ جي، اچي رانول رڇ،
 چيريون پائي شوق جون بيهي ناچون ڇ،
 سامي توکي سڃ، ڪنهن به چيو ڪڏهن.

جي پانئين جوڳي ٿيان، سڌون سڀئي ست،
 اينما تولو فٿر وجه الله، اک آديسي پت،
 نينهن ۾ نصير چئي، جان جڻو تون ڦٽ،
 ڏنهن محبت منهن مَ مٽ، ته وايون ٿين وصال جون.

عشق جو درياه تانگهو وهي نه سير،
 هل هنئين سان هوت ڏي، سڪ جو پڇ نه سير،
 سير چئي سڄڻ توکان، چئي نه سير،
 اڃا خام نصير، آهين اڳيان عشق جي.

ديدن جي درياه جو، تانگهو لنگه نه سير،
 اڻڄاڻ آهين نصير، اڳيان عاشقن جي.

سُر سارنگ

اڄ پڻ اتر پار ڏي، ڪڪر ڪارايو،
 پري نين نصير چوي، هيس روئڻ جو رايو،
 سارنگ کي سعيو، سدا سنڌ وسڻ جو،
 موٽي لڏيون ملڪ جون، سارنگ سنڀارون،
 رعد جي رڙين کان، ٿين طرحين تنوارون،
 پرور جي پارون، ساري سنڌ نهال ٿي.

اٺا مينهن ملير تي، ڪيون گھاريون،
ڏسي مينگھ ملھار مون، ھنجون ٿي ھاريون،
اڪيون آتش عشق ۾، پيون وھن ويچار يون،
سانگين کي ساريون، جيءُ جڻو جھريو پوي.

اڃ اسانجي ڏيھ تي، ٿيا ڪڪر ڪارونپار،
بادل برساتيون سڻيون، جيئن سيفن ساڻ شڪار،
موتي مھر سان لڏي، سائين اسان جي سار،
وڃن وڌا وس ڪيا، چؤطرف چؤڌار،
ھڪ طرف ھنگام ٿيا، گاجين جا گجڪار،
ھاڻي ڇٽا نصيرنار، مينهن موڪان لائون.

مند آئي مينهن جي، ٿيا ڪڪر ڪارونپار،
سارنگ يار سنيار، موتي لڏي مينهن جي.

مند آئي مينهن جي، سارنگ ڪيا سامان،
ڪڪر ڪارونپار ٿيا، جھر جھنگ ٿيا گھسان،
اٺا مينهن ملھار ٿيا، ٿربر ٿيا بستان،
رعد به ٿي رڙيون ڪيون، جوش وڌي جولان،
محبت جي ميدان، سارنگ سوليون ٿي ڪيون.

منجھ درد دلدار جي، ٿيا ڪڪر ڪارا ڪيس،
ڏسي روئڻ تن جو، ٿيو عالم کي ھاڻيس.

رعد به ٿي رڙيون ڪيون، ڏنهن پرين جي پرديس،
رت وهائي روج کان، ڪيا وڃن لال لبيس،
مار نصيرا ميس، هووڻ جي هيڪار تون.

سُر مارئي

من ڪا مهر ڪرين، مون جهڙي مسڪين تي،
پڪا پَراهان ڪَـڻـڻـي، اوراهاڻ اڏين،
گولي مان گڏين، نيئي نذر نصير چئي.

اڃا اٿم آس، ته ملنديس ماروئڙن کي،
عـمـر! اباڻن جي، طلب وڃي نه تاس،
پنهوارن کي پياس، منهنجي ڪانهي ماڳ ڏي.

يا ملان ماروئڙن کي، يا وسري وڃي وجود،
جهڙو قيام قعود ٿئي، تهڙو رکوع سجود،
نصيرا نابود، ٿئي هي خيال خوديءَ جو.

سڪ ۾ سانگيئڙن جي، سڙي ويم سرير،
دل اندر اڌمان ڏيئي، نيڻن وهايا نير،
وسري مور نه دل تان، بنا موت ملير،
زهر برابر سومرا، پانيان ڪنڊون ڪير،
جيءَ اندر اٿم جهير، ميان ماروئڙن جي.

سُرُ بَسَنَت

آئي رَت بَسَنَت جِي، ڪيون گلن گلزاريون،
سُڪيون سي سايون ٿيون، وڻن جون تاريون،
سهڻي کي ساريون، وهن نين نصير چوي.

آئي رَت بَسَنَت جِي، ٿا گلزاريون ۽ گل،
پونئرا واس وڻن پيا، باغن ۾ بلبل،
هر طرف هنگام ٿيا، قمرن جا قلقل،
برسي بوند بهار جِي، ڪيا طوپين طرحين تل،
سرمنڊل ۽ سارنگين، ڪيا هر طرف هل هل،
طبلن ۽ تنبورن جا، ڪيا منجهان شوق شغل،
مردنگ چنگ اپنگ ٿيا، شوق منجهان شامل،
ڪانه پوي پي ڪل، نشي منجهه نصير چئي.

آئي رَت بَسَنَت جِي، گلن ڪئي خوشبوءِ،
بلبل ۽ پونئر ڦرن، خوشي اندر خوءِ،
ڏسي رانول روءِ، وِتر من مستان ڪيو.

آئي رت بسنت جي، گل ڦل ٿيا گلزار،
غنچا کلي گل ٿيا، چمن ۾ چوڌار،
نغماساز سرود ڪيا، ببلن بـسيـار،
خوشبوءَ جي هٻڪار ٿي، پونئرن جا ڀڻڪار،
راڳ رهاڻيون رقص ٿيا، منجهان باغ بهار،
محب آندو ماڳن تي، مالڪ تنهن مختيار،
دلبر جو ديدار، نصيرا نروار ٿيو.

آئي رت بنست جي، ٿي سانول سرهائي،
نافرمان نياز ڪيو، لالڻ لالائي،
رتنجوت رمز سان، دلڙي ريجهائي،
ڦرنو، نـسـرين، نـازـبو، جاءِ کلي جائِي،
چوڦـبلـو چو طرف، ٿي خوشي ڪيائي،
وري واڌائي، ملي هن نصير ڪي.

ڪافي

غمزن ساڻ غلام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
يار آسان ڪي، دوست آسان ڪي،
ڪنهن ڪي دين مليو، ڪنهن ڪي دنيا،
عشق اصل کان انعام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
غمزن ساڻ غلام.

سندَ سنڌ ۾ آ، مِيخ محبت جي،
لنؤ لنؤ منجهه لغام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
غمزن ساڻ غلام.

سڪ ته نصير ڪي محب ملڻ جي،
ڪاڻڻ پيئڻ حرام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
غمزن ساڻ غلام.

ڪافي

مارن ريءَ ماندي، ويئي مان وات نھاريان،
وچئون درد فراق جي، وٽ نہ آھيان واندي،
گوندرڏينھن گذاريان.
چرخو درد فراق جو، ڀرت سندي پاندي،
تون ھين تند تنواريان.
کوٽن ۾ ميان سومرا! تنھنجي ارادي آندي،
رويوراھ نھاريان.
تنھنجي نينھن نصير کي، برھ ڪيو باندي،
هٿ هٿ ھنجون ھاريان.

ڪافي

ڪري صورت وارو ويس، پاڻ کي پاڻ چڀايو ٿي،
ڪاڻي نوڪر ڪاڻي چاڪر، ڪاڻي سڏائين رئيس،
هرجا حڪم هلايو ٿي.
ڪهڙي طرح آئين هن جڳ ۾، ڪيئن ڇڏي پنهنجو ديس،
رنگپور ۾ رنگ لايو ٿي.
ڪاڻي آما صدقنا ٻولين، ڪڻي سڏائين آديس،
جڻيو تلڪ لڳايو ٿي.
لکين عبرت ان آهن تنهنجون، اهو نصير هائيس،
آدم نام ڌرايو ٿي.

ڪافي

لاڳاپا ويا لهي لهي، شاه حسن جي شوق ۾،
بهشت دلا سو، دوزخ دڙڪو،
کوڙو قبر جو خالي کڙڪو،
ڊپ ڊاءِ ويا سڀ ڊهي ڊهي.

دنيا دين ايمان، ڪفر جا،
قبر قيامت هل حشر جا،
وهر ويا سڀ وهي وهي.

عزرائيل کان اڳ هئاسي،
موتو قبلل مري جياسي،
سير ڪيو سي سهي سهي.

شاه نصير ميدان ان ۾،
صوفي واري صاف صحن ۾،
خان ايندا ڪي ڪهي ڪهي.

کافی

دلبر جي دیدار، وڌو من ماري،

چشم کٹی چوڌار، ڏٺئون هڪواري.

وجهن عشق عشاقن گهڻا، سر منصور جي سهرڙا سڻا،

سوریؑ تی سنگسار، سڳن کيائون ساري.

اچن اژپنگ مست موالي، سورهي سيف رکن هت خالي،

جنگين جا جهونجھار، وڙهن پنهنجي واري.

دامر جنگیون جت عاشق جوڑن، مرد میدان یر منهن نہ موڑن،

سي ڪٿن سردار، راوت رت هاري.

ہر دم شوق شہادت شادیوں، ملن عشق مبارکبادیوں،

هر هڪ سان اقرار، پرين پنهنجا پاري۔

غازي گوء کٽج پري گامان،

نڪري ٿي نروار، سري اختيارِي.

کافي

دوست دلا سوڌج، يار ملج، نه ته هيءَ ماندي مري ٿي،
پنهل پاڙيجيءَ جا، سڌڙا سڻج، ڳالهه ڳڻج،
رليءَ هيءَ روه رڙي ٿي.
هوت اچج هيكارتون، پنبڙن پير ڌرج، کڻي کڻج،
توبن ڪانه سري ٿي.
سچڻ منهنجا سپرين، گولي نئي گڏج، ڪين ڇڏج،
سرهي صدق ڪري ٿي.
سڻي سوال نصير جو، منجهئون واٽ ورج، نال هيءَ نج،
په تي پير پري ٿي.

ڪافي

ڊولڻ تان قربان، جڻو منهنجو جيئڙو،

ڇاڻيءَ ۾ جڏهن پاڻم جهاتي، ”لا“ سنڌي ات لائڻم ڪاتي،

هوش ٿيڻم حيران، پاڻم جڏهن لڏيئڙو،

هٿئون ڄام ملڻم جڏهن ساقي، وسري وجود ويو تڏهن خاڪي،

مئي پي ٿيس مستان، نشي ۾ ڪيئڙو،

پاڻ ڪان جڏهن پاسي ٿياسِي، خوف رجا ڪان لنگهي اڳ پاسي،

ناهي منجهه ڌيان، ٻاجهئون ڪو پيئڙو.

ڳالهيون عشق جون ڪيان مان ڪهڙيون، وحدت ڪثرت پئي ويئڙيون

ناھ نصير گمان، ڇا مان ڇا ٿيئڙو.

ڪافي

پيٽم جڏهن جام وحدت جو،

وجود ترڪ تڏهن ٿيڻو،

دستئون جڏهن جام ڏنوساڻي، ٿيم تڏهن سير آفاڻي،

وڃي بالله ٿيس باقي، وڃون هن واٽ مون ويڙو.

نشو ٿيو نينهن جو غالب، پڃي پورا ڪيائين قالب،

رهيو مطلوب نا طالب، نظر ۾ نام ڪو هيڙو.

جنهن سمجهو هي سر سارو، ماري اناحق سندو نعرو،

وڃايو واه تن وارو، صدق تن تان جڻو جيڙو.

اڙهي جڏهن ”لا“ سندي کاتي، تڏهن ٿيو عشق اثباتي،

رهيو ”نا“ ذڪر ڪو ذاتي، نصيرانا م نفي ٿيڙو.

ڪافي

وہم واہم سڄڻ تنهنجون اکيون،

اڪيون رب رکيون.

ديدان دلبر تنهنجون درس دٺاليون،

خون ڪرڻ لاءِ پرين تو پاليون،

شهباز زري جان بڪيون،

دنالين کان دور وڙهن ٿيون،

منجهڙون ڏاڍي چوه چٽن ٿيون،

سي ته پئي اسان سان پڪيون.

ڏاڍو جادو منڊ چلائڻ،

جڏهن مون ڏي وري واجهائڻ،

سوين خون ڪرڻ سي سڪيون.

نيل نصير قريبن قهري،

ست ڏين جيئن باشا بحري،

وڻ اندر جون وڪيون.

ڪافي

ڏس عاشقن جوان صاف، ڏين سر گهوري گهوري،
عاشق سڀ ڪو نانءُ سڏائي، لڄا هڻن ٿا لاف،
اڃان پنڌ اوري اوري،
باهه برهم ۾ پرن ٿا عاشق، باهر نه نڪري ٻاف،
چيائون نه چپ چوري چوري،
شاهه نصير عاشق اهي سڏجن، سينا جن جا صاف،
ڏين ڪنڌ ڪوري ڪوري.

ڪافي

جيڏيون جانب ريءَ ڪيئن جيان جيان،
ساري سڄڻ مران ته سون ٿيان.
هڪڙو سر سڄڻ اڳيان چاهي؟
ڏهه هجن ته به ڏيان ڏيان.
زهر پيالو درد فراق جو،
دَم دَم توريءَ پيان پيان.
جي اچين هڪ وار اڳڻ مــــــون،
آءُ ٿورائتي ٿيان ٿيان.
نِينهن نصيراهه ڄڻ ۽ جهوري،
چڏ هاڻي تون هيان هيان.

ڪافي

مٺي ٻول سڀـ جاهـ ڙي لات،
ڏي ڪانگ خبر ڪا خير جي.
ڏينهن سارو ٿو ڏک ۾ گذري،
رٿندي ساري رات.
منهنجي ملڻ جو پهه ڪيائون،
وائي اها هين وات.
بس اکين ڪي ڪين اچي ٿي،
برهه لائي برسات.
مٿان نصير ڪرين دل مائي،
پرين ايندا پريـات.

ڪافي

هيءَ ته نماڻي ڪي—ر،
مونڪي پرت پرايم پير.
وات انهيءَ جي واقف ناهي—ان،
مونڪي سڪ گهمايم سير.
ڪلندي ڪلندي دل ڪ—سي وئين،
عشق ڪيو ته انڌير.
شاه نصير سان رُس مَ راڻا،
زَنگ ڪڍي ڇڏ وِير.

ڪافي

چڏ ڳالهه شيعن ۽ سني جي،
رڪن حُب حسين، حسن جي.

احمد کي جيڪي عبد ٿا ڄاڻن،
خو ڏسو تن خامن جي.

عرش پٿي پيرن جي آهي،
مير سندي ماڻهن جي.

ٻانهي گولي سان ادب ره،
پرتئون پنج تنن جي.

”هو“ کي هو حق ٿا ڄاڻن،
اها ڳالهه سچي صوفين جي.

عشق نصير جنين احمد جو،
طلب رڪن تون تن جي.

ڪافي

(پنهنجي والد عبدالحی جي صفت ۽ ساراھ ۾ چيل)

شاهه نقشبندي تون سرُ الاهي،
تنهنجي آهي قائم سيد بادشاهي،
تون صاحب ولايت ۽ شمس ولايت،
تنهنجو تاج تجمل فقرب نهايت.
تنهنجو شش جهت ۾ وڃي طبل شاهي،
توتي مصطفيٰ ۽ علي شير راضي،
هتي نينهن نعرو ڪئي گوڙ غازي.
فقر ۾ ٿي ظاهر تنهنجي ڪج ڪلاهي،
تون آهين اسان سان هر وقت حاضر،
فقر پنهنجي تي آهين پاڻ ناظر.
تنهنجو حڪم هر جا مٿي مرغ ماهي،
تنهنجي خاکِ قدم آ تاج سر جو،
تفاوت تنهن ۾ ناهي ڪو ترجو.
سپاهين جو آهين نصير اسپاهي،

ڪافي

هيئن نه اڳ مون ڄاتو، يار ڪندو وڃڻ جون وايون،
جڏهن لاڪون يار ڍولڻ سان، عشق آڻي مون لاتو،
تڏهن ويو دونهون درد دڪايون.
راتيان ڏينهان جيءَ اندر ۾، اٿم هي اوتاتو،
ويا نه ٻانيڻ سان ٻولايون.
پاسي پيڇ پنهل هو مون سان، ڀرت منجهارون پاتو،
ڏير ڪري ويا ڏاڍايون.
نيٺ نڀائيندو يار نصيرا، نينهن سندو هي ناتو،
ورنديون وصال جون وايون.

ڪافي

ڪيها ڪيها ناز ڪرين ٿو،
هيٺي سان هاڻي.
عين ڪڍي ٿو آهوءَ جيءُ مان،
موهيو تنهنجي ماڻي.
دلبر تنهنجي در تي،
ورهيو ٿيا اٿم وڪاڻي.
دل هيءُ ڀرين ۾ هڪ — ٿو،
سڄڻ سڀياڻي.
جادوگر — ر جادو ڪري،
روح ورتو آ راڻي.
ناهي ننڊ نصيبي — ڪي،
تنهنجي سور ساماڻي.

ڪافي

مليو محبوب متوالو، جنهن ڪاڻ ڏيهه ڏورياسي،

اڪين سَرمون چين لالي، آهي ڪين خون کان خالي،

سدا اک عشق جي آلي، ڀرت کان ڪين سا پاسي.

عجم اجمير ايراني، يمن، يونان طهراني،

مليو سو دل اندر جاني، ناحق ٻيا ملڪ ماڻياسي.

نصيرا نينهن جو نعرو، سمجھ تون سرهي سارو،

مٿئون آيو تنهنجو وارو، ڪر سير سبحاني سي.

ڪافي

تنهنجي سيف ابرو ڪيئي ڪامل ڪٺا، صنعاڻ ڪُجا، سليمان ڪُجا،
نه ڪا لذت حسن جي لڪڻ ۾ اچي، نڪا چاش برهه جي چڪڻ ۾ اچي،
رڳو سبق سورن جو سڪڻ ۾ اچي، زبان ڪُجا، او بيان ڪُجا،
ڪهڙي رمز آدم رضوان ڇڏيو، ڪهڙي شوق عيسيٰ آسمان ڇڏيو،
ڪهڙي غرض يوسف غلطان ڪيو، ڪنمان ڪُجا، زندان ڪُجا،
ڪيئن موسيٰ ويو ڪوه طور مٿي، جاڳيو جوش طبع طور مٿي،
ڪيس ڪربل جو ٿيو ضرور مٿي، شه مردان ڪُجا، مروان ڪُجا،
بڌ ٻوڙا لنڪا ڪيئن لٽي، ڪنيو راوڻ کي پنهنجي خواهش ڪٿي،
اتي ديون جي ڪا دم مٿي، حيوان ڪُجا، انسان ڪُجا،
تنهنجي باغ حسن ۾ بهار سدا، نيبه نينهن نصير نروار سدا،
وڻيو حسن بازار جو واپار سدا، دڪان ڪُجا، سامان ڪُجا.

ڪافي

تنهنجي زلف ڏنگن جا زور زخم،
نيزا بڙڇيون تفنگ طمنچا، خوبي خلعت خم خم.
سهڻل توتان سئو سئو صدق، سوسن سنبل سرو صنم،
ناقرمان نيلوفر نادان، تنهنجي عرق ۾ غرق ٿيو ڪل ڦلزم.
تنهنجي تاب حسن بيتاب ڪيو، آفتاب شتاب ۾ آندو شرم،
نور ظهور چڪچور ڪيو، هڪ گهور سان چمي قمر قدم.
منهن محراب مصلا، ابرو، قبلو بيت الحرم،
عشق ادا ڪيون نينهن نمازان، فرض دوکانه رندي رسم.
وه شفتين سندي اشقت، ڪوڙين ڪوئين جا پائيان ڪرم،
گل گلزاري عجب بهاري، عشق گلابي باغ ارم.
ڪيو نينهن نصير کي نانگو، سن صدا اي ساقيءَ بزم،
حُب اوهان جي هر دم آهي، سيني اندر سا گرم گرم.

ڪافي

ڏينهن ٿيا ٿم گهڻان گهڻان،

خان ٻاروچي لئي.

دلڙي دلبر — ريار لتي ويو،

قهرِي هڻي ويم ڪڻان ڪڻان.

مون جهڙيون هت لکين هزارين،

آءُ ويڄاري شل وڻان وڻان.

ٻار بره جو بي — حد بائي،

ساڻ خوشيءَ سر ڪڻان ڪڻان.

سڪ نصير سڄڻ جي هر دم،

هڻ هڻ ڪيون هت هڻان هڻان.

ڪافي

جنهن سان جيءَ جي جڙ، منهنجو ڀلي آيو پيئر
ڪيچئون ڪوهيارو وريو،
ڪري وِلهيءَ تي وڙ،
رڙيس ڄام پنهل لئي،
ڏونگر منجهه ڏڙه ڏڙه،
باسيم بار پنهل لئي،
پيرائون ۽ پڙ،
نيبھه يار نصير ڪيو،
لڳي آهيان جنهن جي لڙه.

ڪافي

موتوا قبل جي سمجھي مام،
عاشقن سر آڙاهه اڙايا.

وره جنڪي ورتو ويڙهي، نينهن لڳو تن نامين نيڙي،
چوھ حسن جي نيا ڇيڙي، نفي ڪيو تن نرتئون نام،
انا الحق جا ٻول ٻولايو.

بانڪا ڪيڏن بره جي بازي، گوءِ کتن ڪي گهنور غازي،
هر رضا ۾ رهن سي راضي، وره وڪوڙيا وير وريام،
خوشي سان تن ڪنڌ ڪپايا.

باهه بره ۾ جسم جلائڻ، عبدیت کان پاڻ ڇڏائڻ،
احديت جو طبل وڄائڻ، ڪڇي لاهوتي ”لا“ جي لام،
گهير عشق جي عاشق آيا.

نسنگ نصير نينهن نياڻن، قلزم ڪارونپار ۾ ڪاهن،
لاڳاپا سڀ لوڪ جا لاهن، آڏوتين مليو عشق انعام،
جيئري مري ميدان ملهايا.

ڪافي

هن عشق جي آتش کي ڏاڍو تڪ تاب آهي،
نالو ڳنهي جو نينهن جو، تنهن کي ڇڏي جلائي.
چانو عشق جو چئي ٿو، شريعت کان منهن مٽي ٿو،
سر جي دعويٰ سٽي ٿو، ايندو ضرور ڦاهي.
گورا ۽ ترڪ غازي، توڙي هجن نمازي،
ڪرائي ٿو عشق آزي، سپه سالار چاهي.
اهڙوئي عشق آهي، قاضي ملان ڀلائي،
در در ڳلي نچائي، بيٺو حجاب لاهي.
نصيرا ٿي ٺانگو، پائي ڳلا جو گهانگو،
لانگهو اٿي اڙانگو، سر ڏي ته سوڀ آهي.

ڪافي

ڳالهه ڪيان مان ڪيهي، سڄڻ سورن جي

درد فراق منهنجي جون خبران،

ٻڌ ٻاروچل تون ويهي.

نرت نظر ڪر پاڻ ئي پيارا،

آءُ جيهي آهيان تيهي.

قرب سڃاڻي پنهنجو ڀرتئون،

آءُ پڪي منهنجي پيهي.

عشق جو اوکو ڀنڌ نصيرا،

نينهن ٺاهن نيهي.

ڪافي

حيران ڪيئي، حيران ڪيئي،
هن حيرت ۾ حيران ڪيئي.

ساڻ تلوار عطار ماريئي، زڪريا سر ڪرت چيرائيئي،
ڪهڙا ڪم برهان ڪي ڪرائيئي، نينهن سندو نشان ڪيئي.

رانجهن تخت هزار ڇڏائيئي، ملڪ منجهان مور لوقائيئي،
جهنگ سيال جو ڇاڪ چوايئي، هير مٿس حيران ڪيئي.

شاه منصور ڪي سوليءَ چڙهايئي، شمس الحق جي ڪل ڪلايئي،
بلا شاه ڪي قتل ڪرائيئي، عشق مٿس عريان ڪرائيئي.

شاه عنايت فقر ۾ فاني، ڪسي ٿيڙو ڪامل قرباني،
هيڙو شاه حلاج جو ثاني، بره مٿس باران ڪيئي.

ڪر اعتبار نصير اهوئي، سهڻو آهي رنگ سڀوئي،
لاهي خيال دوئيءَ جا ڌوئي، فرمودو فرمان ڪيئي.

ڪافي

اول نفي ڪر نام، پوءِ اثبات ڪر الله ڪي،
اصلون هيس رايو اهو، ڪيائين بناء ڪايو اهو،
ڪايي ۾ خود آيو اهو، جي تون سڃاڻين ساه ڪي.
تي جسم کان بيزار تون، ڪر ڌڙ سسيءَ کان ڌار تون،
ساڳيو آهين سردار تون، ڏس هر طرف همراہ ڪي.
وحدت منجهان ڪثرت ڏسو، شہ حسن جي حيرت ڏسو،
واه عشق جي عبرت ڏسو، هن دل سندي درياہ ڪي.
پنهنجو نصيرا ترڪ ڪر، هستي هئڻ سڀ غرق ڪر،
تنهن ۾ نہ تر جو فرق ڪر، ڏس فثم وجه الله ڪي.

ڪافي

ويئي دانش دردمندن ڪـان،
مئي جو پيتائون مٽ.
وحدت جي درياه ۾،
ڪفر ايمان پئي ڇٽ.
هڻ نعو ڪـرو انا الحق جو،
گـوءِ غازي ٿي ڪٽ.
اندر ٻاهر اسم جسم سـان،
گڏ گذارڻ گهٽ.
نينهن نصير اسانجو اعليٰ،
قلب تان لاهي ڪٽ.

ڪافي

سڪندڙي ٿيڙم سال، نانءُ ڌڻي جي ڪرڪا ملڻ جي،

يارموهن ريءَ وي ميان! مرڻ موچارو آلو الو،

جيـــــــــــــــــئڻ آهي جنجال.

هي سر صدقي وڃي ميان! يار پنهنجي تان آلو الو،

گهوريان مڏيون مال.

ناد نفيلان وي ميان! آهن اندر ۾ آلو الو،

دردن لائي ڏمـــــــــــــــــال.

شاهه نصير کي وي ميان! عشق ملڻ جو آلو الو،

وهندي ڪرڪو وصال.

ڪافي

محبت چاڪ چَوايو،
منهنجي سر جو آ سائين،
چشم ڪٽڻ سان چور ڪري دل،
ويترو ونبهلي وڃايو،
من اسانجو مست ڪيائين،
گهور پهرينءَ سان گهايو،
هن جو ڳيٺڙي مَن منهنجي ڪي،
مُريءَ ساڻ مڃايو،
سانگي اسانجي يار اسان وٽ،
پيلي ٿي ته ٻولايو،
تخت هزارِي جو مالڪ سائين،
نينهن نصير نوايو.

ڪافي

محصول ٿيئڙو معاف، سون مياڻيءَ تان سارو،

سولو راهه ني وي ميان! سچن کي شال جيوين،
ڪوڙن کي ڪوه ڪاف.

ڄام چلي آيو ني وي ميان!، گهر گندرين شال جيوين،
مون کي آ قسم مصاف*.

ڄام سڃاڻي ني وي ميان! نوري نماڻي شال جيوين،
تهدل ڪيو طواف.

شاهه نصير ني وي ميان! سڀ ڪنهن سان شال جيوين،
صلح رکي ٿي صاف.

* مصحف

ڪافي

اڪڙين جي آئي اٿڪي، جنهن پهرين نظر نه گهٽڪي،
جهت پٽ چشمان چاڪ ڪرڻ دل،
چيٽڪ لائي چٽڪي،
ڪاريهر جيان آچن مالڪ،
ڪري قهر مان ڪٽڪي،
دل لٽي ويو دلبر سائين،
ڳالهه ڪري ڪا ڳٽڪي،
جان جسم تاراج ڪي سائين،
ڏس ٻين تي لٽڪي،
ڪڏهن رهنديس ڪين سهيليون،
هاڻي هرگز هٽڪي،
جيٽيون جبل ڪندو ڇا تنهنڪي،
جيڪا سورن جي سٽڪي،
دل نصير ملڻ لئي ماندي،
جنهن سان چشمن چٽڪي.

ڪافي

مست اڪيون متوالڙيون، قتل ڪري دل ڪن ٿيون ڪبابُ

ترس نه تن کي ڪنهن جو ڪوئي،

اصل انهن جو ڪم اهوئي،

ماري ڏين پوءِ عشق عتاب.

بڪيون وتن ٿيون بازن وانگي،

طمع تي اچن طلب سان تانگهي،

شوخيءَ پئي شوخ شتاب.

عاشقن کي نت وتن وڪوڙيون،

نينهن جي نيزن سان نهوڙيون،

ڏاڍو پڙهايائون بره جو باب.

ناز منجهان جڏهن نيڻ ڪڍي ٿو،

دل کي دلبر واه وڻي ٿو،

سجدو ڪرڻ آ تنهن کي ثواب.

ڪيفي نيڻ نصير خماري،

وتن شوق منجهم شڪاري،

ترت رڪن آئي ڏاڍو تاب.

ڪافي

تن مارن ڪاڻ عمر! روز نهاريان راهون،
من ڪو خاطي خبر آئي عمر اوڏاهون.
دردمنديءَ جي دل ۾ اٿم اميدون آجان،
آءُ ڪڏهن ويڙهي ڇڻ ڏي وڃان.
سڻ تون سومرا دردمنديءَ جون دانهون،
ويڙهي ڇڻ ڪان ويئي هيءَ ويڄاري وسري.
پوئواري ڪير ڪندو هن نذر جي نسري،
هٿ هٿ هان ويون ويتر سڀ واهون.
اٿم اميدون مارو شل مون سان ملندا،
ويندا سورلهي هو خوش ٿي ڪلندا.
دڪيءَ دل جون سڻي الله مان آهون،
قادر قرب ڪندو مارو مون وٽ ايندا.
نيٺ نصيبي را هي نمائي نيندا،
هت چوري چني ڇپيرين ڇڏيندا چاهون.

ڪافي

تن مارن لئي عمر لحظي لحظي لڄان،
ملڪ مليرون من پهچي ڪو پانڌي،
گوندر غم ڇڏي هيڪر ٿيان هيڪاندي،
هڪ هڪ خبر پنهنجو وارن جي پڄان.

سڪ ساهيڙين جي سوزمنجهه سڙان،
ڳجهه اندر ۾ راتيان ڏيهان رڙان،
حاڪم تنهنجي هيبت کان ظاهر ڪين ڪڇان.

پلنگ پٿرڻيون ڪه پيون وڻن پيون واريون،
راتيان ڏينهن رٿان سانگين کي ساريون،
تنهنجي محلن کان لڳي باهه بچان.

دم دم دل ۾ پور پنهنجو وارن جا پون،
اذمان ڏئي اڪيون رت ٿيون روز رڻن،
نينهن نصيحتن لايون برهه بچان.

ڪافي

صورت تنهنجي سوائي آ، عين تنهنجن اچائي آ،
رمڙن تنهنجن روح کي ريهيو، محبت تنهنجيءَ من کي موهيو،
گهور تنهنجيءَ آهي دل کي گهويو، الفت تنهنجي اٿائي آ.

ياد پوين تون هر دم جاني، تو مت پايان ڪونه پيو ثاني،
رهندو باقي نام نشاني، هي سڀ جڳ هوائي آ.

محبت تنهنجي من ۾ سمايم، باهه برهه جي جيءَ ۾ ٻاريم،
نينهن نقارو سرتي چايم، اصلئون برسر آئي آ.

بحر برهه جو ڏاڍو باري، جنهن جي پيدا ناهه ڪناري،
تار تون ڪاڏي تاري، تو ۾ ڪاڻ نه ڪائي آ.

شوق اوهانجو آهي جاني، يار پسايو پاڪ پيشاني،
دلڙي نصير جي ڪيو ديواني، قسمت قيد ڪرائي آ.

ڪافي

شبروز مون کي شوق آ تنهنجي ظهور جو،
تجلي پسان هڪ تار ۾، جاتي تماشو آ طور جو،
ڪر شمع تنهنجا ڪهن ٿا، هوت هينئڙي ۾ هزار،
هميشه حيرت ۾ پئي، ويو حوصلو هر حور جو،
ساراه صفت تنهنجي ڪجي، سيدا صحيح تنهنجي،
ماڻهو پڙهن جن و ملڪ، مصحف تنهنجي مذڪور جو،
زلف تنهنجي ناز جا، دم هوش بي هشيوار جا،
مس ملن مشهور ڪيو، سر سوريءَ تي منظور جو،
ناگه نظر جنهن تي پيو، سو هوش پئي طرف ويو،
وري حشر ۾ حوصلو، مس انهيءَ مذڪور جو،
طه تنهنجي تعريف جا، اهي آهن جوڙيا تو جبار،
توريت ۽ انجيل هو، ذڪر هو زبور جو،
ناز نرگس جا پسي، نياز سان آيو نصير،
سو گل وري پيو ڪيئن پسي، جو گهايل اوهانجي گهور جو.

ڪافي

ديدن دلڙي دٻائي آ، چشمن تنهنجن چائي آ،
عين تنهنجن عشق ڪمايو، پنئين تنهنجن پاند اڙايو،
زلفن ڏاڍو زور هلايو، نينهن اوهاجي نوائي آ.
درد تنهنجي ۾ ڪيئي ديوانا، سر ڏئي ٿيا مست مستانا،
سي چائن برهه جا بانا، پئي ڪنهن ڪل نه ڪائي آ.
ابرو تنهنجا قوس ڪمانا، مارن تير ڪڇي تفيانا،
جيءُ ۾ آهن جن جا نشانا، برهه تنهنجي جي پلائي آ.
نوڪر اوهانجو نصير نماڻو، در تنهنجي تي آهي وڪاڻو،
محب نه ڪر تون مونسان ماڻو، پلن سڀ پلائي آ.

مرثيو

(۱)

لا فتی جبرئیل چيو جنهنجي شجاعت شان ۾
 انما آيت ٿي نازل جنهنجي حق فرقان ۾
 سو حسين ابن علي آيو هلي ميدان ۾
 جنگ جي ميدان ۾ ۽ سر ڏيڻ سامان ۾

ظلمتِ كرب و بلا ز حسن شاه شد روشن چو ماه
 شد ز غم اهل حرم را روز مثل شب سياه

(۲)

ان من جنات نهرين تن تي پاڻي بند ٿيو
 صاحبِ لولاڪ جي ڏهن تي ڪوفين ڪوس ڪيو
 اهلبين جي ٿيو اڃ کان ساه هڻو بربل رسيو
 ري محمد مصطفيٰ صلعم وارث هو تن جو ڪونه ٻيو

آه دلهاي يتيمان شد ز بي آبي ڪباب
 غير آبِ ديده خود ديگر نمي ديدند آب

(۳)

جڏهن روانو جنگ جي ميدان ڏي ٿيو پنهنجي سر
 موڪلائي سڀ عيال اطفال کان ويو پنهنجي سر
 تڏهن نڪو ساڻي نه سنگتي هيڪلو هو پنهنجي سر
 ۽ ورائي ذوالجناح کي رڻ ڏي شه ڪيو پنهنجي سر

اوچتو آواز ان کي طرف خيمي جي رسيو
 يا حسين ابن علي! اصغر کي اڃ بيتاب ڪيو

(۴)

ڇا عمر پٽ سعد جي کي هوئي وسعت ڇا مجال
جو اچي مولائي علي جي آل تي ڪاري قتال
پر هي اڇلائڻ هو سر جو منجهه بلا جذب و جلال
.....

هائ جو مظهر هو حق جو، سو وڃي حق کي رسيو
۽ جو قالب خاص تنهنجو سجده گاهِ عام ٿيو

(۵)

واءِ جڏهن خيمي طرف آيو هو صاحب انس و جان
جان ڏسي اصغر ته پيو آه اڃ ۾ بي تاب و توان
تڏهن چيائين اصغر ابا ڪيو اڃ توکي نيمر جان
هاڻي هل مون سان ته پاڻي حوض ڪوثر پياريان
تڏهن ڪٿي هنج ۾ علي اصغر هليو حضرت امام
۽ عمر پٽ سعد سان ٿيو بالمشافه هم ڪلام

(۶)

چيائين عمر ڇا ظلم هي ڇا وير، ڇا بيداد آه
هاشمين جو خانہ ويران ۽ اوهين آباد آه
ڏس نظر ڪر خيمي طرف ڇا ناله و فرياد آه
اڃ اوهان ڪوفين ڪتن کان مصطفيٰ صه ناشاد آه
واءِ ڪلمون جنهن تي چئي تنهنجو عيال اطفال هي
اڃ کان هي دشتِ بلا ۾ ناله و زاريون ڪري

(۷)

هي ٻڌي ڪوفي جو لشڪر تير اچڻ ٿيو سڀو
ناگهاني تير هڪ اچي حلقِ اصغر تي لڳو
اوچتو اولادِ احمدِي تي اچي ڪو ڪوس پيو
غير زين العابدين جيڪو هو سو رڻ ۾ ڪٿو
وير هرگز ڪون هو پر عشق جو امداد هو
موت هو محبت سندو يا بره جو بيداد هو

(۸)

جڏهن ڏٺو حضرت حسين ابن علي اصغر جو موت
۽ اڳي تنهن کان ڏٺو هٿائين علي اڪبر جو موت
ياد آيس ان گهڙيءَ مولا علي حيدر جو موت
درد آئي ڏنڌ لائيس جئن ٿيو پيغمبر ﷺ جو موت
گفت از عشق تو بالله عالمي توبه نمود
عشق ما افزون زياده شد ازان سابق ڪم بود

(۹)

هئن چئي خيمي جي پاسي ڏنهن هليو حضرت امام
۽ اچي ٿيو بيهين سان بالمشافه هر ڪلام
چيائين ته اي اصغر وٺو جنهن پيتو اڃ ڪوثر جو جام
منجهه تنهن پيو حشر چن ٿيو دؤر دنيا جو تمام
واءِ اصغر واسطي ٿي صاحبن فرياد ڪيا
عرش ڪرسي ٿي ڪنبيا، ملڪن پٽيا ٿي منهن مٿا

(۱۰)

بعد تنهنجي ٿيو روانو جنگ جي ميدان ۾
ٿي ڪيائين حيدر جان حملا جوش ۽ جولان ۾
ماري ڪيئي سو ملحدن جا گڏا گهمسان ۾
سر مڃي صابر هوا اندر رضا سبحان ۾
تڏهن وري ڪوفي ڪتا چو ڦير ٿيا تنهن پير ڪي
متفق ٿي آيا سڀ ملعون مارڻ مير ڪي

(۱۱)

نيٺ سر شه جو ڪپي ڪيائون قالب کان جدا
نيزي تي چاڙهيائون سر شاه شهيدان ڪربلا
بعد تنهنجي ڪيائون غارت در خيامي مرتضيٰ
آه ان در اهليتن ٿي فغان فرياد ڪيا
ڪاٿي آهين مير مرسلين ۽ علي شير خدا
ڏس ته تنهنجي آل تي ڪوفين ڪتن قتل عام ڪيا

(۱۲)

نالَمَ از آلِ محمد صم برسرِ افلاک شد
هرک بشنید این صدا گریه کنان غمناک شد
چون سرِ شاه شهیدان بر سرِ فتراک شد
این خبر وحشت چون نزدِ صاحبِ لولاک شد
گفت بعد از من چنان کردند با اولادِ من
طاقتِ نالَمَ ندارم چون کنم فریادِ من

(۱۳)

بعد تنهنجي منجه بهشت آيو محمد صم مير ڏي
چيائين اي مرسل منا اڄ آل کي دل ڏير ڏي
ڏس ته تنهنجي پياري ڏهتي حضرت شير ڏي
۽ جي ان جي جان ۾ هن زخم تيغ و تير ڏي
سر کڻي نيزي تي نيائون شام کوفي جي کتن
تنهن سوا پرڏيهه ۾ مڙه بي کفن ۽ بي دفن

(۱۴)

جان ٻڌو هي واقعو حضرت محمد مصطفي صم
درد کان غمناڪ ٿيل اندوه غم کيا مبتلا
اوچتو پهتي خبر هي غم سندي خير النساء
تان ڪٺو رڻ ۾ حسين ابن علي شير خدا
ان گهڙي روئندي آئي، آئي محمد صم مير ڏي
اي ابا زين العبا کي ڪا وڃي دل ڏير ڏي

(۱۵)

اي ابا منهنجي حسين ابن علي ڇا ڏوھ ڪيو
جنهن جي شامت ۾ سڏي اولاد سان ڪوفين ڪٺو
تنهنجي امت کان ابا اڄ مون تي هي ايذاء ٿيو
طفل پاڻيءَ کي ٽسائي، تير تارون ۾ هنيو
سر ابا شاهن شهيدن جا مٿي نيزن سوار
اهل ۽ اطفال تن جا بند قيدين جي قطار

(۱۶)

اي ابا زين العبا كي طوق ۽ زنجير دس
اي ابا اصغر علي جي خلق ۾ تون تير دس
هالا سڀ اولاد پنهنجو روئندو نئين نير دس
سعد جو پٽ بيحيا باغي ٿيل بي پير دس
اي ابا در ڪربلا بين قتل گاهي عام شد
قيد اولاد علي از ڪربلا تا شام شد

(۱۷)

واسطي حضرت محمد ص جي رڻا سڀ انبيا
۽ ملڪ جيڪي مقرب هئا تنهن ڦرياد ڪيا
۽ ولي الله خاطر ٿي رڻا سڀ اوليا
ٿي پٽيا حورن مٿا بهر دل خير النساء
گريه و افغان همانجا مثل محشر عام شد
ڪعب اسود پوش گرديده شفق خون نام شد

(۱۸)

ڪيائون زين العابدين ڪوفي جي لشڪر پياده پا
خورم و خندان اٿي ڪوفي جي پاسي ڏي هليا
جڏهن اچي زياد پٽ ملعون وٽ حاضر ٿيا
اٿي سڀ شاهن جا سر مردود وٽ حاضر رکيا
نيٺ جو جهيڪ جو هو ملعون جي هٿ ۾ اٿي
سو هٿين پنهنجي هٿي ٿيو شاه جي سر جي مٿي

(۱۹)

سمهره بن جندب جو هو اصحاب مرسل ص مير جو
۽ هو اعليٰ قدر تنهن اصحاب پانو پير جو
هو انهي مجلس ۾ جت آندائون سر شبير جو
جان سڃاڻائين ته ان دم هوش ويوتنهن وير جو
گفت قطع الله يدك اي ابن مرجانه لعين
دور ڪن چوب از سر شاه شهيدان حسين

(۲۰)

در بغل صد بار این سر مصطفی صم را دیده ام
برکتف هم بارها خیرالوری را دیده ام
چند گه برشیت هم شیر خدا را دیده ام
بر سر این جان فدا خیرالنسا را دیده ام
این بگفت زد گریبان چاک، شد زاری کتان
در هم مجلس شده آواز فریاد و فغان

(۲۱)

اب نصیرا کیا کرون دل خام سا افکار هی
غنچم خاطر مین لگتا غم الم کا خار هی
نش شوق محبت مین سر میرا سرشار هی
روز شب اکهیون سی بهتا سوز مین یه نار هی
عاشق شه نیستم لاف محبت می زخم
ورنه از عاشق صدا نی آمد تا من منم

(۲۲)

کیئن کریان اگتی بیان هی کربلا جو واقعو
سید المظلوم شاه مجتبی جو واقعو
صابر و شاکر رهیل راضی رضا جو واقعو
سرور شهدا حسین مبتلا جو واقعو
من "نصیرا" ام ز کمتر بندگانم ای شها
روز شب مدح و ثنا خوان تو یا شیر خدا
مارا بهر خدا جام شهادت کن نصیب
یا مقام من شود در کربلا نزدت قریب

مرثيو

(۱)

جهڙي دم جبرئيل آندي مصطفيٰ ص ڏي هي خبر
روئندو ۽ سر پٽيندو خون جگر کان چشمر تر
ڪربلا جي ڪيائين اچي سڀڪا حقيقت سر بسر
يا محمد ﷺ ماريو اڃ تنهنجو حسين نامور
يا محمد ص تنهنجي اڃ اولاد تي ايذاء ٿيا
معويہ پٽ نا خلف تن سان هي ههڙا قهر ڪيا

(۲)

تنهنجو سڀ اولاد ڪيائون قتل يڪجا يا رسول ص
بعد ان جي بي نه ٿيا هرگز اهي ملحد ملول
زين عابد پياده پا ڪيو سر سفر شام قبول
سيد الشهداء جو سر نيزي تي آهي رت رتول
يا نبي ص ناموس تنهنجو قيد ڪيو ڪوفين ڪتن
تنهن سواءِ پرديس ۾ مڙه بي دفن ۽ بي ڪفن

(۳)

يا رسول الله ص مرڻ قاسم جو چوان، شادي چوان
رت روئڻ حرمن چوان يا خانہ بربادي چوان
تخت جو جلوو چوان يا رڻ وهڻ وادي چوان
يا شه مظلوم گهر نوشه جي دامادي چوان
يا چوان اڪبر جو مرڻو يا چوان اصغر جو موت
يا چوان عباس غازي شير نر صفدر جو موت

(۴)

هئن ٻڌي حضرت ويو هر حال ان دم هئن ز هوش
هائ هئ هئ پيو ڪري خون جگر کان پر خروش
جنت الفردوس ٿيو حضرت جي جوشئون ڀر ز جوش
عرش ڪرسي لرز لرزان، قدسيا بي تاب و هوش

خواجڻ هر دوسرا ڪئي تعزي داري بجا
جنت الفردوس ۾ ان لاءِ وسي واري بجا

(۵)

تعزي داري انهيءَ تي ٿي ويو محشر پيا
جنت الفردوس ٿي ويو چڻ اتي قيامت جي جا
ساڙيا حورن هار ٿي، ملڪن پٽيا ٿي منهن مٿا
مصطفيٰ ص جو غم ڏسي، غمگين ٿيا سڀ انبيا

انبيا سڀ ماتمي ٿي اوت محمد ص مير جي
تعزي داريءَ ۾ ويٺا حضرت شير جي

(۶)

بعد ماتم جي چيو سيني نبين هي سر بسر
اي اجها عالم جا حضرت مصطفيٰ خير البشر ص
گرچ اڄ مظلوم تنهنجو قتل ٿيو پيارو پسر
نانا آخر هن مصيبت ۽ بلا تي صبر ڪر

حضرت ختم النبي ٿي رت رتو ات زار زار
بين پي روئندي ٿي صبر ۽ شڪر جو ڪاريو شعار

(۷)

هئي اڃان هي گفتگو تان حيدر ڪرار آه
آيو منجهه مجلس اتي جي روئندو زاروزار آه
هه! اڃ هر هڪ ولي صدمي کان دل افگار آه
تاج لاهي سر کان چيائين قهر يا قهار آه

هه! اڃ معصوم منهنجا قتل ڪيا ڪوفين سڀي
يا نبي ص قيدي ڪري ناموس نيائون شام ڏي

(۸)

هئن چئي حضرت علي چيو هه! هه! اي ابا
هه! ابا، هه! هه! ابا، اڃ توتي ٿيا جور و جفا
هه! منهنجي آل تي اڃ ڏاڍا ڪوفين ڪوس ڪيا
جئن ٿي حضرت دانهن ڪئي تئن سڀ رنا ٿي اوليا.

شاه حسن المجتبيٰ ٿي رت رنو يا چشمر تر
رت جگر کان جوش پانيائون، ٿيا ات نوحه گر

(۹)

ڪيئن ڪريان اڳتي بيان هي ڪربلا جو واقعو
ناه طاقت جو چوان هي ڪربلا جو واقعو
آه سڀ ڪنهن تي عيان هي ڪربلا جو واقعو
ياد ڪيو هر دم رٿان هي ڪربلا جو واقعو

ناه طاقت جو ڪريان هي ڳالهه سڀ ساري تمام
جيڪي ٿيو مولا عليءَ جي آل تي ڏنهن اهل شام

(۱۰)

هائي جيڪي آهيو سڀ مومن محب مرتضيٰ
تعزئي داري ڪريو ماهِ محرم ۾ بجا
هي اهو ماتم ڪيو جو مصطفيٰ خير الوري ص
۾ اتي ماتم ۾ ٿيا هن متفق سڀ انبيا
تعزئي داري اها جا ملڪ ۾ ملڪوت ۾
سر وسي ٿي خاڪ، واري عالمِ لاهوت ۾

(۱۱)

شد سياه پوشاڪ ڪعبه را ز بهر غم حسين
داغ درد ماه را ز بهر غم حسين
شد شفق خون از براي سرورِ عالم حسين
پيرهن چاڪا ست صبح از غمِ بني هاشم حسين
طاقتم از ماتمِ شاهِ شهيدان طاق شد
چون مضمونش "نصيرا" درج در اوراق شد

مرثيو

(۱)

ڪربلا ڏي ڪاهيو اڃ ڪوفي جي لشڪر يا علي
سعد جو پٽ اهل گمراهي جو سرور يا علي
تنهنجو سڀ اولاد ڪيائون قتل يڪسر يا علي
سيد الشهداء جو ڪيو باغين جدا سر يا علي

(۲)

يا علي بهري پليتن تن تي پاڻي بند ڪيو
تان ڪ هي اهل حرم ۾ العطش آواز پيو
اهليتن کي ٿي اڃ کان ساه بر لب هو رسيو
بعد تنهن جي ڪيائون ٿي خسته به خنجر يا علي

(۳)

يا علي! اڪبر جو منهن جهڙو محمد صه مير جو
يا علي! اصغر پيارو هو پسر شبير جو
هو ڪو لائق زين عابد طوق ۽ زنجير جو
جنهن جي سر تاج امامت سڀ جو سرور يا علي

(۴)

يا علي! عباس غازي خضر آل مصطفي
جڏهن ڏٺائين اهليتن کي ته اڃ بيتاب ڪيا
۽ ڪٿا ساڻي به سڀ وارو وڃائي پنهنجو ويا
تڏهن ڪٿي ويو مشڪ هو درياه جي ڀر يا علي

(۵)

جڏهن ڏٺو ڪوفين تڏهن ويڙهي وڌائون وير کي
متفق ٿي آيا سڀ ملعون مارڻ مير کي
پرزه پرزه ڪيائون تڏهن هئ مومنن جي پير کي
هائ ٿيو عباس جو تن کان جدا سر يا علي

(۶)

يا علي! قاسم وٺي جي سيج سينگاري چوان
يا علي! اهل حرم جي سر وسن واري چوان
سعد جو پٽ بيچيا ملعون مرداري چوان
جنهن ڪئي قاسم وٺي جي ماءُ مضطر يا علي

(۷)

يا علي! ڪوفين ڪنن تنهنجي اولاد کي قيدي ڪري
اهل عصمت جي به حرمت ڪانه ڪا هرگز ڌري
زين عابد يا پياده پنڌ ڏيهن جا پري
شام توڻي ٿي نيئون سيني کي در در يا علي

(۸)

يا علي! اهل حرم ۾ روج ۽ زاري هئي
يا علي! تن جي سرن تي قيام چڻ ڪاري هئي
يا علي! سرور جي سر جي نيزي سر سواري هئي
سرخ پنهنجي خون ۾ هڻڻو سراسر يا علي

(۹)

ڏس ته هو ملعون هو توڻي ڪي ويڙهي سان تو
صلح ۾ صفين جي ٿي ڪيائين تو سان گفتگو
هو نهايت بي ادب، پر اهڙو هرگز ڪين هو
معويه واليءَ ڪيو جهڙو وير ويتر يا علي

(۱۰)

يا علي! زينب جو هٿ هٿ ڇا چوان هي حال هو
يا علي! بيبي مسافر جو جيئڻ جنجال هو
يا علي! خير البشر جو جيڪو ملڪ و مال هو
سڀ ڪسي ڪوفي لٽي ويا لعل گوهر يا علي

(۱۱)

يا علي! تون پنهنجي اڃ اولاد تي ايذاء ڏس
يا علي! نيزن ترارن جا تڪا هي تاء ڏس
يا علي! سرور جي سرگرزن جا هٿ هٿ گهاء ڏس
ڪوفي جي ڪانون ڪٿو تنهنجو ڪبوتر يا علي

(۱۲)

ناه طاقت جو چوان هي ڪربلا جو واقعو
سيد المظلوم شاه مجتبيٰ جو واقعو
صابر و شاکر، رهيل راضي رضا جو واقعو
ظلم جيڪي ٿيو سو آه سڀني تي ظاهر يا علي

(۱۴)

يا علي! صدقي امامِ شير. ۽ شير جي
۽ صحابي مصطفيٰ مرسل محمد صه مير جي
۽ علي عباس غازي قتل ٿيل تقدير جي
ڪر منهنجا مطلب سمورا حل يڪسر يا علي

(۱۵)

يا علي تنهنجو ”نصيرالدين“ مداحي آ مدام
سيد الشهداء جي ڪمتر آ غلامن جو غلام
لڙهه لڳو دامن اوهان پنجن جي پيو آهه سام
ڪر شفاعت تنهنجي سائين روزِ محشر يا علي

سهڻا ڪر سينگار جڏاهين، نال خوشي گهنڊ ڪولن تي بهه ٻولن
پنڌ پيها پوي نه تڏان، چيهي توڙي چپ چولن تي بهه ٻولن
شيرين شعر اسادا پڙهه وت نال لبان دي تولن تي بهه ٻولن
صدقي ناز ”نصيرن“ ڪرن قورا ڪجهه نه قولن تي بهه ٻولن

سلام

مڃڻ کي سدائين شاه جو ماتر ڪرڻ گهرجي
 خصوصاَ جڏاچي محرم تڏهن سڀنيو پڻ گهرجي
 جڏهن اڃ اهلبيت جي پوي ٿي ياد اي يارو
 تڏهن ڪئن محرم ۾ تڏو پاڻي پڻ گهرجي
 اسان امت جي بخشش لاءِ سڻائون سختيون سر تي
 اسان کي سر پٿر، سڀنيو ڪٽڻ ۽ رت روئڻ گهرجي
 جڏهن سختيون شهادت جون پون ٿيون يادگيري ۾
 تڏهن خصمن خيستن تي سدا لعنت ڪرڻ گهرجي
 جنهن ڪيو شاه جي اڳيان فدا سر يا دل و ايمان
 تنهن حُرڻ حضورن تي سدا رحمت گهرڻ گهرجي
 اسين نالو محبن جو رکي ٿا پاڻ سرمايون
 ڇڏي سڀ عيش دنيا جا زيارت لاءِ هلڻ گهرجي
 جڏهن سبطِ نبي چيو قبر منهنجي جي جنهن زيارت ڪئي
 شفاعت تنهن تي واجب آهي، مونکي ڪرڻ گهرجي
 تڏهن چو ٿا گذاريون هت اسين دنيا جي عشرت ۾
 ڇڏي لذت دنيا دولت سنڌي هيڪر هلڻ گهرجي
 جڏهن قاصد اچي ڪئي ڳالهه مسلم جي شهادت جي
 تڏهن لشڪر چيو سائين هتان هينئر ورڻ گهرجي
 سڀئي ڪوفي ٿيا لايوفي مسلم کي ڪهاڻائون
 اسان سان پي ڪندا اهڙي مديني ڏي هلڻ گهرجي
 چيو سبطِ نبي لشڪر کي اي منهنجا سڀئي ساٿي
 اسان کي هي شهادت جي سچي سختي سهڻ گهرجي
 جيڪو موٽي انهيءَ کي منع هرگز کانڪا آهي
 جنهن کي حُب دنيا جي هجي، تنهن کي وڃڻ گهرجي

گهڻا موٽيا ڇڏي شه کي هو بي ايمان بي غيرت
 رهيا محدود جي، جن تي سدا رحمت چوڻ گهرجي
 اچي خيما جڏهن ٻريا ڪيائون دشتِ بلا ۾ پوءِ
 يزيدن امر ڪيو پاڻي هنن کان سڀ ڀلڻ گهرجي
 جي ساقي حوض ڪوثر جا تنين تي بند ٿيو پاڻي
 عجب جهڙي آهي هي ڳالهه اي يارو روئڻ گهرجي
 آهي ڪوثر اسان لاءِ منتظر چيو شاه لشڪر کي
 مگر هيڪر شهادت جو هتي پيالو پيئڻ گهرجي
 تڏهن خوشنود ٿي حملا ڪيائون جنگ ۾ جيڪي
 هزارين ڪوس ڪيائون تن مٿي شاباس ڪرڻ گهرجي
 ناهي طاقت شجاعت جو بيان شاڪر ڪري تن جو
 سپن جو هو اهو مطلب ته آخر سر ڏيڻ گهرجي
 ڏئي سر سرخرو ٿيا حيدر ڪرار جي اڳيان
 اسان کي تن جي نالي تان سدا صدقو ٿيڻ گهرجي
 اهي هوا حر حيدر جا، اهي پيارا پيغمبر جا
 ضروري آ تنين شينهن مٿي شاباس ڪرڻ گهرجي
 شهيدن جا جڏهن ميت پيا ها خاڪ ۽ رت ۾
 اسان کي ڪيئن ڪٽولن تي ۽ پينگهن تي سمهڻ گهرجي
 نصيرا ناه طاقت جو لکان شه جي شهادت کي
 روئڻ گهرجي، پڻ گهرجي، ٻڙڻ گهرجي، مرڻ گهرجي

سلام

ٿيو رب پاڪ پاڻ ٿناگر حسين جو
جبرئيل خاص خادم ۽ چاڪر حسين جو

ارض و سماءَ ڪرسي عرش برين مٿي
ٿيو غلغلہ شهادت شاڪر حسين جو

سڀ اوليا خاڪ سندي پاڪ پير جي
سڀ انبيا کان صبر ٿيو برتر حسين جو

هو ابتلاءِ عشق جو ورثو يزد چاه
جو قتل ڪاري سيد سرور حسين جو

جنهن هر هر ٿي ڪئي سواري ڪلهي تي رسول ص جي
سو سر سنان تي سوار ٿيو انور حسين جو

ڪيو آيت طهارت جنهن گهر اندر نزول
تاراج ڪيائون سو گهر سرور حسين جو

بي آب تيغ پاڻي ته ڪيو بند لعنتين
هو آبدار اصل کان گوهر حسين جو

جڏه پائيتا ۽ پائيجا ٿيا قتل تنهن کان بعد
عباس ٿيو شهيد برادر حسين جو

ابن زياد عمر جون بي حرمتون ڏسو
تاراج ڪيائون خيمه خواهر حسين جو

اولاد معويہ جي کي ٿيون فرحتون تمام
غمگين ٿيو نبي صم جدِ اطهر حسين جو

وئي مومن جي گهر مان تڏهن کون خوشي لڏي
ٿيو واقعو جڏهن هي سراسر حسين جو

منجهه ڪربلا ٿيو قتل پيارو پٽس وڏو
هٿ تشن لب شهيد ٿيو اصغر حسين جو

بيمار ناتوان پدر ڪشم وا اسير
سجاد پياده پا پٽ اطهر حسين جو

بيمار پياده پا ٿي هليو تا به شهر شام
ڪيائون قافلو تباه سراسر حسين جو

آتش فتاده در دل زهرا و بو تراب
جڏهن واقعو ٻڌائون سراسر حسين جو

شیطان لعنتون ٿو ڪري تن مٿي مدام
جن زوڀرو وڏايو سندو سر حسين جو

غلمان حور ديو ملائڪ ۽ انس و جان
ڪن لعنتون تن اتي جو منڪر حسين جو

صدقو حسن جو سوال منهنجو ڪر خدا قبول
ٿيان آءُ غلام خادمِ لشڪر حسين جو

مشڪل ناه مراد "نصيرا" جي ٿئي تمام
ٿيان خاڪبوس قلب سندي در حسين جو

سرائیکی کلام

بيت

هیر کنون تدبیر گئی، تک تیر ماریا جنهن کون ماهي،
هوش حياتي عقل شرم، وت کیتس آله واهي،
يار نصیر کڏان نه چٽي، جنهن کون پیڙي عشق دي قاهي.

هیر کنون تدبیر گئی، جنهن کون رانجهن چیتک لائي،
مردي توڙي سوا سهڻي دي مول مٿيس نه وائي،
باجهون نينهن نصیر سیائي بي وت کوڙ کمائي.

هیر کنون تدبیر گئی، جڏان بار بره دا آيس،
هوش کنون بيهوش ٿئي کائي رانجهن چیتک لایس،
طاقت طاق ٿئي هن اهندي نينهن نصیر نیایس.

هیر کنون تدبیر گئی، عشق رانجهو دي ماري،
ویکن سیتی يار سڄڻ دي هوش گیس هڪ واري،
بره بلا دي نصیر نمائي کون پئي گچي وچ گاري.

هیر کنون تدبیر گئی، لڳڙس عشق اڙانگا،
ويندي يار رانجهو دي طرف، ست سپوڻي سانگا،
جیها تار نصیرا اس کون، تیها تنهن کون تانگها.

هیر ڪنون تدبیر ڳئي، تڪبیر وهائیس رانجهو،
دل چیریس عشق دي تیرتي وچ تقدیر لکایس رانجهو،
پن سیر وڃي پي نصیرا تي پڙھ کیر پلایس رانجهو.

هیر ڪنون تدبیر ڳئي، ڪائي لڳزيس میخ محبت دي،
آئي دل وچ اڙیس ڪائي، ساجن دي محبت دي،
نیهن نصیر نبیر گهتي، هن نديان تردي وتدي.

رانجهن سائين نال اسا ڏي، ڪردا بي پرواهي،
میڏي تیڏي نال پیارا، روز ازل ڪنون آهي،
لڳڙي ویسان نال نصیرا، چوڙ پاپاڻي شاهي.

رانجهن تخت هزار دا آيا، چال چوڳيان دي ڪرڪي،
میڏي ڪيتي سهڻا سائين، ڀرت دا پوش پهرڪي،
يار نصیر تڏاهين ملسني، جڏان ڏيکين جيئري مرڪي.

رانجهن تخت هزار دا سائين، آيا وچ سیالین ویکو،
چاڪان والا بیک بناڪي، چلدا چالین ویکو،
هیر دي نال نصیر ڪریندا، ڳوڙهیان ڳالهیان ویکو.

رنگپور دي وچ سیر ڪریندا، صاحب تخت هزارا،
وچ سبالین آيا سهڻا، چوڙڪي سڀ پسارا،
چاڪان والي چالي چلدا، گهن ڪي ندي ڪنارا،
نیهن نصیر نهوڙیس، هن روندن زارو زارا.

جهوڪ سڄڻ ڏهون سڳيان سرتيان مول نه رهسان ويسان،
اڀڻي روز ازل دي سرتيان، ڪيتي قول پليسان،
مند سانوڻ دي يار نصيرا، مئن ساجن نال جليسان.

رانجهن سائين تيڙي ڪيتي مئن فراقڻ هوسان،
ڪتلي توڙي آب هنجهون دي نال سڄڻ منهن ڏوسان،
جتلي توڙي يار سڄڻ نه ملسين، ٻيئي نصيرا روسان.

چاڪ ساڏي دل چاڪ ڪيتي، حق پاڪ ڄاڻي غمناڪ ٿيان،
گهٽ گهور چهر دي چور ڪيٽس، مخمور خودي ڪنون دور ڳيان،
بن يار نصير قرار نه آوي، تار هڪي وچ زار سيان.

ڪيڙي پيڙي دي ويڙهي نه هووان، شالا رانجهو آوي مئڪون،
گهن وڃي انهان جهيڙيان وچون، اتي ڪول پلهاوي مئڪون،
سڪ دا اهو يار نصير، سبق پڙهاوي مئڪون.

رانجهن تخت هزار دا سائين، کڙا بين بجاوي،
بار بره دا سر تي اڀڻي تي نال خوشي چم چاوي،
جوڳيان والي چال ڪراهن، ڪنان وچ ڪنڍل پاوي،
راڳ ڪريندا ناچ نچيندا، چشمان چيٽڪ لاوي،
جهنگ سارا قربان آهن تون جو بار بره بچاوي،
ويڪ نصير ڪم عشق دي، جو ڪيهي ڪيڏ ڪڏاوي.

عشق حسن جَدَّان هل ڪيتا، تڏن پل ڳيان تدبيران،
سانگا سَت عاشقان سردا، گهٽ نفي تڪبيران،
اٺ هير نصير هڪ آهي، اٺ ٿيان هيران.

گهڻڪن گهنڊ تنوارن ڪنڊيان، ميڙي دل اوڏاهين ترسي،
هڙي وڍ ڪلي ڪريسان، رڳان ڪران مئن رسي،
وال ماهي دي ٻوٽي هوون، جتي منجهان ڏيون گسي،
اي سر صدق ڪران نصير انهن تون جو جهوڪ رائجهن دي ڏسي.

ماڙي وچ محبوب، رک روپ، ڪڙا خوش ڪلدا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

تلڪ دي چلڪ سיתי وا ه موهن ملڪ مريندا دل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

اينجيه شمس نه قمر وکيو سي، واه شبیه شڪل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

درؤن دام دليان ڪون گهٽدا، زلف سياه سلسلدا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

مشتاقان نون مُرڪ مريندا، ويکو قهر ڪجل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

احمر خال دو ابرو وچ ڪردا ڪم قتل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

طالب نهين طوبي دي تنهن ڪون پوڄا ڪر پل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

هندو خال مسلم مسيتي، مول نصير نه هل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

ماڙي وچ محبوب ڏئم جيوين گلشن در گلزاري،
بدل بهاري، حسن هزاري.
ٻانهين ٻڌ نيتي دل وه واه! جهالردِي جنساري،
بدل بهاري، حسن هزاري.
سرها ويس مٿي تي سونهين، واه گج لائي گلزاري،
بدل بهاري، حسن هزاري.
نين نصير سچڻ دي ڪيوين، جيوين گل اناري،
بدل بهاري، حسن هزاري.

ماڙي وچ محبوب ويڪيم، واه جوين جواني
جنهن دل مست ڪيتي مستاني
هڪجهلڪ تنهن دي جلوي اتون، چند جان ڪران قرباني،
جنهن دل مست ڪيتي مستاني.
منهن مصحف سچڻ دا ويڪيم ساڳي ماه ڪنعاني،
جنهن دل مست ڪيتي مستاني.
چلدا چال نصير نهايت رک ڪر شغل شهاني،
جنهن دل مست ڪيتي مستاني.

دريء ويون درشن ويڪير، واه موهن متوالي،
بئسر والي.

سرما سياه، ساه ڪيتا سوگها، واه لبان دي لالي،
بئسر والي.

جهولڻ جوڙ سיתי وه جهومڪ، قهر ڪري ڪنمالي،
بئسر والي.

لٽ نيتي چند جان موهن، ڪر اٽڪل استعمالي،
بئسر والي.

نَوَ لڪ ناز نصيرا ڪردي، هر هڪ نين نرالي،
بئسر والي.

تلڪ دي چلڪ تجلي جهلڪ وڪالي جمالي،
مشڪ ختن دا حال رکايا، منهن تي اهين متوالي،
قهر حسن دي شهر وچ ڪيتا ناظر نين نرالي،
خال دي خيال نصير ڪيتي، دل داغ جيوين گل لالي.

گليان زلفان يار دي رخ تي، جيوين ڪاريهر ڪالي،
وچ زهر دي آلي.

مشتاقان دي مارڻ ڪيتي، رخ تي دلبر پالي،
سهڻي تي متوالي.

ڪيا مئن نوڪ نينان دي آڪان، نيزي بڙچيان پالي،
ترڪان والي.

انهان گاليان بلایان دي وچ، کيوين نصير جالي،
من ماهي مڙ پالي.

به کول ميڏي کجه ٻول، موهن! گهنڊ کول، نه ته مئن مردي،
قسم حيدر دي.

حسن تيڏي دي ڪيا وصف آکان، نهين بات بشر دي،
قسم حيدر دي.

جان بلب هي جاني، رنگ ڳڏا رخ زردِي،
قسم حيدر دي.

آتش عشق ڳڏي جند ساري، نهين آتش دي،
قسم حيدر دي.

مئن گداگر کون نئن ڏٽري، شاهي شوق شهر دي،
قسم حيدر دي.

حيدر ڄاڻي مئن تان تيڏي در دي ٿئي آن بردي،
قسم حيدر دي.

آهان دانهان ڪاهان دي وچ، رات ڏينهان ڪردي،
قسم حيدر دي.

لوڪان کون عزرائيل مريندا، مئن ماري نصير نظر دي،
قسم حيدر دي.

تير نينان تڪبير ڪرن، وهوا سيف ايراني،
قسم قرآني.

زلف زوراور زور سیهه، وهوا پاڪ پيشاني،
قسم قرآني.

لال لبان دي وصف ڪيا آڪان، هن ياقوت رُماني،
قسم قرآني.

گوش موهن گل گلابي، بيني الف آڪان ني،
قسم قرآني.

بازو ساعد سيمين سهڻا واه پنج مرجاني،
قسم قرآني.

جاني تنهن نوراني تون، جند جان ڪران قرباني،
قسم قرآني.

خال خطيب وانگر ڪڙ ڪردا، رخ دي ثنا خواني،
قسم قرآني.

نال رقيب الاوي هولي، ڪري ريس جائي جسماني،
قسم قرآني.

قلزم عشق دي موج ماري، ڏاڍي طلب ڪيتي طغياني،
قسم قرآني.

پيري دي وچ عشق لڳوسي، جيها جوش جواني،
قسم قرآني.

ڪڏان ملسين شاه نصيرا، ڪيتو فراقان فاني،
قسم قرآني.

بن بئسر بن بولي، موهن جاني نور آفشاني،
قسم قرآني.

لتک تنهين دي لوڏ، دل مست ڪيتي مستاني،
قسم قرآني.

ميلي ڪپڙي سونهن موهن ڪون ٻڌ ڪيتس دل ٻانهي،
قسم قرآني.

جي سينگار ڪري ميا ڪسائين، گهني حوران ڪون حيراني،
قسم قرآني.

ڪٿا مهتاب دا شان اٿاهين، شمس نه جنهن دا ثاني،
قسم قرآني.

مستين روز ازل دا ڪيتا، جان جسم قرباني،
قسم رباني.

ڪشف ڪيتوني ڦيرانهان تي سڀ رموز نهاني،
قسم رباني.

وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ، هي فرمودا فرقاني،
قسم رباني.

رکين خيال وحدت والا، ڏوجهي نه ذکر زباني،
قسم رباني.

فکر فقيران ڪوئي نهين، ٻاجهون فکر فاني،
قسم رباني.

شاه نصير هر صورت دي وچ سير هويا سلطاني،
قسم رباني.

✓ کيڏون کيتوئي بيپرواهي دا، اي خيال خريدي،
قسم علي دي.

کڏين سپال نه لهندئين سهڻا، ميڏي دل جلي دي،
قسم علي دي.

کاتي نينه نصير وهائي، کيتا شوق شهيدي،
قسم علي دي.

عشق حسن تاراج کيتي، عاشق دي مال جان ونهين،
کفر کنون آزاد رهن، چوڙيون دين ايمان ڏونهين،
لال لبان دي وصف کيا آکان سرخ وتن مستان ڏونهين،
لب ڏند گڏ نصير سچڻ موتي تي مرجان ونهين.

نين موهن دي خاص خماري، کردي کيهي کام ڏونهين،
خونريزي دا خيال پيوني، قردي مست مدام ڏونهين،
زلفان نانگ وسپهر يا وت هن دليين دي دام ڏونهين،
نينهن نصيرا ايهن موهن دي، نفي کيتي ننگ نام ڏونهين.

ناز ڀري هن نين موهن دي، هر رنگ وچ رنگين ڏونهين،
 سهس سئين ڏي مارن طمع، شوقين وچون شاهين ڏونهين،
 صف مڙگان دي جوڙ ڪڙن، اهي انگريزي آئين ڏونهين،
 ديدان دور دوناليان مارن، ست ڏي ڪر سنگين ڏونهين،
 عاشق دي جند جان ڪرن، غمزي وچ غمگين ڏونهين،
 زلف معنبر تون ٿئي قربان، چين اتي ماچين ڏونهين،
 چهره صورت نور دو چشمان طهه تي ياسين ڏونهين،
 ڏيک اهين ڪون هت منهن تي يوين شور ڪنون شيرين ڏونهين،
 نولڪ ناز نصيرا ڪردي هر هڪ چين جبين ڏونهين.

●●●

وچ جهاد اڪبر دي غازي، جڏان مرچي آڻ اڙاون،
 هت ڪر "لا" دي کاتي سورهي، ڪست وچون ڪڙڪاون،
 ٿيندي پاڪ شهيد نصيرا، جيندي جان جلاون.

●●●

سڻ ڪر موتوا قبل مريندي آندي مرد خدا دي،
 هر رضا وچ راضي رهندي، صاحب صلح صفا دي،
 هن نصير هميشه اهي غازي ڪرب بلا دي.

●●●

هجر فراق تهاڏي سُهڻا! مارگهتيا هي مينون،
 ڪيا مئن اک سٿاوان سائين! هي سڀ معلوم ٿينون،

درد فراق دي دانهن نصيرا آک سټاوان کينون.
بَژچيان نين سَقيلي آبرو، مئن تيغ بره دي کُنيان،
روز ازل کنون سر ميڏي تي بره ديان بوندان آنيان،
چَم چَم چايم سيئي سرتي جگ ساري ديان جُنيان،
نينهن نصير نهوژ گهتيا، مئن چال موهن دي مٿيان.

✓ اسم تي جسم نفي ٿيا، تڏان عشق کيتي اثباتي،
موجودات فنا ٿئي سڀ، پاڇهون ذات صفاتي،
غير نظر نه آوي، ظاهر جلوا آوي ذاتي،
موت عشاقان اتي نهين، اهي جيئدي بعد مماتي،
پيالا آب حيات دا پيتوني رهن هميش حياتي،
نانگي وتن نصير سدا، سانگ سسي دا چاتي.

جان جان آتش عشق دي پڙکي تان تان شعلي ٻاهر،
پون چڱگان، کنون وچ عالم دي ظاهر،
نيٺ نصيرا وچ عشق دي آخر ٿيسن ماهر.

رندان روز الست دا پيتا جام هٽئون گهن ساقي،
فکر فنا کنون فارغ رهئي نال اله دي باقي،

طلب دي وچ طالان ڪيتوني جان جسم دي طاقي،
اهي نصير مرد مولادي، مست وتن ميشاقي.

جڏان دنيا حرص هوا ڏهون پهلون منهن مٿيوسي،
نال توڪل تيشي "لا" دي دل دا ڪوه ڪنيوسي،
شاه نصيرا تڏان مليا، جڏان سانگا سر ستويوسي.

●●●

عاشق عشق دي جنگ اندر، ڪڙ ونگ گهٽن جڏان ويڙهي،
ناموس نام ۽ ننگ ڪنون لنگهه آون وه ويڙهي،
سر چنگ اتي رک تنگ آون اهي وير وحدت دي ويڙهي،
وچ نينهن نصير ننگ اهي، شهونگ ڪڙي ول ويڙهي.

●●●

دل لٽڻ دي ڪيتي ڪردا ناز ادا سئو ناز ويڪو،
گالي وال وسيهر ول ول اڪيان بحري باز ويڪو،
ابرو نون، الف بيني، ميم دهان ممتاز ويڪو،
سرما سيف وانگر مڙگان، نيزي دور دراز ويڪو،
حسن دي بات بيان وچ نه آوي ويتر نازو نياز ويڪو،
غمزا ناز و ادا، ڪر شما عشوا ۽ اغماز ويڪو،
التا اهيئن دي اتي رعنائِي دا راز ويڪو،
عشاقان دي اتان شاه نصير نال نياز نماز ويڪو.

●●●

سائون ڄام بره بي آرام ڪيتا، خيال خام ڳڻي سڀ رام ٻاجهون،
 جسم جان نه ڪوئي ڪار ڪري، سمجهڻ مير دي مام ٻاجهون،
 صبح وصال دامول ٿيسين هجر فراق دي شام ٻاجهون،
 اي سر هرگز وڃ سمجهه نه آوي، ”لا“ دي ڪڍي لام ٻاجهون،
 هر دو جهان وڃ ڪجهه نهين ٿيوڻا هڪ عشق دي انعام، ٻاجهون،
 عاشق رهن لا قيد نصيرا هڪ زلف دي دام ٻاجهون.

●●●

پي پيالا پريم ڪا، پي هڏان ڪي مک،
 نينهن اڻاهين لا جڻان تلواريان دي تڪ،
 رمز اهائي سڪ صوفي شاه نصير ڪنون.

●●●

يار اساذ اڳڻ اساذي پير نه پاوي هرگز
 ڪي صبر ڪران وي يارو صبر نه آوي هرگز
 آتش عشق نصيرا جگر ڪيون نه جلاوي هرگز

●●●

شاه حسن جڏان هل ڪيتا، عقل ڳڏي وڃ دوري
 سر عشاقان آندا بيشڪ ڏاڍا ظاهر زوري،
 راضي رهن نصيرا عاشق، وڃ اهين رنجوري.

●●●

زلفان يار ديان مار ڻ ڪيتي ڏنگ مرينديان ڏاڍي،

هوڳي دام دليندا دل ڪون، ونگ گهٽينديان ڏاڍي،
نيٺ نصير سڄڻ دي ڪيوي رنگ رچينديان ڏاڍي.
عشق حسن رمل ڪيتا هڪ پل وچ هنگام ڏونهان،
عالم دي وچ شور ڪيتوني طرح طرح دا تمام ڏونهان،
زاري ڪيتي عشق دي اڳون ڪفر اتي اسلام ڏونهان،
آبي ڏتي نصير برهم هٿ دل تي روح زمام ڏونهان.

●●●

بي ڪر جام الستي عاشق، بي خود از خود ٿيندي،
پرت دا پيالا پير مغان دي هٿون هر دم پيندي،
ويڪ نصيرا مرد مولادي، موتو قبل مر، جيندي.

●●●

رات ڏينهان آرام نه آوي وچ جدائي تيڏي،
ظاهر هي وچ خلق دي جور جفائي تيڏي،
نال عشاقان هرگز ناهي، صلح صفائي تيڏي،
سوا صبر دي هي نصيرا ڪوڙ ڪمائي تيڏي.

●●●

عاشق مست الست ڪيڏن عشق دي الٽي بازي،
وچ ميدان محبت والي، ترڪ ٿيندي تازي،
مرد خدا دي رهن نصيرا، هر رضا وچ راضي.

●●●

جڏان ميڙي سردي اتي بار برهه دا آيا،
 عشق الهه دا ڪيا ڪجهه آڪان ڳاڳا ناچ نچايا،
 جڏان اُمالڪ سر ميڙي تي بار برهه دا آيا،
 تڏان وجود وسار ڪراهڻ مٿن سارا مقصد پايا،
 آڪي نصير سر الهه دا آپ وچون آپ سمايا.

چهري صاف سچڻ دي اتي خال سياهه هڻ آيا،
 يا وت روءِ بلوري اتي پيا خال سياهه دا سايا،
 ياوت آهان دردمنديان ديان ڪيتا ڪالا ڪايا،
 يار نصير مهر سڀي منهن ڪول نقاب وڪايا.

نام نصير ڳيوسي اڳي هڻ ڪون نصير آڪيندا،
 آپ الله آپ اتي سٺو سٺو نام ڌريندا،
 ڪٽ مسلم ڪٽ هندو ڪٽ فقير سڏيندا،
 ڪٿان ملان، ڪٿان قاضي، ڪٽ نصير بڻيندا.

هڪ ڏينهن پير مغان دي هٿون پيالا عشق پيتو سي،
 ڪيف اهين دي بهان ڪائي توڙي سر ڏٺو سي،
 اسم جسم تي فهم عقل دا تنهن دم ترڪ ڪيتو سي،
 آڪي نصير آپ وڃا ڪي، عشق دي رنگ رتو سي.

سانگا سردا ست ڪراهن، مرشد ڪولون آوين،
 ڏونهان جهانان اتون هٿڙا هڪواري ڇا ڇاوين،
 نال تفنگ فنادي جهڙا جسم جسم وچ جلاوين،
 نفي اثبات ڪنون لنگهين تان سارا مقصد پاوين،
 مارڪي نعرا انا الحق دا، سولي سر چڙهاوين،
 سر معراج سوريءَ اوپر گيت احديت ڳاوين،
 شاه نصيرا هرگز پير نه پڇتي پاوين قدم اُٿاوين.

جيئدي مرڻ تي جيوڻ هويا ڦير نه مرسون هرگز،
 بعد فنا بقا هويا وچ قبر نه اڙسون هرگز،
 سواءِ نينهن نصير دي ٻاجهون، ٻيا سبق نه پڙهون هرگز.

ڪافي

عشق ماهي دي مئن لٽيان، لٽيان، لٽيان،
عشق سڄڻ دي صبر ويجايا، سوز فراق دي ڦٽيان،
ديدان دناليان قتل ڪرينديان سيفابرو دي سٽيان،
جهٽ پٽ ويڪان يار مومن ڪون گهير لنگھ ڪي گهٽيان،
نينهن نصيرا هي جنهان ڪون، هر گز مول نه هٽيان.

ڪافي

نال خيال دي خيال، سمجھ ٿي خود خيال،
ڇوڙڪي هاسا مسلا تسبي ڪيھي منيدئين وال،
سمجھ ٿي خود خيال.
ڪر توڪل ترڪ ڏويجي، ڪيھي ميڙيندئين مال،
سمجھ ٿي خود خيال.
وفي انفسڪم سمجھ اشارا، ونحن نال وصال،
سمجھ ٿي خود خيال.
هر رنگ دي وچ سير ڪريندا، صاحب جذب جمال،
سمجھ ٿي خود خيال.
وچ ميدان محبت والي، ڪيڏن درد ڌمال،
سمجھ ٿي خود خيال.
عاشق نام نصير سڏاوين، ڇوڙ ڪوڙ ڦيل مقال،
سمجھ ٿي خود خيال.

کافي

کيتوئي دل ڪباب، رَمَزين غمزين والا يار،
درس وڪاوين، ڦيرا پاوين.
سجدا اساڏا ني ميان، طرف تِساڏي ڀَلا،
سائين داسنهن هي ثواب.
دلڙي اساڏي ني ميان، سَه نهن سگهڏي ڀَلا،
عشق تيڏي دا عذاب.
ملڪ دليان تي ني وي ميان، هر دم وسدا ڀَلا،
تيڏا نينهن ثواب.
دل نصير دي ني وي ميان، لَت ڪي نيتي ڀَلا،
ڪول نينا دا نقاب.

کافي

پيارا تيڏي ڪردي ڪيفي نين ڪلور،
ڪنهن دي غرض نه رکدي.
کالي وال وسيهر ول ول هن نسورا نور،
ڪنهن دي غرض نه رکدي.
حسن تيڏي دي نال برابر نا پري نا حور،
ڪنهن دي غرض نه رکدي.
ڪٿون سڪئين سهڻا سائين! دلين لٽڻ دا دستور،
ڪنهن دي غرض نه رکدي.
نگه نال نصير نون سهڻا ڪيتا چشمان چور،
ڪنهن دي غرض نه رکدي.

ڪافي

چلدئين چاڪان والي چال، سهڻا بهون من پاوندين،
تخت هزارا چوڙڪي آئين، عشق دي سانگي سهڻا،
هيرڪون تير جگر وچ ماريئي، محبت دامن مهڻا،
چوڙ ڳئي قيل مقال.

ترڪ وطن داڪيتي موهن، چوڙيئي طول غيالي،
بيلي ٻاٻل داهن ڪي، ويون سڀ سيالي،
نينهن لايئي مئن نال.

خوڻ ڪنون دل ريش ٿئي آن، چوڙير ڪڙم قبلا،
هر دو جهان وچ ٻاجهون تيڏي، اور نهين ڪوئي وسلا،
پرت پيارل پال.

عشق تڙاڏي يار پيارا، لائي اندر وچ لوري،
رمزين غمزي ناز ڪرشمي نال نيتي دل زوري،
مهر پوئي مڙيال.

دوري تيڏي مول نه سهندي هڪ دم دل ويچاري،
نينهن نهوڙيس ڏاڍي محبت تيڏي ماري،
جانب مئن گڏ جال.

ڪافي

شاه حسن شهزوراهي، جنهن هر جا حڪم هلايا هي،
پنهل ڪيچ ڪنون ول آڪي، نال سسئي دي نينهن آڙاڪي،
اپناننگ ناموس پڙاڪي، ڏوهي نام ڏراياهي،
شاه حسن شهزورا هي.

تخت هزار دا صاحب آيا، اوڻ نال ايسا رنگ لايا،
سڀ سيالين ڏم مڇايا، رانجهن چاڪ سڏاياهي،
شاه حسن شهزورا هي.

شيخ صنعان هو يا زاهد لوڪان ليڪي مرد مجاهد،
پڙهدا ڪنز هدايا عقائد، جڻيا عشق جڙاياهي،
شاه حسن شهزورا هي.

نينهن نصير ڳڏي هي چاتي، قلب اندر ڪڙڪايس کاتي،
چوڙ ڳيا سڀ ڏڪر ذاتي، جيرا جوش جلاياهي،
شاه حسن شهزورا هي.

ڪافي

جنهان ميخ لڳي محبت دي،
ڪيهي ڪاڻ ڪين قيامت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

همت حران ڪون هي هميشه،
مولا دي مدت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

اڻي انهان ڪون اصل اندر وچ،
عشق جيهي آفت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

ڪل نصيرا اڃا نهين تئينڪو،
عشق والي عبرت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

کافي

آن اکیان آنکايئي صاحب تخت هزار دا،
کو کهنندا کهندا کوئي، اصل هیر رانجهن دي هوئي،
منهن تي لڄ شرم دي لوئي، عقل ڳیس اختیار دا،
صاحب تخت هزار دا.

سک سيني دي وچ سَمایس، بار بره دا سرتي چایس،
روز ازل کنون شرم وچایس، نینهن لڳس نروار دا،
صاحب تخت هزار دا.

مئن رانجهي هوکي رهیان، سڻ رهيو تسان سکیان سَهيان،
دل وچ ڀلديان برهين بهیان، بره لڳس بردار دا،
صاحب تخت هزار دا.

نینهن نصیر اینجهانانگا، ست چوڙایس سردا سانگا،
لنگه پیا لڄ شرم دا لانگها، توڙکي ڏاڳا آر دا،
صاحب تخت هزار دا.

ڪافي

ميڏا موهن يار ڪڙا ڪرندا نظاري، راوي دي ڪناري،
سانگ اساڏي سهڻا سائين غمڻا نال گذاري،
ميڏا موهن يار.
وڏڙي ويلى وارث ميڏا، ڪٿيان تر تينواري،
ميڏا موهن يار.
تخت هزار چوڙيس ڪنهن سانگي چاهئون منجهيان چاري،
ميڏا موهن يار.
ننگ نصيرا نپيسي ميڏا، لڳي هان جنهن دي لاري،
ميڏا موهن يار.

ڪافي

جوڳي ڪيڏون آيا، من ميڏي ڪون بهون سهندا،
جوڳي ڪيڏون آيا.
اهين جوڳي دي چال عجائب، دلڙي لت لت جاندا،
من ميڏي ڪون بهون سهندا.
مرلي وڃيندا چال عجائب، چشمان دي چوٽ چلاندا،
من ميڏي ڪون بهون سهندا.
ويس وٽاڪي پڳوين ڪپڙي، ڳلي ڳلي ڪڙ ڳاندا،
من ميڏي ڪون بهون سهندا.

مئن نه ڄاڻان ديس ڪهڙي دا، ٻاري بره بچاندا،
من ميڙي ڪون بهون سهندا،
صحيح سچا تم شاه نصيرا، آلا آسان ڏهون آندا،
من ميڙي ڪون بهون سهندا.

ڪافي

طعني تيڙي ڏيندا - راج سيالين دا سارا،
طعني تيڙي ڏيندا،
روح ميڙي وچ وي ميان، رهبر وسدا ڀلا،
نينهن نغارا وڃيندا، لايا عشق اوتارا
راج سيالين دا سارا،
سانگي ميڙي وي ميان! سرست ڀلا،
تخت هزار تڙيندا، لائيس نينهن نظارا،
راج سيالين دا سارا،
ڪڏان ملسين وي ميان! نال نصير ڀلا،
کڙا ڪوڪان ڪريندا، روندن زارو زارا،
راج سيالين دا سارا.

ڪافي

سانگين سيالين دي رانجهن سائين وو ميان!
ڇاڪ ٿي ڪٿيان ڇڙيندا صاحب تخت هزارا!
صاحب تخت هزارا

من ميڙي ڪون ڪڙم نه ڀانودا وو ميان
تخت هزار ٿڙيندا لڳا هن نينه نظرارا!
صاحب تخت هزارا

من ميڙي وڃ يار پيارا ووميان
نيهن نغارا وڃيندا گهٽيا هم عشق اوتارا!
صاحب تخت هزارا

نال نصير دي ڪڏان وت ملسين،
ڀينا آهان ڪريندا روئڻ زارو زارا!
صاحب تخت هزارا

ڪافي

اهين چاڪ ديان سهڻيان چالڙيان وي
من موهيا ساڌڙا زوري وي
عشق ڪيٽس آسر امارا

چوڙڪي آيا تخت هزارا
پڇ پڇ جهنگ سيالڙيان وي
وسريس تخت تي چوڙيس شاهي
هويون آبي شاهه سپاهي
عجب تيڏيان بالڙيان وي
رانجهن وسدا جهنگل ٻيلي

مولا! سانون آڻ ڪي ميلي
روز ڪريان نت نالڙيان وي
دل نصير دي لڻڪي نيٽس

پيچ پريت وچ قابو ڪيٽس
خم خم زلفين والڙيان وي

ڪافي

منت مڻيسان نه ڪائي
ويسان رانجهن نال
ويسان رانجهي نال

طعني تنڪي ڪيون ڏيندي هو
محبت مت منجهائي
ويسان رانجهي نال

باهه برهه دي پڙ پڙ پڙ ڪي
روزئون روز سوائي
ويسان رانجهي نال

روز آزل ڪنون عشق دي
مئن چمر ملامت چائي
ويسان رانجهي نال

مئن ته رانجهين هڪ ٿيوسي
منهن ڪيڙان دي چائي
ويسان رانجهي نال

هووئي خيال ملڻ دا نضيرا
ڪرين ولڻ دي وائي
ويسان رانجهي نال

کافي

کيسا جادو لايئي، مئن ته نماڻي نون وي ميان!
تير نظر دي ميان! قتل ڪريندي آلو
ويتر ڪجل پايئي، کيسا جادو لايئي
زلفان خم خم وي ميان! دام عشاقان آلو
گل ڳچيءَ وچ پايئي، کيسا جادو لايئي
ابرو ڪالي وي ميان! سيف ايراني آلو
ڪنڌ اتون ڪڙڪايئي، کيسا جادو لايئي
ڪٽ ٻلا شاهه وي ميان! ڪٽي نانگ آلو
ڪٽ سچل سڏايئي، کيسا جادو لايئي
نال نصير دي ميان! يار پيارا آلو
ڏاڍا عشق آڙايئي، کيسا جادو لايئي

کافي

واه چشمان دي چالي - جنهن کيتا مست موالِي
چقمق چشمان چاڙه ڪراهن - مارن دورئون دنالي
مڙگان ويتر مفت مرينديان - ڏي ڪرعجب ڏکالي
بڪيان بحري بازان وانگر - ڏيون برهه دي بالي
جهٽ پٽ خون ڪر اهي ڪجليون ڪڍيان کيس ڪمالي
ديدان دنگ شراب دي پي ڪر - لعل وتن لا ابالي
دل لڻ دي ڪيتي ڪرديان - اٽڪل استعمالي

کافي

کيسا جادو لايئي، مئن ته نمائي نون وي ميان!
تير نظر دي ميان ! قتل ڪريندي آلو
ويتر ڪجل پايئي، کيسا جادو لايئي
زلفان خم خم وي ميان ! دام عشاقان آلو
گل ڳچيءَ وچ پايئي، کيسا جادو لايئي
ابرو ڪالي وي ميان ! سيف ايراني آلو
ڪنڌ اتون ڪڙڪايئي، کيسا جادو لايئي
ڪت بلا شاهه وي ميان ! ڪتي نانڪ الو
ڪت سچل سڏايئي، کيسا جادو لايئي
نال نصير دي ميان ! يار پيارا آلو
ڏاڍا عشق آڙايئي، کيسا جادو لايئي

کافي

واه چشمان دي چالي - جنهن کيتا مست موالِي
چقمق چشمان چاڙه ڪراهڻ - مارن دورئون دنالي
مڙگان ويتر مفت مرينديان - ڏي ڪرعجب ڏکالي
بڪيان بحري بازان وانگر - ڏيون برهه دي بالي
جهڻ پت خون ڪر اهي ڪجليون ڪڍيان کيس ڪمالي
ديدان دنگ شراب دي پي ڪر - لعل وتن لا ابالي
دل لٽڻ دي ڪيتي ڪرديان - اٽڪل استغمالِي

ڏند سڄڻ دي ڏاڙهون ڏاڻي - لب ياقوت مثالي
مرڪڻ نال موهن من ميڏا - لا لبان دي لالي
ابرو خون ڪرڻ دي خواهش - تيغ رڪن هٿ خالي
زلف نصيرا نيش مريندي - جيوين بلا هي ڪالي

ڪافي

جڏان عشقي طبل وڄاياهي
تڏان علم عقل ڇپ جاياهي
سر صنعان دي ايوين آيا
گل جڻيا سر تلڪ لڳايا
ڪڏي ڳيا ڪنز هدايا هي؟
جڏان عشق طبل وڄايا هي

شاه منصور تون صدقي جاوان
دم دم اهنديان ڳالهين ڳاوان
جنهن سولي سر چڙهايا هي
جڏان عشق طبل وڄايا هي

عشق جڏان آ پاتي جهاتي
ڇوڙ ڳيا سڀ ڏڪر ذاتي
شوق وچون شهر پايا هي
جڏان عشق طبل وڄايا هي

نينهن نصير اسان ڪني آڪر
رمزان غمزان نال مناڪر
ٿا ٿا ناچ ٽپايا هي
جڏان عشق طبل وڄايا هي

ڪافي

اولا ڪر بني آدم آيا ،
رڪ شوق اهو هن شاهي دا .
جوڙ ميدان محبت والي ،
اندر مسجد ٻاهر چالي ،
هر صورت وچ ناز نرالي ،
ڪوئي عجب رنگ الاهي دا .
ذات صفات هڪ هڪ پاوين ،
ڪوڙي دليل ڪيهي پيا اڏاوين ،
الانسان چم ڪر چاوين ،
تون صاحب تاج ڪلاهي دا .
شاه نصيرا هر مظهر وچ ،
سارا سير ڪتا هر گهر وچ ،
سوئي آيا نور نظر وچ ،
ست غير سڀو گمراهي دا .

کافي

عشق جڏان ول آوندا - خون جگر دا کاوندا
ويک قضا دا ڪم ڪيها تخت هزار دي صاحب جيها
ڪيھي نام ڌراوندا

جس ڪي دل محبوب هي چائي ول ول تنهن ڪون جوش جڳائي
ڪيھي سهر چلاوندا

نال منصور دي ڪيا ڪيس - سر مبارڪ نيزي نيتس
ڪيھي ڪم ڪماوندا

نال نصير دي رک ڪرياري - هر دم ساڏي سهڻاڙي
پھون من سڀياوندا

کافي

عشق داهي آزار ، عشق جڏان ول آوندا
اوڏون روز الست داسهڻا ايڏون او ڏهاڙا
ڪو وقت ٿيا هڪ وار وڪاوين، نال مهر دي يارا
ديدان دا دیدار ، عشق دا هي آزار
عشق تيڏي وچ ساجن سائين ، مست قران مستاني
رات ڏينھان قرار نه آوي ، بن دلبر ديواني
طلب تيڏي تڪرار ، عشق دا هي آزار
عشق تساڏي يار پيارا ، لائي اندر وچ لوري

رمزان غمزان ناز ڪر شمان نال نيتئي دل زوري
 تن من تيڏي تار، عشق دا هي آزار
 عشق تيڏي وچ درد پرايم صبر قرار نه آوي
 سهڻل پاڇهون شغل شهانا، ڪجهه نه نصيرا پاوي
 روئڻ زارو زار، عشق دا هي آزار

ڪافي

وچ سيالين رانجهن سائين، ڪيها هل هلا وندئين
 مل سهيليyan ويڪڻ آيان، ونجهلي بين وچاوندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

هت وچ مرلي، پيرين گهنگهرون، ٿا ٿا تاج نچاوندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

سرتي تاج پڳوين ڪپڙي، گلي گلي ڪڙ ڳاوندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

شاه نصيرا قسم رباني، گهوران ڏي ول گهاوندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

کافي

دل دست ڪيتي مهوال - دیدان گهت دواليان
حسن اهين دي عبرت وچ میان - سارا جهنگ سیال
ڏیوین نیت ڏکاليان، دیدان گهت دواليان
هیر سڃاتا رانجهن سائین - جنهن دا قرب ڪمال
کيهي ڪل سیاليان، دیدان گهت دواليان
طلب چوڙايس تخت هزارا - باهه برهه دي پال
چلدا چاڪان والي چاليان، دیدان گهت دواليان
چاڪ سڏايم شاهه نصیرا، لڳڙا برهه بحال
ویکو دلبر دیان نوباليان، دیدان گهت دواليان

کافي

گولي ٿي گذریسان - هر رانجهو دي نال ویسان
مئن ته رانجهن هڪ ٿیوسي - کيڙي کڏ گهتیسان
گولي ٿي گذریسان
ویس مٽاڪي جوڳي ٿیسان - انگ پیپوت رمیسان
گولي ٿي گذریسان
سهيان سرتیان یار رانجهن کون - رورو حال سٿیسان
گولي ٿي گذریسان
جاڪون جیسان یار نصیرا - سڪ دا سبق سکیسان
گولي ٿي گذریسان

ريحتي

مئن يعقوب سي حيران - يوسف وار ڪٽ آوي
 زليخان تو غم هئي، مصر بازار ڪٽ آوي
 تيري فراق ڪيا ايسا چون باخزان گل ڪو
 هميشه منتظر مئن هون پري ديدار ڪٽ آوي
 ڪهان قاصد سنيها ڪون، ڪهان ڪها اوئي ڪٽ ڪٽ
 اوئي رنجور ديوانه موري دربار ڪٽ آوي
 نهين آرام رات وڌن، نه دل ميرا صبر ۾ هئي
 اهو فرياد سن ميرا معصوم گلزار ڪٽ آوي
 اهو ڪوه طور سينا ڪا، تجلا نور ۾ پايا
 نصيرا وصال هئي مجھ ڪو حيدر ڪرار ڪٽ آوي

سي حرفي

الف- اي واري واري تٽڪون هير آڪير نا خلف ٿي بد ذات ڪيھي
اھا رات ٺھين ڄاڻي گھر رھين ٻڌھات ڇاڻي ھيھات ڪيھي
واڻي وات تٽڪون اھين ڇاڪ والي ھيھات لڳي دن رات ڪيھي
سڪرات دي وچ ممات پاوين ڏينھن شالي ٻي ٻاٺ ڪيھي

ب- بس امان بي وس ٿيان، بار ٻرھ مٺي سر وس ڳيا
نس نس گھڻي بس بس ڪيتم پر روح رائجي نال رس ڳيا
دس دس توڙي ڪيڏا وس ڪرين مٺا وس ٺھين بيوس ڳيا
رائجھو ھس ٿيو تان مٿن ڳل گھتان جوئي ھس مٺي دل ڪس ڳيا

ت- تم ٿيون اھين دم ھيرا ايھي ڪم اجاڻي تو ڇاڻي ھي
اھين دم شلا تون تم ٿيون ڪيون شان شرم وڃاڻي ھي
تٺي ھر الم تي غم مٺي ھڏ چمر لھر سڪائي ھي
ڇوڇڪ نال سٺ دي ڳالھ اتي جيھي ويڻ تڪي تون الاڻي ھي

ث- ثبت ميان دل ربط ايھو ڪيھي ڪبت ڪور الاوندي ھي
مٺي جان اڳي جل جل ڳئي، ول جلي نون ڪيھا جلاوندي ھي
ڇوڇڪ باب توڙي سر ڪپ گھتي اھي سڪا ڪيا سٺاوندي ھي
مٺي سر نغاري تي پيرين وڃن ناحق ڪڙي پئي ڪڙڪاوندي ھي

ج- جوش سيئي فراموش ٿيسن جڏان باب تٺي ايھا ڳالھ سٺي
ٻال ٻال دي وات ھي ڳالھ ايھا قيل قال ايھا اڄ ڪالھ سٺي
سٺ نال ڪريسي زوال جڏان تٺي جواب تي مٺي سوال سٺي
ٻيلي جٺ ڪون مار اٿت گھتين تتي سدا اھي تال سٺي

ح- حال مڙا مهوال ڄاڻي چوڇڪ باب دي آڪ مجال هي ڪيا
رانجهي نال شالا مئن نصير هوسان ڪيڙا پيڙا اهو خوک شغال هي ڪيا
تون تان منگ تهندي هين بي ننگ سجي ٿر پال اڻي لڄ مان ڏهون
ڪيا ريب ريب تون هير کاڌا اهين نفس نوان شيطان ڏهون

د- دير ڪنون پڇي هير آڪيا ڦند ڦير ڪيهي امان ڄاڻي ني
ڪيڙي پيڙي ڪيتي ول جهيڙي ڪرين اهي خام خيال پڪائي ني
مهڻي يار دي مئن جهولي پاء جهلي، بار بدي دي اڏائي ني

ڏ- ڏڪر اهو چوڙ مقال اڻي، خام خيال ڪون هن چا ست مئي
بيٽا ٻال ڪو ايجهي مقال ڪري، اهين حال ڪنون ڪجهه هت مئي
ٻنڌ ٽڪون چاڪ ڇٽ ڪيتا پيلي ڇٽ ڪون مار اڦٽ مئي
جوش نال سنگيان دي ره سدا چوڙ خام خيال نيٽ مئي

ر- روح تندي ڪون نه آٿن پاوين پڇيان پوڻيان عشق اڏاريان جي
ڪيڙي ڪردا چرڪا پن گهتان، رانجهي يار دي تند تنواريان جي
پانديان ڏوريان ڪپاه ڪون آڳ لاوان خلل واليان اهي ڪاريان جي
رانجهي نال شالا مئن "نصير" جالان، جنهن دي موهر محبت ماريان جي

ز- زن نه هو بد ظن هيرا من گهن گهيلي ايها گالهه مئي
ساري خويش قبيلي دي وچ هلي بد گالهه دي قيل مقال مئي
اهين گالهه سڻ دي نال مرين ٻڌ لڄ ڪنون بيٽا ٻال مئي
اڀي لمي دي وچ گالهه هل پئي مهڻي هاب ڪيتي سپ سيال مئي

س- سڪ امان چڪ چڪ نيٽا عشق لڳا پڇي ارمان ڪيا
لوڻي لڄ شرم دي له پئي شاه عشق اڳون ات شان ڪيا
جهڙي دل دي وچ نه عشق آيا، اهو آڪ امان انسان ڪيا
ڪائنات ڪڙي ساري عشق اتي بن عشق هي جمل جهان ڪيا

ش- شوق وچون معشوق ڪيتا، انسان دا قرب ڪمال ويڪو
لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم حق پاڪ دي قيل مقال ويڪو
ولقد ڪرنا بني آدم فرموده خدا ايهو قول سچا في الحال ويڪو
شاهد قول مٿي دا هي قول ايهو لولاڪ والا برحال ويڪو

ص- سور وانگون لاوين زور ڪيڪر هي هور دي ڳالهه نه مول منين
ايها ڳالهه تڏي بدچال والي ساري وسطي دي وچ سڻائي رئين
ڪيڙا خان غيرت والا جوان هيئي وچ آخر پويئي اهندي ڳالهه ڪنين
هڪ فرري دي وچ مار زور سڀي ڪن ڪن ڪريئي نال ڪنين

ض- زار نزار فگار ڪيتا، محبت مار مٽڪون مسمار امان
ڪپ سر اٿان توڙي گهر رکو ڌڙ سر ويس رانجهو پار امان
هر هر ڪيهي مٽڪون ڌڙ ڏيون نهن ڌڙ ڪنون تلوار امان
ڪيڙا ڪر اڀي ماءُ پيڻ ماري، جنهان يار ڪيتي لڪوار امان

ط- تير لڳي شالا هير ڪوئي، پيءُ پير اڀي ڪون خراب ڪيتي
چئي ڏاڙهي دي وچ ايها چڪ لڳس آها آب والا بي آب ڪيتي
جهڙي هنڌ جاسي ڪهڙي ڪنڌ جاسي ايجهي بدي جنهندي چا باب ڪيتي
تون تان ڪنوار هاوين شالا ڪنڌ پڄي پنجاب سارا مهڻي هاب ڪيتي

ظ- ظاهر آڪان تٽڪون سچ امان ڪيڙا ڪر آبي مقهور ٿيسي
تڏا عشق اتي اهين چاڪ والا حق پاڪ اڳون منظور ٿيسي
هند سنڌ ملڪ سيون عشق مٿي مت سيالياندا مشهور ٿيسي
نانءُ گهن مٿا جوئي جڳ ڳاسي قيامت تائين تنهن ڪون شوق شعور ٿيسي

ع- عام ڪيهي ڳل خام ڪيتي هي ڪهڙي ولي دي ڄاڻي سڄي
ڪڏان فرض نماز نه ڏيڪان تٽڪون ڪيتي ڪيهي تون ڪلمي ڪمائي سڄي
ڏينهن رات تٽڪون تات چاڪ والي بي وات نوي ڪا وائي سڄي
ناحق غيب واليان پئي ڳالهيان آڪين تٽڪون لڄ نهن چئي ڪائي سڄي

غ- غيب ڪتون تڏڪون عيب لڳا ايهو ريب نهوي سمجهه سچ امان
مڏا عشق حشر تائين ظاهر هوسين ايهو ڪوڙ نه ڪوئي ڪچ امان
لنگهه ننگ نون بي ننگ ٿيڻان، پٺيان وچ محبت دي مچ امان
رڱن يار مڏي چاڙهي ماهي والي، ڪٿيان رنگ اهين وچ رچ امان

ف- فند ڪيهي رن پنڌ پيئي چٽان بي بي بصري ڪنون آوندي هي
ساري رات پيئي رب دي تات ڪري قلبي روهي لطيفا ڪماوندي هي
سري خفي اخفا ڪنون لنگهه ڪڙي نفي اثبات دا بار اٿاوندي هي
آجي هن پلو چڻ عيب ڪنون رڱي ملامت سرچاوندي هي

ق- ڪوڙ نهين سچ من امان مڏي سڀئي لطائف گل پئي
وال وال مڏي لنو لنو اندر ذڪر الله الله دا هل پئي
ڪائنات ساري مٿن تون نفي ٿئي هڪ جوال بره پر جهل پئي
مڏي عشق دي راه اتي امان بي بي بصري بي اٿان پل پئي

ڪ- ڪوڙ بدوڙ دي ڳالهه ويڪو رن شاهه دي نال ٺهه ڏيندي
هڪ پل دي وچ عقل سڀي وچ بردي باغ بنا ڏيندي
گڏ ڳالهيان دي رن جوڙ ڪرڪي ول نال ڳالهيان اڏا ڏيندي
اڀي ڪوڙ بدوڙ ڪون جوڙ سڄي سچ واليان نون نيٺ سٺا ڏيندي

ل- لڙهه لباس دا ڪام نهين عشق عام جنهندي سر آوندا هي
هوسي نام والا بدنام ٿيسي جنهن ڪون جام عشق پلاوندا هي
توڻي هووي امام جماعت والا رام رام سبق پڙهاوندا هي
ساري تخت هزار دا رانجهو سائين وچ سياليندي چاڪ سڏاوندا هي

م- مسين مسين ماءُ بس ڪيتي، جڏان هير حياءُ ڪنون لنگهه ڪڙي
لج شرم عقل ڪون تان سٺ چوڙيس لنگهه ننگ ڪنون ٿي ننگ ڪڙي
ڪوئي انگ لکيا، تنهن دي انگ جيها اڙپنگ تڏان سر انگ ڪڙي
خطر خوف حياءُ دا لهه لڳس، تڏان سڀ دي نال لا جنگ ڪڙي

ن- نينهن نهين ڪيهر شينهن هي محبت مينهن لاوي وڃ سڀان مٺن هڪ ڪيها
توڙي مير امير وزير هووي نيٺين نير وهائي نڪ ڪيها
گهٽ پيڇ عشاقان دي دليان نون ڪري غير ڪنون سڪ سڪ ڪيها
لا نينهن "نصير" نروار ٿيويين هن لوڪ ڪنون ول لڪ ڪيها

و- وس ڪنون بيوس ڪري ايهو شق هي اڙپنگ ڏاڍا
جڏان جنگ ڪيتي ٿي ننگ ڪڙي ڪيهر شينهن والا ماري جنگ ڏاڍا
ويڪو شاه رانجهي ڪون گدا ڪيٽس وه ويڙهه گهٽيس ڪوئي ونگ ڏاڍا
زهر چاڙهيا "نصيرا" ذوق والا هس نانگ والا ڪوئي ڏنگ ڏاڍا

ه- هر وهم الم ڳئي چوڙ غم جڏان همدم مليا
جنهن دي بره بسم عدم ڪيتا، سوئي يار سانون محرم مليا
ٿئي تر ختم رقيب سڀي همدم سانون سو صنم مليا
مخمور ڪيتا شاه عشق مئون چڻ جام "نصيرا" جمر مليا

ي- يار مليا غمخوار ماهي، جنهن دي سانون چڪ چور ڪيتا
چشمان چوڪ ڏيوي، نينان نوڪ ماري ڪاڪل بند ڪمند ڪلور ڪيتا
اک شڪر "نصير" جو شعر مٺا شاه ملڪين وڃ مشهور ڪيتا

”قصو هير رانجهو“

قصا عشق عجائب هي هڪ هير تي رانجهن والا،
هڻ بيان ڪريسان سارا انشاء الله تعاليٰ،
چوڙ آيا ڪيوين ملڪ خزينا محبت وچ متوالا،
برهه چلايس چوٽ جگر وچ، هر دم لڳڙيس هنيانءِ اندر وچ.

ڏيڏڻ نانءُ چوپاڙي آها شهر هزارا اهيندا،
رانجهو ذات دا تخت هزارا سارا ملڪ تهيندا،
شوڪت شان والا شهر رانجهي مالڪ جان مهيندا،
برهه لڳڙس ناگهاني، سن وي نصيرا عشق ڪهاڻي.

هڪ فقير بيراهي جوڳي تخت هزاري آيا،
شفقت نال ائين ڪون شهر رانجهي آڻ ڪي ڪول بلهايا،
رانجهن سائين نال ائين دي پيچ پريت دا پايا،
آها بيراهي درد دا ماري، گاهي ڪلدا گاهي رونداءِ.

هڪ ڏهاڙي رانجهن سائين آڻ ڪي حال پڇايس،
تڏان وڌڻ دل اڀي دي رانجهن ڪون سمجهايس،
اڪيس هير سيالڻ مٿڪون قهري ڪان چلايس،
عشق اهيندي ماري هاڻي، سن وي سائين، سچ آڪائين.

اها چوچڪ سيال دي ٻيٽي، هير سڏيندي نالا،
ابرو قوس قزح هن جنهن دي چشمان وه گل لالا،
ويڪي جو هڪوار اهين دي چشمان والا چالا،
اهو اٿاهين رکيا هوسين، جنهن ڪون مڙگان تير مريسين.

نهيڻ بيان ڪرڻ دا اهندي ڳالھ سڀائي،
وچ تقرير نه آوي نا تحرير اهاڻي،
زلقان نانگ وسهر وانگر لڙديان ڪرن لڙائي،
ڪون تنهان دا تاب جهليندا، جوئي ڏيڪي سوئي مريندا.

رانجهن سائين تون جي ويڪين حسن اهو هڪواري،
بيشڪ ٿئي خون جگر دا، جوش وچون ول زاري،
رונدا دانهان ڪردا وتسين آڻي حياتي ساري،
مول نه لهسين صورت سائي، بيشڪ دل تي هوسين اهاڻي.

ڳالهيان سڻ ڪر هوش اهندا اڌر ڳيا هڪواري،
بيوس هويا اهين دم اٿان برهم آيس سر باري،
سڻ سڀئي طرف تهين تي ڪيٽس ترت تياري،
چوڙيس ملڪ تي مال خزانا، سڻ نصيرا برهم بيان.

تخت هزار لٽاڪي رانجهن جهنگ سيال پڇايا،
ملڪ و مال تڏاهين اهندي ڏي ڪر آڳ جلايا،
چوڙيا وطن ويچاري، جنهن ڪون دونهان درد دکايا،

بيوس هويا وس ڪنون ڳيا - پڙ برهم دي وچ پيا.

رונڊا دم دم دانهان ڪرڊا تڏهان رانجهن سائين،
هوش ڪنون بيوس ٿيا جڏان ٻاليس برهمي باهين،
اري عشق دي اندر آيا، سو ول چئي ڪڏاهين،
چوچڪ والا شهر پڇايا، انگ پيوت لڳايا.

تخت هزارا چوڙيا رانجهي آيا جهنگ پڇيندا،
لت ڪر مال خزان اڻا جهنگ سيال ڏي ويندا،
آيا ڀر درياھ پناهه دي رونا زاريان ڪريندا،
حال ڪنون بيحال ٿيا هن، پڙ برهم دي پيا هن.

ٻيڙي چڙهي خون جگرڊا فواري جان چٽڪيس،
تاب ڪنون بيتاب ٿيا، ڪا اٿي اڪيان دي اٽڪيس،
عشقي هيردي جان جلايس هنيانءَ اندر وچ چٽڪيس،
ڪني مرغ وانگي پيا ڦٽڪي، برهمي ڏٽرس ڏاڍي چٽڪي.

مل ملاحان اڪيس تڏهان ، ڪيا ٿيا جوان تسان ڪون،
اڻي حال بيحال دي ويڏن ساري ڏس اسان ڪون،
اڪيس حال بيحال ميڏي دي ڪيھي ڪل ڪسان ڪون،
مئن تان تخت هزارون آوندا ، جهنگ سيال ڏهون هن جاوندا.

سڻ ڪر خبر حسن هير دي برهمي باه هي ٻالي،
تخت ڦرايم، ملڪ لتايم، وسريم ملڪ تي مالي،

سڀئي چالين ست نصيرا جاتم عشق دي چالي،
زلفان نانگ وسهر سيالين، باهين برهم جنهان دي پالين.

تڏان ملاح ٿئي حيران ڳالهه اها سڻ ڪرڪي،
سپيان آڪيا هير دي ڏيڪڻ سڀئي ويسين مرڪي،
تاب حسن دا ڏيڪ ڪي ويسين، مانند شمع پگهر ڪي،
برهم ڏاڍي چوٽ چلايس ۽ ڏاڍي دونهين درد دکايس.

ڪشتي ڪڍ ملاحان تڏان ي ڪناري
ملڪ سيالين دا ڏيڪ ڪراهن ماريں نينهين دي نيري،
روندا دانهان ڪرڪي وچون پريت پڪاري،
حال اهيندي خبر اهين ڪون، ٻيا نه ڄاڻي خبر تنهين ڪون.

هل پيا وچ ڪل سيالين سڻ ڪر ڳالهه اهائي،
ويڪڻ ڪيتي چليان رمل فوجان حسن چڙهائي،
ناز غماز سڀئي مل چليان عطر مشڪ ملائي،
چلوڙي سيان رانجهڻ ويڪون، آيا اسان ڪن تخت هزارون.

ناز غماز سڀئي چليان جوڙ عجائب ٽولي،
عشوه ادا ڪرشم سڀئي ٻولن مڙي ٻولي،
لڳڙي يار نصيرا اٿاهين واه حسن دي هولي،
رَمزان غَمزان نال مرينديان ۽ آيان ني ماهي پڇينديان.

تو لک ناز ڪرينديان رمل راوي دي ڪناري،
چلوڙي سيان ويڪون جو آيا ڪون تخت هزاري،

ويڪڻ سڀي يار رانجهن دي هوش ڳولي هڪواري،
ويڪ حسن حيران ٿيان ۽ حيرت عبرت دي وچ بيان.

سڀ سياليان وڃون هير دي دلڙي کس ڳيا هن،
اڀا سامه پي سنگ سڀي سوکها سڪ ٿيا هن،
رانجهن سيفل وانگڻ آکي پردي پلڻ پيا هن،
ڏاڍا ڪيتا عشق امارا، بيوس هوکي روندي زارا.

بيوس هوئي وس تون ڳئي هن هير نمائي ويچاري،
عشق آڙاه مڇايس ڏاڍا برهم آيس سر باري،
ڄمر کي چاتس نال خوشي دي خلقي والي خواري،
هوئي هير حيران اٿاهين، برهم باليس دل وچ باهين.

عشق آڙاه مڇايس ڏاڍا جان جگر ڳل ڳريس،
نال رانجهن دي پيچ پريت دا وه واه محکم پيڙس،
حال ڪنون بيحال ٿئي ول حال عجب هڪ ٿيڙس،
عشق رانجهن دي ڪيتي اداسي، وتي بيراکڻ ملڻ دي پياسي.

آکيس رانجهن ٻاڀل ديان تون منجهيان ٿي چاڪ چراوين،
پر درياھ چناب دي ڪنڌي ساڏا پاڻ وساوين،
ڪڏهان ڪڏهان اڳڻ اسادي پير پريت دا پاوين،
مئن تيڏي گولي ٿيسان ۽ ٻانهيان دي ول ٻانهي هوسان.

تيڏي نال هميشه هوسان جت ڪت هوسين پيارا،

ماهي نال مئن لڳڙي وٽسان چوڙ قبيل،
عشق تڙاڙي دلڙي ساڙي ڪيٽي پارا پارا،
تئين ڪنون ٿيسين شال نه دوري، هوسان تيڙي نال ضروري.

تيڙي نال هميشه هوسان جان جڳ دي وچ جيسان،
زهر پيالا عشق تيڙي دا نال خوشي مئن پيسان،
جي تون ميڏا ٿيسين تان ول مئن پي تبڙي ٿيسان،
شال نه ڪريسين رڀ جڏائي، هوسون هڪ ٻئي نال سڏائي.

تڏان قبول ڪيتا شه رانجهي شڪر برهم بيان،
اڪيس تيڙي ڪيٽي چوڙيم تخت و ملڪ خزان،
بخت وليوسي تخت چوڙيوسي يار ٿيا همخانا،
سگ سڏاوڻ تيڙي در دا، دل ميڙي ڪون بهون جو پاندا.

ڏيک نصيرا عشق ته ڪيهي ڪام ڪريندا،
ڪنھان ديان بادشاهيان لٽايس، ڪنھان نون موت مريندا،
ڏيکو شان والا شاه رانجهو چاڪ ڪڙا سڏويندا،
عشق ايجهي چاتس چالي، محبت دي وچ اتهين مٽوالي.

ٻاجهون ڏيوڻ سڙي نصيرا يار نه ملسين هرگز،
غير خيال خطرسين جڏھان مول نه رکسين هرگز،
سوا سڙي راه برهم وچ وڪ نه چڪسين هرگز،
برھين چائي سڙي بازي، گھيراهين وچ گھرسين غازي.

چوڙ خيال نصيرا ٻئي سڀ پير پرت وچ پاوين،
سوز تپش دا سرتي محبت مينهن وساوين،
ٻيان ڳالهيان چوڙ ڪراهن ڳالهيان عشق ديان ڳاوين،
عشق ديان ڳالهيان بهون من پاونديان - ميان ڊگر ڪون جوش جڳاونديان.

ڪيوين حضرت يوسف ڪون ول وچ بازار وڇايس،
ڪيوين هوت پنهل ڪون ان ڪي ڏوهي نام ڏرايس،
ڪيوين تخت هزارا صاحب منجهيواڻ سڏايس،
پر راوي دي مجهيان چاري ، ڪڙا ڪريندا سير نظاري.

تخت هزار دي صاحب آ وچ جهنگ مهوال سڏايا وي،
عشق تنهن ڪون ڏاڍا چٽڪا چوٽ چلاياوي،
منجهيان داهڻ ماجهي هوڪي بهون ڪريندا سعيواوي،
وڏڙي ويلي چوڙ جو ويندا، اڳلي پچلي سڀ سڻپليندا.

رانجهن سائين تخت هزار دا ڪڙا بين بجاوي،
ٻار برهم دا نال خوشي دي سزا اڻي چمر چاوي،
اڻا وطن وسارڪي سهڻا جهنگ سيالين آوي،
ڪيهان آڪان انهن ديان ڳالهيان، چاڪين واليان چلدا چاليان.

ڪڏان ڪڏان لنگه ويندي آهي هير ماهي دي جهوڪان،
نيزا نينهن اڙايس ڏاڍا چست ڏٽس چت چوڪان،
توڙي سڳيان سهيان جيڏيان لاهين لک لک ٽوڪان،
مول نه رهندي ويندي زوري ، گهارڻ جنهن دا گهر ضروري.

هَل بيا وچ ڪُل سِيالين سَن ڪر ڳالهه اِهاڻي
منجهيواڻ دي عشق هي هير ڪون ڏاڍي چيٽڪ لائي،
رات انڌاري وچ لڪ ڇپ ويندي وسريس ڀابل مائي،
رمل سِياليان ايجهي ڳالهه ڪرينديان، طعني تنڪي نال سڙينديان.

سڳيان سَهِيان آڪيس آ ڪجهه هير تون هوش ڪَريسين،
ياوت منجهيان نال بيلي دي راتو ڏينهن چَريسين،
ماءُ پيءُ خويش قبيلا ساڙيا هِن سَپِيئي سِيال سڙيسين،
ڪيهي بلا ا جو ٿيئي، حياءُ شرم ڪَنون جو ڳئيئي.

تڏان جواب ڏتا ول هير رُوندي رُوندي زارا،
سهيان ميڏا وس نه ڪوئي ماريا نينهن نغارا،
مئن رانجهو دي رانجهن ميڏا ڪيڙا ڪون بيمارا؟
عشق لاتي هِن دل وچ لوري، ويندا چڪ چڪ زوران زوري.

ميڏي ڪيتي سِيان ويڪو رانجهن چاڪ سڏايا،
ميڏي ڪيتي سِيان ويڪو جهنگ پڇيندا آيا،
مئن پي باري بار برهه دا نال خوشي چَم چايا،
ماري مئڪون آهندي جڏائي، هوسون هڪ ٻئي نال سڏائي.

رانجهو ميڏا هو رهيا هي مئن پي آهندي ٿيان،
تسان ول ويڄو من پل پڇون سڀ سڳيان سِيان،
شرم حيا دي ڳالهه نه پانوي ڏونهان ڪنون اڳ ڳيان،
نوڻي لاهيو لڪ لڪ ٽوڪان، ويسان يار رانجهن دي جهوڪان.

ويسان يار رانجهو دي جهوڪان رهسان مول نه مٽيان،
کڙيان پيڙيان واليان سهيان چوڙيو رليان رٿان،
عشقي آگ اندر ڪيوين رهان ڪٿان،
برها آيا هي سر باري، تنهن دي نال نصيرا زاري.

تڏهان ول چليان سڀ پڇي سڻ ڪر ڳالهه اهاڻي،
سڀني آڪيا هير ڪون ڏاڍي برهم چوٽ چلاڻي،
وسريس خويش ڦٽيلا سارا چوڙيس شرم حياڻي،
وات دي وچ هيس چاڪ دي واڻي، ڳالهه نه پانوس دل ڪون ڪاڻي.

هڪ ڏهاڙي هير ڳئي ول يار رانجهو دي جهوڪان،
اڪيس مٿن تان تيڏي هو رهيان وچ تان اهين لوڪان،
توڻي سڳيان سرتيان مٿن ڪون ڏيون دم دم چوڪان،
تون تان ميڏي سردا سائين، ڪيا مٿن تڏن ڪون آڪ سائين.

رانجهن سائين مٿن تان تيڏي روز ازل ڪنون ٿيان،
توڻي ڏيون طعني مٿن ڪون سڳيان سرتيان، سڳيان،
چاڪ ڪيٽي دل چاڪ ميڏي برهين لايان بهيان،
جيڏي ويسين تيڏي ويسان، شال نه تسان ڪن دور ٿيسان.

جي تون ويسين تخت هزاري ته مٿن پي لڳري ويسان،
جي تون انگ پيوت رميسين تان مٿن پي خاڪ مٿيسان،
جهڙي ڳالهه دي وچ تون راضي ساڻي ڳالهه ڪريسان،

جٽان ڪٿان نال تيڏي هوسان، تنن ڪون چوڙڪي مول نه ويسان.

عشق ٿساڏي يار پيارا جيرا جگر جلايا،
محبت تيڏي مست جو ڪيٽا ڏاڍا عشق آڙاهه مڇايا،
شايد روز ازل دي ساقي پيالا درد پلايا،
سڀي ڳالهين پل ڳيوسي، هڪا تيڏا نالا روح رهيو سي.

تانگها تن من دي وچ لڳڙيان مست وتان مستاني،
هوش ڪنون بيهوش ٿيان دل درد ڪيتي ديواني،
ڏاڍي ماري عشق ٿساڏي ڪڪ اندر پيلي ڪافي،
ڪلي ڳالهين وسر ڳيو سي، صورت تيڏي دل رهيو سي.

تڏان جواب ڏتا شاهه رانجهي ڏيک ته ڪيوين بيچارا،
ڏسڪي رووي درد دا ماريا پرت ڪيٽس دل پارا،
مئن تان سانگ ٿساڏي سهڻا چوڙيا تخت هزارا،
شاهي ڪنون پاون پاڻي، تخت ڪنون چڱي جهنگ دي ٿاڻي.

مئن ڪون چاڪ سڏاوڻ تيڏا بهتر ڪنون بادشاهي،
ساري راڄ تيڏي دا هوسان هڪ توڪاڻ نوڪر سپاهي،
ڪيا ڪرسين ملڪ خزانو شوڪت شان تي شاهي،
برهه ڪيتي ڏاڍي بي آرامي، قران تيڏي ڪيتي مست مدامي.

ڪڏان ڪڏان هوندا آها ايوين وصال اُنهان دا،
حال ڪنون بي حال ٿئي، ٿيا عجب حال اُنهان دا،
پيڙا خوش قبيلي دي وچ قيل مقال اُنهان دا.

هیر چاهي ڪيھي بدچالي ، حال ڪنوں ٿئي بد حالي.

ڪيدو نانءُ پراءُ چوچڪ دا آھا هڪ حرامي،
سٿي ڳالھ اھين وت ايھا برھ سَندي بدنامي،
طعني مار چوچڪ ڪون ڪيتي اھين بي آرامي،
موت هيئي جيوڻ ڪنوں چوڪا ، ٻڌ مرڻ تنھن ڪنوں سوڪا.

ڪجھ نہ چوڙيا هير آسان وَت باقي ڪجھ نہ بچايس،
ٻيلي جَت آسا ڏا اھين دي نال اکين وچ لايِس،
اپنا نام ناموس وچايس شرم حياءُ ٻوڙايس،
ھڻ ڏونھان ڪون مار گھتيجي، يا وت اھن ڪون لوڌ چڙجي،

بچ صلاح چوچڪ نون تڏھان ڪيتا ڪيدو منھن ڪالا،
نانءُ نورنگ تي ذات دا ڪيڙا حاڪم رنگپور والا،
اھن دي نال ڪيدو وچ ڪيتي هير دي نسبت نالا،
خوشيان ٿيان وچ سيالين ، هيرڪون باھين برھين ٻالين.

ٿيا انجام جڏاھين پورا جَچ ڪيڙان دي آئي،
لڳي سڀ سَمجھاوڻ تڏھان هير ڪون ٻاڀل مائي،
سمجھ ڪر ڏيا ڪر ڏيان ڪي ڪر سرت وچائي،
چاڪ ڪيتي ڪيتي بدچالي ، رورو حال ڪنوں بيحالي.

رنگپور ساري دا اھو حاڪم تيڏي پلَم پيا هڻ،
نورنگ نام نشان دا صاحب تيڏا مرد بڻيا هڻ،
ڪر شڪرانا نال خوشي دي چوڙ تون خيال پيا هڻ،

روندي ڪيون زارو زارا ، هال ويڃائي رورو سارا.

تڏان جواب ڏتا ول هيري ڪجهه نه قبول ڪريسان،
نال ڪيڙيان دي قسم الله دي مطلق مور نه ويسان،
ڏني ٻاجهون يار رانجهو دي هڪ دم دي وڃ مرويسان،
رانجهي ڪنون ٿيوي نه دوري ، ڪس نيتي جنهن دلڙي زوري.

تڏان آڪيوني بزرگ قاضي نون ڪوئي سڏاوي،
شايد علم سونهاري دا ڪوئي مسئلا آڪ سڏاوي،
ٻيلي ڄت ڏهون نال تبرڪ اهن دا منهن مڏاوي،
ڪريس هدايت علم سونهارا ، جو هن روندي زارو زارا.

هت عصا دستار مڻي تي قاضي صاحب آيا،
ڪيئي لڪ تعويذ پلايس ڪنهن دا درن دکايا،
ڪيئي مخرج نال مسالي انهن ڪون آڪ سڏايا،
چوڙ هيري تون اڻي چالي، حال ڪنون ڪيتوئي بيحالي.

آڪيس سڻ وي ملان مرتدڙي جو چا ڪتابان آيا،
عشق دي اڳون ڪيوين چلسن تيڏي ڪنز هدايا،
تو جيئي ڪتلي سو ملڙي حضرت عشق گنوايا،
ڪيڙا گهن وڃ اڻي گهر تون، مٽڪون ملا تنگ نه ڪرتون.

تڏان مار بجا ول چليا هير ڪون ملا پاڙي،
اوتان درد فراقين ماري ويتر سولان ساڙي،
روندي دانهان ڪردي پئي راتو ڏينهن ڏهاڙي،

برهي ڏاڍي چوٽ چڪايس ۽ بار برهه دا سرتي آيس.

قصا ڪوتھ ٻانهين هيردي زوري ٻنڌ ڏٺوني،
سڻ وي نصيرا ڪاڻ رانجهن ڪيها ڦهر ڪٺوني،
زوران زوري ٻنڌ ڪراهڻ رنگپور ڏهون مٽوني،
ڪيوين ٿيسين ڳالهه اهاڻي، ڪيوين جلسين وڃ جدائي.

دم نه سهندي جو دوري ٿيا ڪيڏا ڦهر تنهان ڪون،
درد فراق و سوز تپش وڃ پکڙل پهر تنهان ڪون،
سوا ڏيڪڻ هڪ ٻئي ٿيا جيوڻ زهر تنهان ڪون،
روندا دم دم آهان ڪردا، گاهي جيندا گاهي مرڏا.

تڏان هير ڪيتا ول قاصد رانجهن ڏهون روانا،
ٿيڏا هجر هميشه ميڪون هي همدم هم خانان،
جلدي آءُ سيگهڙا ڪر ڪو عذر بهانا،
نا ته اٿاهين مٿن مرويسائين، آءُ سگها ميڏي سردي سائين.

سڻ پيغام ڳيا شاه رانجهن هوش ڪنون هڪواري،
رنگپور والي شهر ڏهون ڪيٽس ترت تياري،
رو رو ڏسڪي بهون پڪاري برهه ڪيٽس بيماري،
سڙ دا رهسان سولان دي وڃ.

اهين وقت ٿيا او عاشق رنگپور ڏهون روانا،
ڪن وڃ ڪنڍل مک وڃ مرلي سر مٽڪي ڳل ڳانا،
آپڻا ويس مٽاڪي آيا، ڪر جوڳيان دا خانان.

در در تي ٻيٺا بين بجاوي ، چشمان والي چوٽ چلاوي.

چاڪين والاچالا چوڙيس هويا جوڳي اداسي،
ملڻ ڪيتي هير دي رانجهن وتدا بهون پياسي،
عشق چوڙايس تخت هزارا هويا سامي سناسي،
برهه ڪيٽس بي آرامي ، شاهه رانجهن ول هويا سامي.

هڪ ڏهاڙي هير دي درتي رانجهن بين بجائي،
سڻ آواز اٿاهون هيري لڪ لڪ جهاتي پائي،
ويڪڻ نال سڃاٽس ساڳي سهڻي صورت سائي،
درد جنهن آرام وڃايا ، عشق جنهن دي جيءَ جلاليا.

فال ڏيڪڻ شه رانجهن دي ات هوش ڳيس هڪواري،
آهان دانهان ڪيٽس تڏاهان روڪر زارو زاري،
هي نصيرا نال برهه دي ساڏي زاري تي لڪ واري،
ڏيک ته ڪيهي ڪم ڪريندا ، عاشقان نون بي موت مريندا.

تڏان دانهان سڻ ڪر دوڙي هير ڏهون ول مائي،
آڪيس دانهن ڪيتي تون ڪيون ڪر جوش وچون هڻ جائي،
تڏان هير ولاڻي ڏٺي سرت وچون هڪ سائي،
اٿان نانگ آيا هڪ ڪالا ، کاڌس مئڪون دم نه سڻيالا.

هڻ ڪوئي جوڳي مند چلاوڻ والا الهه اڻيسي،
ڏٺي جنهن دي نال شفا ول هڪدم وڃ ٿيسي،
ناتان هير ويڃاري سولان وڃ چڙ مر ويسي،

الله اهو اچ جوڳي آهي ، منڊ برهه دا جو ڪوئي ڄاڻي.

تڏان ڳالهه اها سڻ ڪر مائي جوڳي اندر اڻايا،
درد ڳيا سڀ ڇوڙ هيري ڪون مولا محب ملايا،
اڪيس جوڳي بد بلا ڪنهن تڻ ڪون ڏنگ چالايا،
هڻ ته ڪريسان دارون اعليٰ ، انشاءالله تعاليٰ.

راتو ڏينهان هير ڪون جوڳي پيا منڊ چلاوي،
ڪرڪي ڳالهين ڏکان سولان ديان هير دي جان چلاوي،
درد فراق دي ڏينهان واليان ڳالهين اک سڻاوي،
اڪيس هڻ چل اٿاهون ، رنگپور ڪون چاهون.

ٿئي روانا تخت هزاري هير تي رانجهن ڏونهين،
بحران بران دي وچ گهمدي سوز تپش دي سونهين،
رنگپور جهنگ سيال ڇوڙيوئي برهه باليوئي باهين،
آخر وچ وصال ٿيو ني ، تنهن ويلي رب دا شڪر ڪٿوني.

عشق اهين ڪنمائي ڪون وچ بازار وڇايا،
هويا مالڪ مالڪ مصر دا بردا ٿي ڪر آيا،
پيا وت ڪٿي عاشق حضرت عشق گنوايا،
سڻ وي نصيرا برهه بيان، حضرت عشق دا اعليٰ شانا.

ڇوڙ نصيرا خيال سڀي تون پير پرت وچ پاوين،
قلزم عشق دي اندر غوطا مار جيوين ٻڌجاوين،
جيوين حباب ٿيوين تون قلزم پڇي لهريان لاوين،
جيڏي ڪيڏي موج هي ٿيڏي ، جتان ڪٿان اوج هي ٿيڏي.

عشق اھين صنعتان ڪون جڻيا ڳل ڳچي وچ پايا،
 عشق اھين شھ سرمد دا سر، وچ بازار وڍايا،
 عشق اھين شھ شمس الحق ڪون زوران زور ڪلايا،
 ٻئي وت ڪتلي عاشق مرايس، ڪتليان نون تعزير ڏوايس.
 جيوين شھ منصور شھان دا سڀ دي سر دا سائين،
 عشق اھين سولي دي اوڀر جوڙ ڏٽس وھ جائين،
 ڪيئي هزار عشاق مرايس سڻ تان سچ آکائين،
 زوراور هي عشق آڙانگا، لاه ستيندا سر دا سانگا.

ٽيم اڪري داستان هير رانجهو

الف: آءُ ڙي هير سڻ ڳالهه ميري چوڙ اهو خيال بد چال دا ڙي،
 لاه شرم ٿئي ڌرم ڏيا ڪجهه مرم نهوين اهين ڳال دا ڙي،
 ننگ چوڙ ننگ بي ننگ ٿئي هڪ پيوئي مهوال دا ڙي،
 سگها باب دي هٿان ٿيسين ڪجهه رک تون هوش حوال دا ڙي.

ب: بس ڪراهين بات ڪنون ميڏا وس نهين بيوس ٿيان،
 رانجهو هس ساڏي دل ڪس نيتي ڏاڍيان برهين لايان بيوس باهين،
 جهڙي شرم حياتي تون ڳالهه آڪين اهين ڳالهه ڪنون تان مٿن ڳيان،
 سڄ آڪان تئن ڪون ويسان جهوڪ ڏهون توڙي ڪرين بد خواهين.

ت: توبه ڪر مٺي هير ڏيا ايها ڪهي ڳالهه تون آلاوندي هين،
 لاه ننگ ٿئين بي ننگ ڏيا تيڏا ايجهي تون ٻول ٻلاوندي هين،
 ميڏي جان تيڏي ڏڪان جلا نهين مر حيلي تون پئي هلاوندي هين،
 اهين وات اتي شل ڪات ومئي، جهڙي وات وال ولاوندي هين.

ث: ثابت آساني ماهي دل وچ ڪوئي غير خيال نه سمانداهي،
 ڪيڙا پيڙا جنهان ڪيتي جهڙي ڪرين سوئي بد سانون نهين پاونداهي،
 هڪي خيال اهين باهه ٻال ڏئي ڏوجها مول نه دل تي آونداهي،
 سدا دل اندر رانجهو يار وسي جوئي ساهه ميڏي ڪون سيباونداهي،

ج: جل وچين من ٻل سجي ول ول ڪيهان ڳالهيان چاوندي هين،
 ماءُ پيءُ ڏنا ور ست سجي چاڪ دي نال ٿاهه ٿاوندي هين،
 اهين چاڪ ڪيتي غمناڪ وٿين هر هر پئي غم ڪاوندي هين،
 گهن مت ميڏي ڪرپت ڏيا وچ ڪپت پير ڪيون پاوندي هين،
 ح: حيلي تون توڙ هزار ڪرين بيوس ٿيان ميڏا وس نهين،

جنهن ڪيڙيان پيڙيان واليان ڳالهائون آڪين انهن نال ته روح ڌارن نهين،
جيون مٿيان ڏيون مٿن ڪون تيون مڏي اهن ڪنن بس نهين،
لکيا لوح قلم دي ايون، سا مڏي مٿن دي مس نهين،

خ: خوار شتاب تسين اجهو بات سڻي اهو باب ٿيڏا،
هڪ خطي دي اندر لاه گهتي سڄي لکين هزاري ڌا آب ٿيڏا،
آجان پي پرا ته نهوين سڻيا ول جذبون جوش جواب ٿيڏا،
پڇي آبي لڳسين دل ڳالهه اها چوڙ ويسين اهو تڪ تاب ٿيڏا،

د: دل جنهن دي نال هل گهي نهين جهل مٿن ڪون اهن يار ڪنن،
پلپل تشڪون گل گل اها رهين دل نه مول ديدار ڪنن،
ساري شاهي اڻي توڙ ٻوڙ آيا مڏي ڪيئي جو تخت هزار ڪنن،
مٿن پي خواري اندي چم چاتي نهين ترس ڪوئي تلوار ڪنن،

ذ: ذڪر فڪر اهن چاڪ والا سڀي راتو ڏينهن ڪيها چاياهي ڙي،
هر هر تشڪون پر پر اها ڪيها جو چيٽڪ چاڪ چالايا هي ڙي،
ڪوئي هر اهن تشڪون چاڪ سڀي پڙم پرت ڊاڪر پلايا هي ڙي،
جنهن دي ڪاڻ رلي رورو رات ڏينهن آڻا حال آحوال وچاياهي ڙي،

ر: روح مڏي وچ رانجهو وسي اها چاڪ ڪيئي بي چاڪ ٿيان،
جنهن دي سانگ سردا مٿن سانگ سڻيا تنهن دي تانگهه امان غمناڪ ٿيان
لک وار گهٽان سر گهول انهن تون جنهن دي بره دي وچ بيباڪ ٿيان،
اينجها چاڪ نصيرا ڪوئي چاڪ ڪيتا جنهن دي پاڪ پيران دي مٿن خاڪ ٿيان

ز: زال تون چوڙ خيال اهو ڪيهي خام خيال تي سڳي ٿئي ڙي،
لاھ لڄ ٿئي بي لڄ ڏيا تڏان پي پراوان ڪنن پڳي ٿئي ڙي،
مت ماءُ دي مول نه گهندي نوي ڪيهي هيرن سنگ بي ٺنگي ٿئي ڙي،
گها باب دي هٿان خراب ٿيسين ايون ڏينهن ڪيڙي دي لڳي ٿئي ڙي،

س: سولان اڳي ساڙ ٻار گهتيا ڏوجهي ڌر ڏکي نون نه ڏس آمان،
سڀ هوش ويا بيهوش ٿيڻان ڏاڍا بره لڳا بيوس آمان،
جڏان جهوڪ ڏهون وڃ رائجها ڏيکان تڏان لهي قلب دي گس آمان
ميڏا وس نهين بيوس ٿيان ناحق ڪردئين هل هنبس آمان.

ش: شان شعور تون ٻوڙ ٻيئي ڪجهه رکين ها ترس ايمان ڪنون،
نڪو خويش قبيلا خوف تشڪون نڪو صاحب رب رحمان ڪنون،
گهن مت ميڏي ڪرپت ڏيا ري ترس اپني جند و جان ڪنون،
ڪيها ريب فريب تو هير کاڌا اهين نفس نادان شيطان ڪنون.

ص: صاحب تخت هزاري والي زوران زور ساڏي دل لٽ نيتي،
چاڪ شان مان ايمان ويجايا ڏاڍي جوش وچون دل جهٽ نيتي،
اهين چاڪ عجب هڪ چوٽ لائي جنهن دي نال لاوڻ لٽ پٽ نيتي،
منجهيوال دي چال تان چور ڪيتا ول نال غمزي دل گهٽ نيتي.

ض: ضعيف ماءُ آئي هيردي سگيان سهيليان ڏهين،
هير ڪون ڏاڍي بدهير لڳي گهندي ماءُ دي مولمت نهين،
رو رو اپڻا حال بي حال ڪيتس ڏاڍا جادو لاپس جادو گر ڪهين،
منجهيوال دي نال وٽي راتو ڏينهان گهر ٻال وساريس خويش جهين.

ط: طلب لڳس تن من ڏاڍي بي چاڪ، وٽي اهين چاڪ ڪيتي،
جنهن تي جوش سارا هوش نيتس غمناڪ، وٽي اهين چاڪ ڪيتي،
نڪو پيءُ پراوان دا پڻو رکيس بي پاڪ، وٽي اهين چاڪ ڪيتي،
ڪوئي چاڪ سڃي ڏاڍا چاڪ لاپس دل چاڪ، وٽي اهين چاڪ ڪيتي.

ظ: ظاهر نهين اس ڳالهه اها جل چٽي نون ڪا مت ڏيوو،
مٿان ڪنهن چوڄڪ دي ڳالهه پوي سگهي ٿي نون ڪا مت ڏيوو،
مٿان سمجهي سڃي ڪر ڌيان ڪوئي ول ول ڦٽي نون ڪا مت ڏيوو،
رب ڪرم ڪري من مرم پوس اهين سيف نينان سڳي نون ڪا مت ڏيوو.

ع: عام نون ڪل نه ڪائي اها جنهن ڪون جام عشق پلاوندا هي،
هڪ لحظي دي اندر ٿوئي پرزي ڪر هوش حياؤ وڃاونداهي،
نڪا از ايمان دي جهل اهين ڪون جڏان زور بره آزماوندا هي،
ڪنهن ديان بادشاهيان لتايس ڪنهن نون مت مرواندا هي.

غ: غرق ڪيٽس گهڻيان غازيان نون ڪيڏي بازيان لڪ عجب ويڪو،
جيوين شاه منصور سولي اتي چڙه ڪيتا سارا مطلب ويڪو،
ڪيئي ساري عمر طلب ڦرن ڪنهن زوري لت پلٽ ويڪو،
اڳي موت مرڻ دل فاني ٿيوڻ نهين مرض تهين دا ڪو طلب ويڪو.

ف: فلڪان مار هير ڏهون رمل سهيليان آيار ني،
ڏاڍي تاب عتاب دي نال انهن قصا هوش حجاب چاڀان ني،
ماءُ بيءِ دا رک تون رايا چنڊي بيان ته ڪل آڃاڀان ني،
ڪيوين شرم وڃايا تو هير ايوين ڪنهن جادوا هوتن نون لايان ني.

ق: قطري قطري ٿوئي مار ڪرو رهسان مول نه رانجهن يار ڪنون،
ٿوئي ٿوڪان مٿن تي لڪ لوڪ ڪري، نهين دل رهندي ديدار ڪنون
چاڪ ساڌي دل پياڪ ڪيتي لنگهه پار ويسان ندي تار ڪنون،
تل تل ٿيوان تان پي جهوڪ ويسان نهين ترس ڪوئي تلوار ڪنون.

ک: کوڙي قصي کيهي کري رب پاک ڪنڻ ڪجهه ڏردي نوي.
سارا جهنگ لڄاڻا لڄ ڪنڻ ري شرم حيا ٻڌ مردي نوي.
آک آک سڀ سهيان ٿڪ پيان تان پي توبه تون ڪردي نوي.
ويندي جهوڪ ڏهون لک لوڪ لاهي توک ٿوئي تايي سڄي مردي نوي.

ل: لٽ لباس توڙي لک ڪرم تان پي جهوڪ ڪنڻ نهين رهنديان ڙي.
ڏاڍا عشق آڙاهه مڇا ڏتا تڏان طعني تساڏي مڻ سهنديان ڙي.
کيڙيان ٻيڙيان واليان ڳالهيان آکوسي تان ٺاهه ڪهين نهين رهنديان ڙي.
مڻ ته ملڪ تهين دي هن هو رهيا نين نديان جنهن دي ڪيئي وهنديان ڙي.

م: مل سهيان رمل آکيا اهي ڳالهه ڪنڻ من پل سڄي.
چوچڪ باب نهين سڄي ڳالهه اها نا تان ڪپ ڪريسي تل تل سڄي.
مدي ڳالهه دي چال نه لڳ رلي اهي وات ڪنڻ هن ول سڄي.
اکين ترس تلوار دا نهين ٿنڪون پرنوي ڪسڻ دي ڪل سڄي.

ن: نانگ شل مڻ ڪون ڏنگ ماري جڏان رهان ياري پار ڪنڻ.
تڏان سرساڏي تلوار وهي جڏان وهي دلدار ڪنڻ.
سهيان دل قاضي ڪر ويکو چٽان ڪيوين عشق جيهي آزار ڪنڻ.
مڻ ته رات ڏينهان بيئي منگان مدت اهي دل دل دي هسوار ڪنڻ.

و: ولاڻيان ڪيهيان هير ڏيوين گهندي نوي ڪاڻي مت ساڏي.
ٿوئي لک حيلي ٿنڪون ٻيڻيان ڪرون ته پي نهين گهني ڏکي ڏت ساڏي.
من پل سڄي اهي چاڪ ڏهون هن هير وڃا نه پت ساڏي.
ڪر هوش نه ٿي بيهوش مٺي اها پڇلي هئي مت فقط ساڏي.

ه: هوش ڪنون بيهوش ٿيان ڏاڍا جوش برهي من ڪون جوڙ ڏتا.
اهوخویش عزيزي ڪڙم والا ٿڳا عشقي ساڏا توڙ ڏتا.
سڀئي ڳالهين اسان ڪنون چوڙ ڳيان جڏان درد ساڏهن منهن موڙ ڏتا
رب پاڪ ڪري سُنهن اهين چاڪ ميڏا سڀ ننگاو ٻوڙ ڏتا.

لا: لا زور سڀي هير ڪنون من پل چليان پڇي سياليان ني.
جيئي هير اول ڪنون ڳالهين ڪيتان هي توڙ توڙي پاليان ني.
ڏاڍا عشق دا ونگ ننگ پيس ول لائيس درد ڏماليان ني.
سدا چاڪ ڪتي غمناڪ وتي سڀي وسريس طول ٺهاليان ني.

ا: آءُ عشق جڏان آجهاتي پاوي تڏان شرم حيا سڀو ٻوڙ ڏيندا.
خيما ڪوڙ جتان منهن موڙ بهي هڪدم تڙڪي سڀي توڙ ڏيندا.
جيوين جيوين ملامت ٿيوي تنهن ڪون اڳي ڪنون ڏوڙي جوش جوڙ ڏيندا
اهين برهم دي تير تمام تڪي ول نهين نصير نهوڙ ڏيندا.

ي: يار نه رقرار ڳيا ول طلب دي تار فگار ڪيتا.
سوئي ملڪ الموت نه مول ڪري جوئي عشق والي ازار ڪيتا.
وچ خواب غفلت بيتاب رهيو سي برهي اڻ بيدار ڪيتا.
روٿان زار زار تي هنجون هزار ول ڏاڍا برهي ڏنڌا انڌار ڪيتا.

الف: آزار اهو عشق والا نال خوشي چم سر چايا مئن.
جن ملڪ فلڪ سڀ پڇ ڳئي باري بار برهم اٿايا مئن.
اناعرض لامانت علي السموات والارض اي ڪم ڪمايا مئن.
رمز اهين دا رايا ايوين سمجه رمز تي رام ريجهايا مئن.

ب: بات مٺن ڪون نه ٻي وات وٺي ڏينهان رات اِيها تات يار والي،
پل ذات صفات دي ڳڻي ملي ذات طلب دي تار والي،
المشوق نار يحرڪ ماسو المحبوب پڻ بات سڄي سردار والي،
درد دل وچ نصير رڪن حب دل دل دي هسوار والي.

ت: تاڪ حسن دي هاڪ ڪيتا حق پاڪ ڄاڻي چاڪ چاڪ ڪران،
اهين چاڪ چولا ميڏا چاڪ ڪيتا بيباڪ وتان غمناڪ ڦران،
طاقت طاق فراق دي تيغ ڪيتي بيدر يغ وتان جِيوان توڙي مَران،
توڙي ماڪ پوي توڙ مينهن وسي، خاڪ پاڪ چمان ندي تار تران.

ث: ثنا سڪ وچ سبق ڏتا نين نڪ ٿئي رو رو رَوَچ ڪَنون،
چولا چاڪ هويا برهم پڪ پئي ڪاڻي ڪڙڪ افلاڪ دي آوج ڪَنون،
رورو جهڪ پٺيان وچ ڳل ميڏي اهين بحر برهم دي مَوَچ ڪَنون،
گهٽان پڪ تنهن ڪون جيڪو ٿڪ گهٽي شهنشاه حسن دي فَوَچ ڪَنون

ج: جاني جڏان اڳڻ آوين سرسام ڪران قربان ميان،
ڪيا دين دنيا ايمان هووي ڪيا بهشت والا ته بيان ميان،
سانون طلب نهين ڪا طوبئي والي ٻن حوران تي غلمان ميان،
ملسين شاه نصير ڪون ڪڏان تيڏي درد ڪيتا ديوان ميان،

ح: حسن سهڻي دي ڪيا وصف آکان جڏان چلن ڪر ٽولڙيان جي،
سهڻي ويس تي لال لبيس ڪرن سهڻي مرڪ تي مٺيان ٻولڙيان جي،
نظر ناز غماز دي نال ڪرن لاون حسن جمال ديان ٻولڙيان جي،
صدقي سهڻيان تون نصير جاوان ڏکان سوران جنهن دي ولڙيان جي.

خ: خون ميڏا تيڏي ڳل پوسي ٺهين آوندئين ساڏي ڪول ميان،
ڇول ڪول ميڏي گهنڊ ڪول آوين نال محبت چپ ڇول ميان،
گهول گهول ٿيوان اتون ڇول تيڏي پڻ ڇول سهڻا ڪجهه ٻول ميان،
هول پڻ حيا دا ٻول پيارا گهونگهت نقاب دا ڪول ميان.

د: درد تيڏي رخ زرد ڪيتا آه سرد ڪيان وڇون درد ميان،
درد مندان نون گل هي درد والي، بيدردان داسينا سرد ميان،
ڪو مرد اٿان آگرد ڪڙي وڃ بحر فنادي فرد ميان،
اي درد چيز عشاقان ني ڪيتي اصل صاحب سپرد ميان.

ذ: ذوق عشاقان نون ڪيها لڳا شهادت تائين وڃ شوق ڪڙي،
ٺهين شوق انهان ڪون ڪوئي شهادت والا وڃ ذات صفات دي ذوق ڪڙي
بات شرع دي مول نه منن عشق دا ڳل پا طوق ڪڙي،
ميڏي يار اڻي نال تار هڪا پيڙي پڙنڪ ڪيڙي خرخوق ڪڙي.

ر: رنگ برنگ فرنگ اهين چنگ ماريا عشق اڙنگ ميان،
انگ انگ توڙي ڪپ ڌار ڪرن ڳئي هان ننگ والي لنگهه دنگ ميان،
سڀني ننگ عاشق اڙنگ ڪڙن، جهان ڏنگ ننگ تفنگ ميان،
لنگهه ننگ ڪون بي ننگ ٿئي ان ورهه ونڪ گهتيا ڪوئي ننگ ميان.

ز: زير عشاقان تي نه ڪرو متان صبر انهان دا هنڌ ڪري،
رانجهو يار آوي ميڏي پاڻ وسن سڀئي سيال سڙن ڪيڙا خرمر،
ٻوي آه ڪيڙيان دي سر اتي، اهو شر ٿلي ميڏا بخت تري،
نال يار نصير مٿن هڪ هووان جنهن دي مار گهتيا مٿن ڪون ذوق ذري.

س: سوز مجاز تيڏي بي نماز ڪيتا غمساڙ سڄڻ ممتاز موهن،
ڪر ساز ميڏي نال باز پورل روح راز رکين بي نياز موهن،
ڪر ڪرم غريبان تي ڪريم سھنا مڙ پال وچون ناز موهن،
غمزيان نال نصير ڪون مار مٽاڪر ظاهر اڻي اعجاز موهن.

ش: شهنشاهه نڳاهه ڪرمام موهن دل خواه مٺن ڏھون گاهه گاهه ميان،
تيڏي باھ برھ دي پٺاھ چوڙيا اڪي چاڪ ملين وچون چاھه ميان،
سر سامه تيڏي اتون گھول گھتان راتيان ڏينھن پلينديان راءهه ميان،
ميڏي آھ من دلخواه سڻي تڻڪون آڻي اتان ته الله ميان.

ص: صبر ڪر وي ملان قاضيا عشق دي اڳون هي عقل دا ڪام ڪيا،
دين ڪفر ڪنون لنگهه پار ڪڙي هي عشق اڳون اسلام ڪيا،
پيالي پرت وچون هڪ سرڪ چڪير سڄ آ کان هي ڄم ڄام ڪيا،
ويڙه مسلي ملان مڙ رکين عاشقان ڪون هي حلال حرام ڪيا.

ض: ضعيف ڪون غم هويا، اھين غم بزم عدم ڪيتا،
دم دم پيئي همدم منگان جنهن دي خمر آبرو دي ختم ڪيتا،
شم شم اڪيان چون نم وهي خمر خمر زلفان ڪيا ڪم ڪيتا،
ڄام ڄم نھين اينجھا ڪم ڪري جيھا ڪم پيالي پرم ڪيتا.

ط: طلب دي تير زهير ڪيتا نخچير وانگون دل چير ميڏي،
ماهي مير مٺن ڪون پڙه ڪير ڏتا جهڙي ڪير ٻڏي دل هير ميڏي،
وڏا پير ڪري موهن مير سڀتي ره آوي سڄي سير ميڏي،
تقدير ميڏي وچ عشق لڪيا تدبير نھين ڪا نصير ميڏي.

ظ: ظاهرزارو زار فگار ڪيتا اهين عشق والي آزار ميان،
وار وار وچ تنوار اها آسین يار اٿان ڪيهي وار ميان،
وار وار ڪران سر ساهم اٿون جنهن وار آوين مٿن ڏهن يار ميان،
تيڏي فرق فراق قرار نيتا زار زار رون نيٺ نار ميان.

ع: عين وصال تڏان هووي جڏان غين وچون دل عين ڄاڻي،
ڪر قعود سجود دل اندر حج اٿان حرمين ڄاڻي،
تهدل ڪرين طواف تون دليون دل قاب قوسين ڄاڻي،
حب حيدر شاهه نصير رکين مرشد حسن حسين ڄاڻي.

غ: غرق وچ عشق تيڏي سرتنهن ڏوهه ثواب والي،
هڪ گهور سانون چڪچور ڪيتا چوٽ لڳي نينهن ثواب والي،
هڏ ماس ساڏي برهم باه ساڙي بوآندي خوب ڪباب والي،
صديان سڪ تساڏي وچ گذر ڳيان هڪوئي رات عذاب والي.

ف: فال آئي اڄ خوب خاصي آسي يار اساڏي ويڙهي جو،
رانجهن يار دي اوڻ نال اهي چڪ پوسن سيالين دي جهيڙي جو،
سيال سڙدي سڙديو يسن ڪپ ڪپ ويسين ڪيڙي جو،
ڪيوين تخت هزار نصير پڇيسين يار وسي ميڏي ويڙهي جو.

ق: قيل قال ملان قاضي دي نهين دل ميڏي ڪون ڪو درد ڪري،
ڪنز قدوري تي شرع والي ڳالهه سينا آساڏڙا سرد ڪري،
اهو بحث مدرساتي علم سونهاري دا دل اساڏي آزد ڪري،
نهين فقه شريف نصير ڪري جوئي نينهن والي ڪجهه نرد ڪري.

ڪ: ڪڏان آسین یار اڳڻ میڏي مئن ته ڪڙي پکیندیان راہان میان،
میڏي جان کون صبر آرام نہین راتیان ڏینہان ڪریندیان اہان میان
ایجھی تار مئن کون ڪا یار لائی نین ناز ٿئی سمجھ صبا حان میان
تسان موھ ڳڏي دل یار میڏي اتي ڪیٽي قابو نگاہان میان،

ل: لوک توڙي لک ٽوڪ ڪري میڏا روح رانجهن دي جھوڪ ڏھین،
پوئڪ پوئڪ توڙي ڪیڙي خوف ڪڙي میڏا خیال نہ ڪنھن رنڊ روڪ ڏھین
سڙ سڙ ڪیڙي ٽوڪ ٽوڪ ٿریئ نہین گوش پونڪا دي پوئڪ ڏھین
شب روز نصیرا خیال میڏا شاھ حسن دي چشمان چوئڪ ڏھین،

م: مند میلاپ دي ویک سھڻا مستان ٿئی آن بی گمان میان،
بن شاھ حسین پاڻ پاڻ ناپاڻ وٿاڻ ویران میان،
اھین ونجلی دیان نہین ٿوڪان هوڪان جنھن دل ڪیٽي دیوان میان،
ڪر شاھ نصیر نگاہ ملي سر سام ڪران قربان میان،

ن: ناز وچون بی نیاز موھن ممتاز اکیان ڪر باز میان،
جیوین راھ حجاز دي حاجي وچن تیڏي جھوڪ هي مئڪون حجاز میان
راتیان ڏینہان ٿیوي مست میڏي، سڻ ونجلی دي آلاپ آواز میان،
اھو عشق مجاز نصیر ڏیوي گاهی سوز تي گاهی گداز میان،

و: ویرڪڙي متان پیر پچین تقدیر نہین ڪجھ ٿلدي هي،
اھین ویر ڪیئي مھمیر پوڙي تدبیر نہین اٿان چلدي هي،
اٿي دل ڪڏان ول ھٿ آوي دل اوڻ دي نہین ڪاوڏي هي،
اھا تیغ برھ بیدریخ لڙي گویا تیغ نصیر اجل دي هي،

ه: هس هينا مس مس مئا، سن شعر ميذا رنگ رس جيها،
بس بس اكي هن وس كيئي اهو بيت حسين هي هس جيها،
قافيي مينهن وانگروس وس کڙي آکيئي چاهه وچون ڏاڍي چس جيها
لڙي مس مس نصيرا کس ميڙي جڏان جس کيئس وڙي چس جيها

الف: اول دريا عشق دي موج کيئي ڏاڍي کائي،
ب: بحر ائين ديان لهريان چڻڪيان جوشان جائي،
ت: تمام تڪير وهندا ساوڻ سياري سدائي،
جڻان آکر رک رکيندا، نهين تڏانهن جهلڻ ڏيندا.

ث: ثبوت رکين دل اندر عشق آله دا يارا،
ج: جيڙي ڪيڙي چاڻ ائيندا هر جا نينهن نظارا،
ح: حضور هئي هر جا وچ مارتون نيهي نعارا،
هر جا هل هنگاما جهيندا، جڻان ڪٿان مقام تهيندا.

خ: خودي دي خيال سڀوئي "لا" دي نال تون لاهين،
د: دوئي دا فڪر خطرا ناباڪوئي بچاوين،
ذ: ذکر تي فڪر ماهي دا جوشين نال جڳاوين،
پان ڳالهين سڀ وسارين، ول نه ڏيون گوش ڪيڏاهين.

ر: رموز ائين وچ ريڌا وتين تون مرد يگانا،
ز: زبان تي آڻ نه ٻي ڪا ڳالهه سواءِ جانا،
س: سهڻا صحيح ڪر ويڪين يار وسي همخانا،
پڻي پاسي ڪيون ڏونڊيندڻن، اندر وچ ڪيون نه پڇيندڻن.

ش: شراب محبت والا پر ڪر پيالا پيسين.
 ص: صبر شڪر امين وچون فارغ مول نه ٿيسين.
 ض: ضد نه ٿيسين ڪنهن دا جان جان جڳ وچ جيسين.
 ڀڄي نه مرسين مول ڪڏاهين، هوسين هر دم وچ نڳاهين.

ط: طلب رکين تن من اندر وچ عشق آله دي والي.
 ظ: ظهور ڪريسين آبي باه بره ڇا ٻالي.
 ع: اور نه پاوين دل ڪون ٻاجهون دي چالي.
 اهو اسانون بهون من پانوندا، جان جگر ڪون جوش جڳاوندا.

غ: غرق ٿي وين تون غازي بحر شهادت دي وچ.
 ف: فنا ٿي سير ڪرين وچ شهر شهادت دي وچ.
 ق: ڪس وچين هڪ واري نهر شهادت دي وچ.
 بقا اٿان آبي ٿيسين، فنا دا خيال چوڙڪي وسين.

ڪ: ڪمال محبت دي وچ غرق ٿي وين تون غازي.
 لا: لائين اٿائين سرتي بره والي بازي.
 م: محو ٿي ويسين آبي مستقبل تي ماضي.
 ڏاڍا ظهورا عشق ڪريسين، مرڻ ڪنون اک موت مرسين.
 ن: نصيرا نينهن ديان باتيان نويان ڪرتون يار بيان.
 و: ول مٿان پل پڄون تي، هين شهر شھانا.

ه: هت ڪيون اٿاهين آ، ٿي وين نال چيان همخانا.
 ڪر پرواز تون وطن اڀي، بره والا جوش جڳاڪي.

ل: لادي نال ڪريسين جڏان آڻا جسم وسارا،
 ۽ اثبات تڏان جڙيسين نور نظارا سارا،
 ي: يار نصيرا آپ وچون ٿيسين خود اظهارا،
 آسان اهين وچ اهو اسان وچ، لوڪ پيا ڪوڙي طمع ڪي.

نم: اول دريا عشق دي موج ڪيئي مستي دي،
 ب: بهت ڪرايس وت پهلو هوش اتي هستي دي،
 ت: تن من وچ ول طلب ٿهين ويراني وستي دي،
 جتان جيها، تتان تيهه.

ث: ثبوت رهيا سيني اندر ذڪر فڪر ذاتي،
 ج: جدائي نه ره ڳئي ڪائي نفي نه ڪو اثباتي،
 ح: حضور هميشه دل وچ نه ڪجهه موت حياتي،
 نه ڪجهه مرڻا، نه ڪجهه جيوڻا.

خ: خودي دي خيال سڀوئي مطلق محو ٿيوسي،
 د: دوئي دا فڪر خطرا ناباتي بچ ڳيوسي،
 ذ: ذڪر تي فڪر ماهي دا تن من وچ رهيوسي،
 بيان ڳالهيان، سڀ وسر ڳيان.

ر: رموز اهين وچ ريڌا وتين تون مرد يگانا،
 ز: زبان تي نه آئي هي ڪا ڳالھ سواءِ جانا،
 س: سهڻا صحيح ڪر ويڪين يار سدا همخانا،
 ٻئي پاسي ڪيو ڏونڊيندين.

ش: شراب محبت والا، پيالا پر ڪر پيوين،

ص: صبر شکر آهين وچون فارغ مول نه ٿيون.
ض: ضد نه ٿيون ڪنهن دا، تان تان جڳ وچ جيون.
پيا نه ڄاڻي، نه ڪوئي سڃاڻي.

ط: طبل وڄاوين دل وچ عشق آله دي وآلا،
ظ: ظهور ڪرسين آبي محبت وچون مٽوآلا،
ع: عاري جو عشق آله دي ڪٽون، تنهن دا هي منهن ڪالا،
جيها اٿان، تيها اٿان.

غ: غرق ٿيون هڪ واري قلزم عشق دي اندر،
ف: فڪر وٽ نه ڪرين ڪوئي وٽ آويسين مول نه ٻاهر،
ق: قلزم ساڳي دا قطرا آهين يار سراسر،
پيا نهوين، ساڳي توهين.

ڪ: ڪمال قلزم دا قرب آهيوئي مرد يگانا،
ل: لبو لب بحر آهين وچ ٿيون جڏان همخانا،
م: مردان محو ٿي ويسين واءِ وصال دا وٿا،
فناد دي بات اها ٿي.

ن: نصيرا نينهن ديان ٻاٽيان نويان نويان ٻٽاوين،
و: وره دي باهه ڪون ول ول ٿوڪ ڪي مڇ مڇاوين،
ه: هميشه نال حضور دي ڳالهيان عشق ديان ڳاوين،
ڳالهه نه پاوين عشقي ٻاجهون.

ل: "لا" دي نال ڪنهن ڪون "لا" به مول نه ٿيڍي،

۱: اثبات هڪو ٿيا سڻ ڳالهه اها مطلب دي.
ي: يار نصيرا هي وت اها سو بات عجب دي.
ڳالهه نهين ڏسڻ دي، نهين ڪرڻ دي.

الف: آوي يار جڏڻ اڳڻ ميڏي، تڏهن ٿيون بهون بهون شاديان جي،
اهي جهيڙي سياليان دي چڪ پون، ويڙهي ريڙهي مبارڪباديان جي،
سيئي ڪيڙي خرخراب ٿيون، حاصل هوون من مراديان جي،
لوڪ واڌيان ڏيو مڪون، ٿيون ملڪ مناديان جي.

ب: بات مڪون نه ٻي وات وٺي طلب تارجناب دي پاردي ڙي،
جنهن دي تار مڪون بيقرار ڪيتا، خارخاهي ونجلي تنواردي ڙي،
زار زار روٿان هنجهون هار پوان، اهو هار گهتان ڳل يار دي ڙي،
توڙي هاڙه پوي توڙي چيت رهان سرعشق دا يار ايار دي ڙي.

ت: تانگهه مڪون سيني سانگ لائي، نانگ وانگ هو وره ولوٿيان مئن،
بازيگر وانگي شور شر سיתי، رسي عشق ڏينديان ڏوٿيان مئن،
ڏوٿ اٿان لوٽ پوٽ هوڪي، هيٺان عشق انگاس چوٿيان مئن.

ث: ساس ساڏا نهين ناس ڪيتا، طلب تاس لڳي بي قياس دي ڙي،
چڪ چاس پرم پيار والي، سڀا آس لڳي آس پاس دي ڙي،
سردي راس نثار ديدار اٿون، ڪران باس اها مئن باس دي ڙي،
دوزين ٻيلي والي وچون اوي مڪون، باس عطر عنبير دي واسڙي ڙي.

ج: جال جاني ميڏي ڪول سهڻا گهنڊ ڪول تي ٻول آلاءِ مٺا،
اغماڙ تي ناز نياز سיתי، ممتاز تون چشمان چاءِ مٺا.

جوش عشق دي جان جَلاءِ نيتي، هڻ جلي نون ڦير نه جلاءِ مِئا،
راتيان ڏينهان ڦران جهنگل پيلي، هوو هوو ڪران هاءِ هاءِ مِئا.

ح: حسن سڄڻ دي ڪيا وصف آڪان، جنهن دي چال مٺي متوالڙهي هي،
گيسو نا فنگ وسپهر وانگ وتن، ڪجل ريهه اکين ڪيهي ڪالڙي هي
رخ دي تاب بيتاب مهتاب ڪيتا، واه واه لبان وچ لالڙي هي،
اهين عشق دي وچ نصير مٺن تان، ڪيهي چال ڏڪان دي سوجالڙي هي.

خ: خيال دي خيال حدنگ ماريا، چاڙهه ابرو ڪمان تي چيلڙاجي،
نڪ دي وچ بيشڪ نهين، داڻا خال تي دام هي پيلڙاجي،
مرگان تير مٽڪون ڦٽڪير ڪيتا، جگر چيز زهير ذيلڙاجي،
اهين عشق اڳون تان نصير ساڏا، نڪو هوش چلي نڪو خيلڙاجي.

د: دوش مٽڪون وچ گوش آيا، هڪ صاف آواز سروش ڏهون،
سڻ هوش ڪنون بيهوش ٿيس، ول حال آيا جڏان هوش ڏهون،
تڏهن سجهه سنڀال ڪيتر آهين خاص آواز خروش ڏهون،
آڪي چوڙ نصير بيان ڳالهيان پئي رک خيال تون جذب تي جوش ڏهون.

ذ: ذڪر مٽڪون نه ٻيا فڪر وٺي، راتو ڏينهان ڪران ماهي ماهي ماهي
ڏاڍي دام دوالي گيسو والي، پئي ڳل ميڙي وچ ٿاهي ٿاهي ٿاهي،
شايد ڪرم ميڙي وچ عشق لڪيا، قسمت اول ڪنون اهي اهي اهي،
لهر عشق سائون هڻ لوڙه نيتا، يارو الله واهي واهي واهي.

ر: روح ميڏانهين ريجهي ڪٿان، مٽڪون قسم هي شاهه شهيد والا،
هڪي خيال اهين تي ڪپ ڪڙيٿان، ڪوئي درد لڳا ڏاڍاڍيد والا،

منهن ماهي دا ماه مثال ڄاڻان، ابرو يار هلال هي عيد والا.
اهو خام خيال نصير نهين، سودا عشق دي خاص خريد والا.

ز: زور ساڌا نه ڪجهه هور هلي، سانون برهين ڀن پروڙ نيتا،
هڪ سڪ لڳي تانگهه طلب والي، ساڌا محبت من مروڙ نيتا،
ڪجهه زلف نيتا ڪجهه خيال نيتا، ڪجهه جوڀن جواني جوڙ نيتا،
صدقي عاشقان تون يار نصير جاوان، جنان طلب اڀي توڙ نيتا.

س: سوز ميڪون شب روز لڳا، امروز دا نهين الست داهي،
اشڪ اکين عشاقين دا آب نهين، اهو خون تان خاطر خست داهي،
عقل ڪيا ڪري شه عشق اڳون، ڏاڍا زور اهين زبردست داهي،
سر ڏيوين تان يار نصير ملي، اهو سودا تا دست بدست داهي.

ش: شهر ميڪون نه بحر پاوي، ڏاڍا زهر برهه دا زور چڙهيا،
اهين لهر گيسو دي قهر ڪيتا، زنجير مثل ڪڙا قابو ڪڙيا،
ويڪو چهر چوڪ دي چاهي والي، رخ دي اتي جواهر وانگ جڙيا،
ابرو تيغ ايويين بي دريغ لڙن، جيون "لام" نفي نال "ميم" لڙيا.

ص: صبر قرار بيڪار هويا، هڪا تار لڳي سهڻي يار والي،
وار وار دي وچ تنوار ايهه، عشق تار ڪيبي سڀا عار والي،
خار خار ميڪون بن يار نهين، سهيان عشق والي آزار والي،
مليسين يار ڪون يار نصير اها، پٽ ڪٽ رووڻ زار زار والي.

ض: ضرر نفعي دا غرض نهين، عشق لڳا آها سو لڳ ڳيا،
ميڏي جان اندر ڪوڪان لاکر، اهو ٽڪ ساڌي دل ٽڪ ڳيا.

عشق يار دا زار نظار ڪرڪي، وڙ جسم اندر لڳ لڳ ٻڱيا،
جهڙي خر ساڏي نال ڪهندي اهي، ساڏا صبر انهان اتي وڳ ٻڱيا.

ط: طلب لڳي قلب وچ ميڏي، ڏاڍ خال دي خيال خلل ڪيٿا،
ڪجهه زلف ڪيٿا ڪجهه خال ڪيٿا، ڪجهه ابرو دي تيغ عمل ڪيٿا،
مزگان تير ايڏون تڪبير ڪرن، خنجر ابرو اوڏون بسمل ڪيٿا،
زلف يار دي نال نصير ميڏي، ڏاڍا ظاهر زور ذل ڪيٿا.

ظ: ظهر نماز قضا هوئي، دل پيچ زلف وچ ڦس ٻڱي،
ڏاڍي وس ولاڻ وڻ ڪيٿي ڪيتر، پروس ڪنون بيوس ٻڱي،
نه ڪجهه ايڏي ٻڱي نه ڪجهه اوڏي ٻڱي، ڪهن رمز ڏاڍي وچ رس ٻڱي
وچ قيد بره وچ صيد ٿئي، ڪر عقل ڪنون بس بس ٻڱي.

ع: عين وصال تڏان هوئي، جڏان عين دانقطا غرق ڪرين،
پس پيش پجين، بين، زير، بالا چپ راست نه ڪوئي تون فرق ڪرين،
سمجهه ري ڏيان گمان وڃان، طلسمات ولا سڀو ترڪ ڪرين،
نحو صرف دا علم نصير چوڙين، درس دل دادل وچ درڪ ڪرين.

غ: غور ڪرين تون تان پيارا ! اڄڪلهه آسان ڪن اوڻا هيئي،
ڪر ڪرم نصير نمائي اتي، هڪ وار تان ڳل لاوڻا هيئي،
ڏاڍي مهرتين شفقت نال سهڻا ! ڦيرا اڳڻ اساي پاوڻا هيئي،
سڪ دا سبق اچڻ ميڪون ياد نهين هڪوار تان ڦير پڙهاوڻا هيئي.

ف: فراق فقير ڪيٿا، تدبير نهين ڪجهه آوندي هي،
سهڻي رمز لڳي سهڻي يار والي روزان روز سڪ سانون جاوندي هي،

اهين خيال سانون باهه پال ڏتي، ول محبت مڃ مڃاوندي هي،
اها نار نصير نينهن والي، مارڪي ڦير جيواندي هي.

ق: قاف لاف گزاف دا ڪم نهين، اوکا بار برهه دا اٿاوٿا هي،
جيوين نفي ٿيوين اثبات ٿيوي، اٿان الٿا ڏڪر ڪماوٿا هي،
بي سمع بصر، بي دست بي پا، ڊيري دوست والي وڃ جاوٿا هي،
بن باهه تين اخگر شعلي ٻاجهون، آڳ دي جسر جلاوٿا هي.

ڪ: ڪيهي بناڻي هي سهڻي، سهيان ڇڪو برهه والي بازار ويڪو،
هٿ هٿ سودا ڪجهه گهٽ نهين، سرڪٽ والي ڪٽار ويڪو،
سودا سر ڏيوڻ دا سهيان اٿان، ڏوجها وحدت دا واپار ويڪو،
ساري بازي سو نصيرا هار پيٽا، ڪيتا عشق دا جنهن انڪار ويڪو.

لا: لائي لبان وڃ لائي سهڻي، اهي ماهي مٺي متوالڙي جي،
ول حال ڪنون بي حال ڪيتا، اهي خال سيهه دي خيالڙي جي،
مڙگان زور زوردار جور سڀي، مارن دور بڙچيان تين پالڙي جي،
سانون هوش ڪنون بيهوش ڪيتا، ڪجل ريهه تي ڪاڪل ڪالڙي جي.

مر: مند ميلاپ دي ماهي ! آئي الهه پاڪ تسن نون ڦير آئي،
شب روز رووان تيڏي سوزدي وڃ مولا علي ڄاڻي مولا علي ڄاڻي،
دل آب تي جگر ڪباب هويا، ڏيڪ ويران تيڏي پاڻي ٿاڻي،
هن ڪر ولڻ دي ڪائي وائي سهڻا! چوڙ نال نصير ماهي ماڻي.

ن: ناز وچون بي نياز سهڻا! هڪوار ماهي مڙ پال ميان،
رو رو حال ڪنون بي حال ٿيان، ايجهي عشق ڪيتي افعال ميان،
تو بن صبو آرام قرار نهين، ساعت ساعت ڄاڻان سئو سال ميان.

دل داغ نصيرا لالي وانگن، ڪيتي خال سيهه دي خيال ميان.

و: وس ڪنون بيوس ٿيئان، رانجهو هس ساڏي دل گس ڳيا،
ڏاڍي وس تين هل هنبس ڪيتر، پروس ڪنون بيوس ڳيا،
بن يار نه بيا ڪو ڪر ڪار پانوي، روح رمز ڪهين وچ رس ڳيا،
شايد مينهن برهه دا سرساڏي، اصل وسڻا آها سوتان وس ڳيا.

ه: هس سهڻا دي ڪيا وصن آکان، جڏان تهڪ چلن ڪر ٽوليان جي،
سونهي ويس تي لال لببس ڪرن، سهڻي مرڪ تي مٺڙيان ٻوليان جي،
نگهه ناز غماز دي نال ڪرن، لاون حسن جمال ديان ٻوليان جي،
صدقي يار نصيرا سهڻا اتون، ڏڪان سولان جنهان دي مئن ڏوليان جي.

لا: لب سهڻي دي عجب ويڪو، ٻولا جهول ڪڙا اتي لب ميان،
ميڏي لب دي نال اهو لب ملي، ڪري رب ڪو اينجها سبب ميان،
اهين عشق والي آزار والا، تحقيق نهين ڪو طب ميان،
ره حب دي وچ نصير سدا، اهين شب ميلي شل رب ميان.

آ: اوھ ميڏا من موھ نيتا، انھان سھڻيان جھنگ سياليان جي،
ناز تي غمزي غماز سיתי، چوڪيان چوڪيان چلن اھي چاليان جي،
مارن نيش نصيرا نانگ وانگن، ڪاليان ڪاليان زلفان تي ڪاليان جي،
چوئي چنڻ سיתי جڏان سيند ڳنڌن، من موھن ميڏا متواليان جي.

ي: يار ميڏا غمخوار ٿيوين، تو بن هورڪوئي غمخوار نهين،
ڪر قياس پيارا دل قاضي ڪرڪي، ڪوئي عشق جيها آزار نهين،
انتظار جيها آزار ڪوئي تڪرار نهين، تڪرار نهين،
مرڻ هڪو نصيرا هي اول، بار بار نهين بار بار نهين.

